

Latinsko-český slovníček

Latinsko český slovníček obsahuje slovní zásobu z jednotlivých lekcí. Pádové vazby jsou uvedeny v případě, že se odlišují od češtiny. Za zkratkou pádu je někdy pro větší přehlednost naznačeno, zda se jedná o osobu nebo věc.

Seznam zkratek

alqm	aliquem, akuzativ osoby
abl.	ablativ
adj.	adjektivum
adv.	adverbium
ak.	akuzativ
alci	alicui, dativ osoby
alci rei	alicui rei, dativ věci
alcis	alicuius, genitiv osoby
alcis rei	alicuius rei, genitiv věci
alqa re	aliqua re, ablativ věci
alqd	aliquid, akuzativ věci
alqo	aliquo, ablativ osoby
dat.	dativ
f.	femininum
gen.	genitiv
inf.	infinitiv
komp.	komparativ
m.	maskulinum
n.	neutrum
neurč.	neurčitý
nom.	nominativ
pas.	pasivní
pl.	plurál
předl.	předložka
sg.	singulár
srov.	srovnávací
superl.	superlativ
táz.	tázací
vok.	vokativ
vzt.	vztažné
zájm.	zájmeno
záp.	záporný, zápor
zvol.	zvolací

A

ā / ab +abl.	od; vyjádření činitele pas. děje
abdūcō, ere, dūxī, ductum	odvést
abeō, abīre, abiī, abitum	odcházet
abiciō, ere, iēcī, iectum	odhodit, zahodit
absolvō, ere, solvī, solūtum	osvobodit, zprostit žaloby
absum, abesse, āfuī, –, āfutūrus	být nepřítomen
abūtor, ī, ūsus sum +abl.	zneužívat něčeho
ac	a
accidit, ere, accidit, –	stát se, přihodit se
accipiō, ere, accēpī, acceptum	přijmout, dostat
accūsō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) +gen. (alcis rei)	obžalovat, obvinít někoho z něčeho
ācer, ācris, e	ostrý, bystrý, prudký
aciēs, ēī, f.	šik
acquīrō (adquīrō), ere, quīsvī, quīsītum	získávat, mít větší zisk, zvětšit zisk, vydělat
ad +ak.	k, u, do
addō, ere, addidī, additum	přidat, připojit
addūcō, ere, dūxī, ductum	přivést
adeō, adīre, adiī, aditum	přicházet, jít k
+ak.	obracet se s prosbou na někoho
adf- viz aff-	
adhibeō, ēre, adhibuī, adhibitum	používat
▪ adhibēre +ak. (alqm) +dat. (alci rei) / ad (in) +ak. (alqd)	▪ přibírat, přivolávat, pozvat někoho k něčemu
adhortātiō, ōnis, f.	povzbuzení
adhūc	dosud
adiciō, ere, iēcī, iectum	přihodit, přidat, připojit
adimō, ere, ēmī, emptum	vzít, odebrat, zbavit něčeho
adipīscor, ī, adeptus sum	dosáhnout, získat
adiungō, ere, iūnxī, iūctum	připojit
adiuvō, āre, adiūvī, adiūtum +ak.	pomáhat, podporovat
adl- viz all-	
administrō, āre, āvī, ātum	řídít, spravovat
admirābilis, e	podivuhodný, obdivuhodný
admirātiō, ōnis, f.	obdiv
admīror, ārī, ātus sum	divit se, obdivovat
adp- viz app-	
adq- viz acq-	
ads- viz ass-	
adsum, adesse, affuī, –, affutūrus +dat.	být přítomen, pomáhat
adulescēns, entis, m.	mladík, mladý člověk
adulēscētia, ae, f.	mládí, mladost, dospívání
advehō, ere, vēxī, vectum	přivézt, dovézt

- advehor, ī, vectus sum
- adveniō, īre, vēnī, ventum
- adventus, ūs, m.
- adversus +ak.
- adversus, a, um
- aedēs, is, f.
- aedificium, ī, n.
- aedificō, āre, āvī, ātum
- aedīlis, is, m.
- aeger, gra, grum
- aegrōtō, āre, āvī, ātum
- aegrōtus, a, um
- Aegyptus, ī, f.
- aequus, a, um
- āēr, āeris, m. (ak. aēra)
- aes, aeris, n.
  - aes aliēnum
- aestās, ātis, f.
- aestimō, āre, āvī, ātum
- aetās, ātis, f.
- aeternus, a, um
- afferō (adferō), afferre, attulī, allātum
- afficiō, ere, fēcī, fectum +ak. (alqm) +abl. (alqa re)
  - puellam praemiō afficere
- affirmō, āre, āvī, ātum
- ager, grī, m.
- aggredior, aggredī, aggressus sum +ak.
- agō, ere, ēgī, āctum
- agrestis, e
  - agrestēs, ium, m.
- agricola, ae, m.
- agricultūra, ae, f.
- aliēnus, a, um
- aliquandō
- aliquis, aliquid
- aliquis, aliqua, aliquod
- aliter
- alius, alia, aliud
- allevō (adlevō), āre, āvī, ātum
- alō, ere, aluī, altum / alitum
- Alpēs, ium, f.
- alter, era, erum
- altus, a, um
- amābilis, e +dat.
- ambulō, āre, āvī, ātum
- āmentia, ae, f.

přijíždět
 přijít
 příchod
 proti, vůči, k
 obrácený dopředu, nepříznivý, nešťastný
 dům, chrám
 budova
 stavět, budovat
 edil
 nemocný
 být nemocný
 nemocný
 Egypt
 rovný, klidný, stejný, spravedlivý
 vzduch, ovzduší
 měď, kov, kovová deska, peníz

- dluh

 léto
 posuzovat, hodnotit, vážit si, pokládat za
 věk, doba života, doba
 věčný, stálý, nepomíjející
 přinést, přinášet
 opatřit někoho něčím

- odměnit dívku

 upevnit, tvrdit, potvrdit
 pole
 napadnout někoho, zaútočit na někoho
 hnát, konat, dělat
 polní, venkovský, nevzdělaný

- venkované

 zemědělec
 zemědělství
 cizí
 někdy
 někdo, něco
 nějaký, některý
 jinak
 jiný (z více)
 nadzvednout, ulehčit, povzbudit
 žít
 Alpy
 druhý (ze dvou)
 vysoký, hluboký
 laskavý, milý někomu
 procházet se
 pomatenost, šílenství, nepřičetnost

amīca, ae, f.
 amīcītia, ae, f.
 amīcus, a, um
 amīcus, ī, m.
 āmittō, ere, mīsī, missum
 amō, āre, āvī, ātum
 amor, ōris, m.
 amphitheātrum, ī, n.
 amplector, ī, amplexus sum
 amplus, a, um
 anima, ae, f.
 animadvertō, ere, vertī, versum
   ▪ in +ak.
 animal, ālis, n.
 animus, ī, m.
   ▪ (virō – dat.) in animō est +inf.
 annus, ī, m.
 ante +ak.
 (adv.)
 antecēdō, ere, cessī, cessum
 antepōnō, ere, posuī, positum +ak. (alqm, alqd)
 +dat. (alci, alci rei)
   ▪ pācem bellō antepōnere
 antīquus, a, um
 apertus, a, um
 Apollō, inis / ōnis, m.
 appāreō, ēre, uī
   ▪ appāret, ēre, appāruit, –
 appellō, āre, āvī, ātum
 apportō (adportō), āre, āvī, ātum
 appropinquō, āre, āvī, ātum +dat. / ad +ak.
 aptus, a, um
 apud +ak.
   ▪ apud Rōmānōs
 aqua, ae, f.
 āra, ae, f.
 arbitror, ārī, ātus sum
 arbor, ōris, f.
 arca, ae, f.
 ārdeō, ēre, ārsī, –, ārsūrus
 arēna (harēna), ae, f.
 argentum, ī, n.
 arma, ōrum, n.
 arripīō, ere, ripuī, reptum

přítelkyně
 přátelství
 přátelský
 přítel
 ztratit, přijít o
 milovat
 láska
 amfiteátr
 obejmout, oblíbit si
 rozsáhlý, prostorný, velký, slavný, nádherný
 duše
 dávat pozor, všímat si
   ▪ trestat někoho, zakročit proti někomu
 zvíře
 duch
   ▪ (muž) má v úmyslu
 rok
 před (předl.)
 předtím (adv.)
 jít napřed, předcházet, předstihnout, předčít
 klást něco/někoho před něco/někoho, dávat
 přednost něčemu/někomu před něčím/někým
   ▪ dávat přednost míru před válkou
 starý, starobylý
 otevřený
 Apollón, bůh světla, umění atd.
 objevit se, ukázat se
   ▪ je zjevné
 volat, jmenovat, nazývat
 přinést, přivést
 přibližovat se k někomu, něčemu
 vhodný, připravený
 u
   ▪ u Římanů
 voda
 oltář
 myslet si, domnívat se
 strom
 pokladna
 hořet, planout
 písek
 stříbro
 zbraně
 uchvátit, zajmout, s horlivostí se do něčeho
 pustit, osvojit si, pochopit

ars, artis, f.	umění
arx, arcis, f.	hrad, pevnost, tvrz
Asia, ae, f.	Asie
asinus, ī, m.	osel, jako nadávka osel, hlupák
aspectus, ūs, m.	vzhled, pohled na někoho, na něco
asper, era, erum	drsný, obtížný, nebezpečný, přísný
asperor, āri, ātus sum +ak.	odmítat, pohrdat, nevšímat si
aspiciō, ere, spexī, spectrum	dívat se na někoho, něco, podívat se, spatřit, pozorovat
assentātiō (adsentātiō), ōnis, f.	přisvědčování, pochlebování, lichocení
assentior (adsentior), īri, assēnsus sum +dat. (alci)	souhlasit s někým
assequor (adsequor), sequī, secūtus sum	dosáhnout, získat
assideō (adsideō), ēre, sēdī, sessum	sedět, ošetřovat, pomáhat
assuēfaciō (adsuēfaciō), ere, fēcī, factum +ak. (alqm) ad +ak./abl. (ad alqd / alqa re)	přivykat, učit někoho něčemu
assuēscō (adsuēscō), ere, ēvī, ētum	zvyknout si
assum (adsum), adesse, affuī, –, affutūrus +dat.	být přítomen, pomáhat
astrum, ī, n.	souhvězdí
āter, ātra, ātrum	černý, temný, neblahý, smuteční, zhoubný
Athēniensēs, ium, m.	Athéňané
atque	a
auctor, ōris, m.	autor, původce
auctōritās, ātis, f.	vážnost, vliv, moc, autorita
audācia, ae, f.	odvaha, drzost, opovážlivost
audāx, ācis	odvážný, drzý
audeō, ēre, ausus sum	odvážit se
audiō, īre, īvī, ītum	slyšet
auferō, auferre, abstulī, ablātum	odnést, odnášet
augeō, ēre, xī, ctum	zvětšovat, zesilovat, podporovat
▪ augērī	▪ zvětšovat se, růst, nabývat moci
aureus, a, um	zlatý
auris, is, f.	ucho
aurum, ī, n.	zlato
aut	nebo
▪ aut... aut	▪ buď... nebo
autem (2. místo ve větě)	však, avšak
auxilium, ī, n.	pomoc
avāritia, ae, f.	lakota, hrabivost, touha po penězích
avārus, a, um	lakomý, hrabivý, nenasytný
āvertō, ere, vertī, versum	odvrátit, odvracet, odhánět, odvádět
avis, is, f.	pták
avunculus, ī, m.	strýc (matčín bratr)
avus, ī, m.	dědeček

B

bal(i)neum, ī, n.
▪ bal(i)nea, ōrum, n. / bal(i)neae, ārum, f.
barbarus, a, um
▪ barbarus, ī, m.
beātus, a, um
bellum, ī, n.
bene
beneficium, iī, n.
bēstia, ae, f.
bibō, ere, bibī, –
blandior, īrī, blandītus sum
bonus, a, um
▪ bonum, ī, n.
bōs, bovis, m. f.
brevis, e
▪ brevī

koupeľ, lázeň
▪ lázně
barbarský, cizozemský, nevzdělaný
▪ barbar
šťastný, blažený
válka
dobře
dobrodiní, laskavost, přízeň
zvíře
pít
lichotit
dobrý
▪ dobro
býk, vůl (m.); kráva (f.)
krátký
▪ zakrátko, brzy zakrátko, brzy

C

cadāver, eris, n.
cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus
▪ cadere in +ak.
caedēs, is, f.
caedō, ere, cecidī, caesum
caelum, ī, n.
Caesar, is, m.
calamitās, ātis, f.
calefaciō, ere, fēcī, factum
campus, ī, m.
candidātus, ī, m.
canis, is, m.
cantō, āre, āvī, ātum
capillus, ī, m.
capiō, ere, cēpī, captum
▪ cōnsilium capere
Capitolium, iī, n.
captīva, ae, f.
captīvus, ī, m.
caput, itis, n.
careō, ēre, caruī, –, caritūrus +abl.
carmen, inis, n.

mrtvola, mrtvé tělo
padnout, klesnout, padnout mrtev
▪ upadat do něčeho, dostat se do něčeho, padnout na někoho
zabití, vražda, porážka
bít, tlouct, kácet, pobíjet, zabíjet, vraždit
nebe
Caesar (římský vojevůdce, 1. stol. př. Kr.)
pohroma, neštěstí, škoda, porážka
ohřívát, zahřívát
rovina, pláň, plocha
uchazeč o úřad, kandidát
pes
zpívat, opěvovat něco, někoho
vlas, vlasy (význam „vlasy“ lze vyjádřit singulárem i plurálem)
chytat, brát, zajímat, dobýt
▪ pojmout záměr, rozhodnout se
Kapitolium (výběžek kapitolského vrchu s chrámem), kapitolský vrch
zajatkyně
zajatec
hlava
postrádat, nemít, být bez něčeho, mít nedostatek něčeho
píseň, báseň

carō, carnis, f.	maso
Carthāginiēnsēs, ium, m.	Kartaginci
cārus, a, um	drahý, milý
castellum, ī, n.	pevnost, tvrz
castīgō, āre, āvī, ātum	kárat
castra, ōrum, n.	tábor (vojenský)
cāsus, ūs, m.	pád, případ osud, náhoda
▪ cāsū	▪ náhodou
Catō, ōnis, m.	Cato (příjmení několika významných osobností)
causā +gen.	kvůli, pro, za nějakým účelem (stojí za slovem)
▪ amīcītiaē causā	▪ kvůli přátelství
causa, ae, f.	důvod, příčina
cautus, a, um	opatrný, zabezpečený
caveō, ēre, cāvī, cautum +ak.	dát si pozor na něco, někoho
cēdō, ere, cessī, cessum	odcházet, ustupovat, vzdávat se
celebrō, āre, āvī, ātum	slavit, oslavovat
celer, eris, e	rychlý
celeritās, ātis, f.	rychlost
cēna, ae, f.	večeře
cēnō, āre, āvī, ātum	večeřet, jíst
cēnseō, ēre, uī, cēnsum	soudit, myslet si, domnívat se, odhadovat
	majetek
cēnsor, ōris, m.	cenzor
cēnsus, ūs, m.	odhad (majetku), sčítání lidu
cernō, ere, crēvī, crētum	vidět, pozorovat, rozeznávat
certus, a, um	určitý, ustanovený, jistý
certus, a, um	jistý, určitý, dobře informován
▪ certiōrem +ak. (alqm) facere dē +abl. (alqa re)	▪ podat někomu zprávu o něčem, informovat někoho o něčem
cēterī, ae, a	ostatní
▪ cēterum	▪ ostatně
cībus, ī, m.	jídlo
Cicero, ōnis, m.	Cicero (římský řečník, 1. stol. př. Kr.)
circiter	asi, okolo
circum +ak.	okolo, kolem
circumeō, circumīre, circumī, circumitum	obcházet, obkličovat
circumveniō, īre, vēnī, ventum	obcházet, obklíčit, ohrozit, obelstít
circus, ī, m.	cirkus, závodní dráha
cīterior, ius	ležící z této strany, přední
cītō (komp. citius, superl. citissimē)	rychle
cīvīlis, e	občanský
▪ bellum cīvīle	▪ občanská válka
cīvis, is, m.	občan
cīvitās, ātis, f.	obec
clādēs, is, f.	škoda, neštěstí, porážka
clam	tajně

clāmō, āre, āvī, ātum	křičet
clāmor, ōris, m.	křik
clārus, a, um	slavný
classis, is, f.	loďstvo
claudō, ere, clausī, clausum	zavřít
cliēns, entis, m.	klient, chráněnc, poddaný
coeō, coīre, coiī, coitum	scházet se
coepī, coepisse, coeptum (má jen tvary perf. systému)	začít
cogitō, āre, āvī, ātum	přemýšlet
cognitiō, ōnis, f.	poznávání, vědomost, poznatek, vyšetřování
cōgnōmen, inis, n.	příjmení
cōgnoscō, ere, cōgnōvī, cōgnitum	znát, poznat, dozvědět se
cōgō, ere, coēgī, coāctum	nutit
cohortor, ārī, ātus sum	povzbudit, vybízet, napomínat
collēga, ae, m.	kolega, úředník ve stejném úřadě
colloquium, iī, n.	rozhovor
colloquor (conloquor), ī, locūtus sum	mluvit s někým, rozmlouvat, vyjednávat
collum, ī, n.	krk
colō, ere, coluī, cultum	ctít, uctívat
▪ agrum colere	▪ obdělávat pole
colōnia, ae, f.	osada, kolonie
color, ōris, m.	barva
comedō, ere, comēdī, comēsum	sníst
comes, itis, m.	průvodce, účastník, společník
comitia, ōrum, n.	sněm, volební sněm, volby
commendō, āre, āvī, ātum	doporučovat, svěřit (něčí ochraně apod.)
committō, ere, mīsī, missum	spáchat něco, dopustit se něčeho, svěřit, přenechat
▪ scelus committere	▪ spáchat zločin
commodus, a, um	přiměřený, vhodný, prospěšný
▪ commodum, ī, n.	▪ pohodlí, prospěch, výhoda, užitek, výsada
commoveō, ēre, mōvī, mōtum	pohnout, dojmout, přimět, vyvolat (cit, náladu apod.)
commūnicō, āre, āvī, ātum +ak. (alqd) cum +abl. cum alqo	sdílet, svěřit se někomu s něčím, poradit se
commūnis, e	společný
comparō, āre, āvī, ātum	připravit, opatřit, získat
▪ classem comparāre	▪ vybudovat loďstvo
complūrēs, a (nemá význam komparativu)	nemálo, několik, velmi mnozí
compōnō, ere, posuī, positum	skládat, sestavovat, spojovat, skládat (umělecké dílo), sepsat
concilium, iī, n.	sněm
concitō, āre, āvī, ātum	hnát, popohnat, pobouřit, pobídnout
concupiscō, ere, cupīvī, cupītum +ak.	zatoužit, toužit po něčem
condemnō, āre, āvī, ātum	odsoudit
condiciō, ōnis, f.	podmínka

condō, ere, didī, ditum
 ▪ ab urbe conditā
 cōnferō, conferre, contulī, collātum
 cōnficiō, ere, fēcī, fectum
 cōnfīdō, ere, fīsus sum

 cōnfīgō, ere, fixī, fīxum
 cōnfirmō, āre, āvī, ātum
 cōnfiteor, ērī, fessus sum
 congerō, ere, gessī, gestum

 congregior, ī, gressus sum
 coniciō, ere, iēcī, ectum
 coniūnx, coniugis, m. f.
 coniūrātiō, ōnis, f.
 cōniūrātus, ī, m.
 conl- viz coll-
 cōnor, ārī, ātus sum
 cōnscīscō, ere, scīvī, scītum
 ▪ mortem sibi cōnscīscere
 cōnscrībō, ere, scrīpsī, scīptum

 ▪ patrēs cōnscīptī
 cōnsecrō, āre, āvī, ātum
 cōnsentiō, īre, sēnsī, sēnsus
 cōnsequor, sequī, secūtus sum
 cōnsīderō, āre, āvī, ātum
 cōnsīdō, ere, sēdī, –
 cōnsilium, iī, n.
 ▪ cōnsilium capere
 cōnsistō, ere, constitī, –
 cōnspectus, ūs, m.
 ▪ in cōnspectū +gen. (alcis)
 cōnspiciō, ere, spexī, spectrum
 cōnstantia, ae, f.
 cōnstat
 cōnstituō, ere, stituī, stitūtum
 cōnstruō, ere, strūxī, structum
 cōnsuetūdō, inis, f.
 cōnsul, is, m.
 cōnsulātus, ūs, m.
 cōnsulō, ere, suluī, sultum +ak. (alqm)
 ▪ +dat. (alci)
 cōnsultātiō, ōnis, f.
 cōnsultō, āre, āvī, ātum
 ▪ +ak. (alqm)
 ▪ +dat. (alci)

založit, uložit, uschovat
 ▪ od založení města (tj. Říma)
 snášet (dohromady), sbírat
 dokončit, strávit (čas), unavit, vyčerpat
 důvěřovat někomu, spoléhat na někoho, věřit,
 pevně doufat
 stloukat (něco hřebíky), probodnout, prorazit
 potvrdit
 přiznat se
 snášet, nahromadit, postavit, zahrnout někoho
 něčím
 setkat se, střetnout se, utkat se v boji
 snést, naházet na hromadu, usuzovat
 manžel, manželka
 spiknutí
 spiklenec

 pokoušet se
 ustanovit, přijmout usnesení
 ▪ spáchat sebevraždu
 konat vojenský odvod, ustanovit, sepsat,
 zapsat do seznamu občanů, senátorů
 ▪ otcové a přísedící (oslovení senátorů)
 zasvětit, posvětit, obětovat
 souhlasit, shodovat se, domluvit se, spiknout se
 následovat, pronásledovat, dohonit, získat, nabýt
 pozorovat, uvažovat o něčem, zvážít něco
 posadit se, usadit se, usídlit se
 rada, úmysl, záměr
 ▪ pojmout záměr, rozhodnout se
 zastavit se, stanout
 pohled; co je na dohled, blízko
 ▪ v přítomnosti někoho
 dívat se, spatřit, uvidět
 vytrvalost, vyrovnanost, klid
 je známo
 postavit, ustanovit, rozhodnout (soudně)
 stavět, budovat
 zvyk, obvyklý způsob života
 konzul
 konzulát
 ptát se na radu někoho
 ▪ starat se o někoho
 porada, uvažování, rada
 radit se, uvažovat
 ▪ ptát se na radu někoho
 ▪ starat se o někoho

cōnsultum, ī, n.	usnesení, ustanovení, rozhodnutí
▪ senātūs cōnsultum	▪ usnesení senátu
cōnsūmō, ere, sūmpsī, sumptum	spotřebovat, sníst, zničit
contāgiō, ōnis, f.	dotyk, nākaza
contemnō, ere, contempsī, contemptum +ak.	pohrdat někým, něčím, nevšimat si někoho, něčeho
contendō, ere, tendī, tentum	směřovat, zamířit, zápasit, soupeřit
contentus, a, um +abl.	spokojený, spokojující se s něčím, kdo si vystačí s něčím
contineō, ēre, tinuī, –	držet pohromadě, obsahovat
contingō, ere, tigī, tāctum +ak.	dotýkat se, dospět někam
▪ contingere +dat.	▪ dostávat se někomu
▪ contingit, ere, contigit	▪ stát se, přihodit se
contrā +ak.	proti
contrārius, a, um	protější, ležící na opačné straně, protilehlý, opačný
cōntroversia, ae, f.	spor
conveniō, ĩre, vēnī, ventum	sejít se, shromáždit se
▪ +ak.	▪ sejít se s někým, navštívit někoho, setkat se s někým
convertō, ere, vertī, versum	obrátit, změnit
convincō, ere, vīcī, victum	usvědčit, dokázat, vyvrátit
convīvium, īī, n.	hostina
convocō, āre, āvī, ātum	svolat
cōpia, ae, f.	zásoba, dostatek,
▪ cōpiae, ārum, f.	▪ bohatství, vojenské oddíly, vojsko
cor, cordis, n.	srdce
cōram	tváří v tvář, osobně, mezi čtyřma očima
cornū, ūs, n.	roh, paroh, křídlo (ve vojenství)
corōna, ae, f.	věnc, koruna
corpus, oris, n.	tělo
corrīgō, ere, rēxī, rēctum	narovnat, opravit, napravit, polepšit
corrumpō, ere, rūpī, ruptum	kazit, porušit, podplácet
cottīdiē	každodenně, každý den
crās	zítra
crēber, bra, brum	častý, hojný
crēdō, ere, didī, ditum +dat.	věřit někomu, něčemu
▪ crēdere in deum	▪ věřit v boha
creō, āre, āvī, ātum	volit
crēscō, ere, crēvī, crētum	růst
crīmen, inis, n.	zločin, obvinění, žaloba, výčitka
crucīfigō, ere, fixī, fixum	ukřižovat, přibít na kříž
crūdēlis, e	krutý
crūdēlitās, ātis, f.	krutost
cum (spojka)	když
▪ cum... tum	▪ jak... tak
cum +abl.	s
cūctātiō, ōnis, f.	váhání, otálení

cūnctor, ārī, ātus sum
 cupiditās, ātis, f.
 ▪ cupiditās +gen.
 cupidus, a, um +gen.
 cupiō, ere, cupīvī, cupītum
 cūr
 cūra, ae, f.
 cūria, ae, f.
 cūriōsus, a, um
 cūrō, āre, āvī, ātum +ak.
 currō, ere, cucurrī, cursum
 currus, ūs, m.
 cursus, ūs, m.
 custōdia, ae, f.
 ▪ custōdiae, ārum, f.
 custōdiō, īre, īvī, ītum
 custōs, ōdis, m. f.

D

damnātus, a, um
 dē +abl.
 dea, ae, f.
 dēbeō, ēre, debuī, debitum
 dēcēdō, ere, cessī, cessum
 dēcernō, ere, dēcērēvī, dēcērētum
 dēcipiō, ere, cēpī, ceptum
 dēcērēscō, ere, crēvī, crētum
 dēdecus, oris, n.
 dēdicō, āre, āvī, ātum
 dēdūcō, ere, dūxī, ductum
 dēfendō, ere, dēfendī, dēfēsum
 dēferō, dēferre, dētulī, dēlātum
 dēficiō, ere, fēcī, fectum
 ▪ vīrēs mē dēficiunt
 ▪ dēficere ā Rōmānīs
 ▪ animō dēficere
 deinde
 dēlectō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) +abl. (alqa re)
 ▪ dēlectārī +abl. (alqa re)
 dēleō, ēre, ēvī, ētum
 dēlīberō, āre, āvī, ātum
 dēligō, ere, lēgī, lēctum
 delinquō, ere, līquī, lictum +ak.
 Dēlus, ī, f.
 dēmittō, ere, mīsī, missum

váhat
 touha, dychtivost, vášeň
 ▪ touha po něčem
 dychtivý, toužící po něčem
 toužit
 proč
 péče, starost
 kurie, radnice, místo pro jednání senátu
 zvědavý
 starat se o
 běžet
 vůz
 běh, dráha
 hlídání
 ▪ strážce, hlídky, vězení
 hlídat, chránit, střežit
 strážce, strážkyně (f.), hlídač

odsouzený
 o, z (shora dolů)
 bohyně
 být dlužen, mít povinnost, muset
 odejít, ustoupit, přestávat, zemřít
 rozhodnout
 oklamat, podvést
 ubývat, zmenšovat se
 hanba, potupa, hanebnost
 zasvěcovat
 odvést, přivést, přimět k něčemu
 bránit
 snášet (dolů), dopravit, oznámit
 odpadnout, scházet, ubývat
 ▪ opouštějí mě síly
 ▪ odpadnout od Římanů
 ▪ klesat na mysli
 potom, dále, za druhé (ve výčtu)
 těšit, bavit někoho něčím
 ▪ těšit se, mít potěšení, zálibu, požitek z něčeho
 ničit
 uvažovat, rozvažovat, ptát se na radu
 vybrat
 chybovat, provinit se v něčem, něčím
 Délos
 spouštět, posílat dolů

▪ animum dēmittere	▪ klesat na myslí
dēmō, ere, dēmpsī, dēmptum	odstranit, sundat, odejmout, vzít
dēmum	konečně, teprve
dēnique	konečně, nakonec, zkrátka
dēns, dentis, m.	zub
dēnsus, a, um	hustý
dēpōnō, ere, posuī, positum	odkládat
dēportō, āre, āvī, ātum	odnést, odvézt, dopravit, donést, dovézt
dēprimō, ere, pressī, pressum	stlačit, potlačit
dēscendō, ere, ndī, nsum	sestoupit, sejít dolů
dēscrībō, ere, scrīpsī, scrīptum	nakreslit, popsat, vysvětlit
dēserō, ere, seruī, sertum	opustit, zanechat, zradit
dēserta, ōrum, n.	poušť, pustiny
dēsīderō, āre, āvī, ātum	toužit, požadovat
dēsīnō, ere, dēsīī, dēsītum	přestat
dēsīstō, ere, dēsītīī, –	přestat
dēspērātiō, ōnis, f.	zoufalství
dēspīciō, ere, spexī, spectum +ak.	pohrdat, opovrhovat
dēsum, dēesse, dēfūī, –, dēfutūrus +dat.	chybět, scházet, nepomáhat
dētīneō, ēre, tīnūī, tentum	zadržet
deus, ī, m.	bůh
dēvincō, ere, vīcī, victum	zcela porazit, podmanit
dexter, (e)ra, (e)rum	pravý
dīcō, ere, dīxī, dictum	říct
dictātor, ōris, m.	diktátor
diēs, ēī, m.	den
differō, differe, –, –	lišit se
differō, differe, distulī, dīlātum	odkládat
difficilis, e	nesnadný, těžký
difficultās, ātis, f.	obtíž, nesnáz, problém
diffīdō, ere, fīsus sum	nedůvěřovat, nespoléhat
digitus, ī, m.	prst
dignitās, ātis, f.	důstojnost, čest
dignus, a, um +abl.	hoden někoho, něčeho
dīligēns, entis	pečlivý
dīligentia, ae, f.	pečlivost
dīligō, ere, dīlēxī, dīlēctum	mít rád, milovat, mít v úctě, v oblibě
dīluvium, īī, n.	povodeň, potopa
dīmicō, āre, āvī, ātum	bojovat
dīmidium, īī, n.	polovina
▪ dīmidīō minor	▪ o polovinu menší
dīmittō, ere, mīsī, missum	rozeslat, propustit, pustit, odpustit (zejm. o penězích)
discēdō, ere, cessī, cessum	rozejít se, odejít
discessus, ūs, m.	odchod, smrt

disciplīna, ae, f.	učení, nauka, vzdělání, obor
discipulus, ī, m.	žák
discō, ere, didicī, – +ak.	učit se něco, něčemu
discrībō, ere, scrīpsī, scrīptum	rozdělit, seřadit, uspořádat
displiceō, ēre, plicuī, displicitum	nelíbit se
▪ (id) mihi displicet	▪ nelíbí se mi to, nejsem s tím spokojen
disputō, āre, āvī, ātum dē +abl.	mluvit, vykládat, pojednat (vědecky)
dissentiō, īre, sēnsī, sēnsū ā / cum +abl. (alqo); dē +abl. (alqa re)	nesouhlasit s někým v něčem
dissimilis, e +gen. / +dat.	nepodobný někomu, něčemu
dissimulō, āre, āvī, ātum	zatajovat, skrývat, předstírat, přetvařovat se
distinguō, ere, stīnxī, stīnctum	rozlišit, rozeznat, stanovit, určit
distribuō, ere, tribuī, tribūtum	rozdělit
diū (komp. diūtius, superl. diūtissimē)	dlouho (déle, nejdéle)
dīversus, a, um	rozdílný, různý, oddělený
dīvēs, itis	bohatý
dīvidō, ere, dīvīsī, dīvīsum	rozdělovat
dīvīnus, a, um	božský
dīvitiae, ārum, f.	bohatství
dīvus, a, um	božský
▪ dīvus, ī, m.	▪ bůh
dō, dare, dedī, datum	dát
doceō, ēre, docuī, doctum +ak. (alqm), +ak. (alqd)	učit někoho něco
doctus, a, um	učený
doleō, ēre, uī, –, dolitūrus	bolet, cítit bolest, trápit se, truchlit
▪ oculī mihi dolent	▪ bolí mě oči
dolor, ōris, m.	bolest
domesticus, a, um	domácí, domovní, rodinný
domina, ae, f.	paní
dominātus, ūs, m.	vláda, absolutistická vláda, tyranie
dominus, ī, m.	pán
domus, ūs, f.	dům
dōnō, āre, āvī, ātum	darovat
dōnum, ī, n.	dar
dormiō, īre, īvī, ītum	spát
dubitātiō, ōnis, f.	pochybování, váhání, otálení
▪ sine ūllā dubitātiōne	▪ bez váhání, ihned
dubitō, āre, āvī, ātum	pochybovat, váhat
dubius, a, um	pochybný, nejistý
dūcō, ere, dūxī, ductum	vést
▪ uxōrem dūcere +ak.	▪ vzít si někoho za ženu, oženit se s někým
dulcis, e	sladký
duplex, icis	dvojitý, dvojnásobný
dūrus, a, um	tvrdý
dux, ducis, m.	vojevůdce

E

ē / ex +abl.

eā

ēdictum, ī, n.

edō, ere, ēdī, ēsum

ēducō, āre, āvī, ātum

efferō, efferre, extulī, ēlātum

efficiō, ere, fēcī, fectum

effigiēs, ēī, f.

efflō, āre, āvī, ātum

▪ animam efflāre

effugiō, ere, fūgī, – +ak. (alqd); ē +abl. (alqa re)

egeō, ēre, uī +abl.

ēgredior, ī, gressus sum +abl. / ē +abl.

ēgregius, a, um

ēiciō, ere, iēcī, iectum

ēligō, ere, ēlēgī, ēlēctum

ēloquentia, ae, f.

ēmendō, āre, āvī, ātum

emō, ere, ēmī, emptum

enim

ēnumerō, āre, āvī, ātum

eō

eō, īre, iī, itum

epilogus, ī, m.

epistula, ae, f.

epulae, ārum, f.

equa, ae, f.

equēs, itis, m.

equitātus, ūs, m.

equus, ī, m.

ēripiō, ere, ripuī, reptum

errō, āre, āvī, ātum

et

etiam

etiāmsī

Eurōpa, ae, f.

ēvādō, ere, vāsī, vāsum

ēveniō, īre, vēnī, ventum

eventus, ūs, m.

excēdō, ere, cessī, cessum +abl. / ē +abl.

excellēns, entis

exemplar, āris, n.

exemplum, ī, n.

z (ven z něčeho)

tudy

vyhláška, nařízení, edikt

jíst

vychovávat

vynášet

způsobit

obraz, podoba, socha

vydechnout

▪ vydechnout duši, zemřít

uprchnout, utéct něčemu, před něčím; z něčeho

nemít, postrádat něco

vyjít (odněkud)

výborný, vynikající, významný

vyhodit, vyhnat, vyloučit

volit

výmluvnost

opravit, zbavit chyb, napravit

kupovat

neboť

vypočítat, vyjmenovat

tam

jít

doslov, konec řeči

dopis

hostina

kobyła

jezdec

jezdectvo, jízda

kůň

vyrvat, násilím vzít

bloudit, chybovat, mýlit se

a

také, i, ještě také, dále (pro připojení dalšího pojmu)

i když, ačkoliv, i kdyby

Evropa

vyjít, uniknout

vyjít, dopadnout (dobře/špatně), dařit se, stát se

výsledek, konec, úspěch, událost

vyjít, odejít odněkud

výborný, vynikající

příklad

příklad

exeō, exīre, exiī, exitum
 exequor, viz exsequor
 exerceō, ēre, exercuī, exercitum
 exercitus, ūs, m.
 exhauriō, īre, hausī, haustum
 exigō, ere, ēgī, āctum

- exigere aetātem

 exilium (exsilium), iī, n.
 eximius, a, um
 exīstimō, āre, āvī, ātum
 exitus, ūs, m.
 expectātiō, viz exspectātiō
 expectō, viz exspectō
 expellō, ere, expulī, expulsum
 experior, īrī, pertus sum
 expleō, ēre, ēvī, ētum
 explicō, āre, āvī, ātum
 explōrō, āre, āvī, ātum
 exportō, āre, āvī, ātum
 expūrgō, āre, āvī, ātum
 exsequor (exequor), sequī, secūtus sum
 exsilium, viz exilium
 exspectātiō (expectātiō), ōnis, f.
 exspectō (expectō), āre, āvī, ātum
 extingūō (extinguō), ere, stinxī, stinctum

 extendō, ere, tendī, tentum / tēsum
 extingūō, viz extinguō
 extrēmus, a, um

F

faber, brī, m.
 fābula, ae, f.
 facilis, e
 facilitās, ātis, f.

- magnae facilitātis esse (gen. vlastnosti)

 facinus, oris, n.
 faciō, ere, fēcī, factum
 factum, ī, n.
 facultās, ātis, f.

- facultātēs, um, f.

 fāgus, ī, f.
 fallāx, ācis
 fallō, ere, fefellī, falsum

vycházet

 cvičit
 vojsko
 vyčerpat, odstranit, vypít
 vyhnat, dokončit, provést, stanovit, skončit (o čase)

- prožít věk, život

 vyhnanství
 výborný, vynikající, výjimečný
 domnívat se, myslet, hodnotit
 východ, konec, výsledek

 vyhnat
 zkoušet, zkoumat, zakusit, zažít, získat zkušenost
 splnit, vyplnit, naplnit
 vysvětlit
 vyzkoumat, vypátrat, vyzvědět
 vyvážet
 vyčistit, omluvit, ospravedlnit
 vykonat, plnit

 očekávání
 čekat, očekávat
 uhasit, zhasnout, usmrtit, zničit, uvést v zapomenutí
 rozšiřovat, protahovat prodlužovat (o čase)

 nejvzdálenější, poslední, krajní

řemeslník
 příběh, bajka, pověst, pohádka
 snadný, lehký
 přívětivost, vlídnost, náklonnost, ochota

- být velmi vlídný

 čin, zločin, provinění
 dělat
 čin, skutek
 možnost, příležitost, schopnost

- majetek, peníze

 buk
 klamavý, podvodný, lživý
 klamat, podvádět, zatajit

falsus, a, um
 ▪ falsum, ī, n.
 fāma, ae, f.
 famēs, is, f.
 famīlia, ae, f.
 familiāris, e
 ▪ familiāris, is, m.
 ▪ rēs familiāris
 familiāritās, ātis, f.
 fās, n. (jen nom. a. ak.)
 ▪ fās est
 fāstīdiōsē
 fāstīdiōsus, a, um
 fātum, ī, n.
 febris, is, f.
 fēlīcitās, ātis, f.
 fēlīx, īcis
 fēmina, ae, f.
 fera, ae, f.
 ferē
 feriō, īre, – , –
 ferō, ferre, tulī, lātum
 ▪ lēgem ferre
 ▪ molestē ferre
 ferōx, ōcis
 ferrum, ī, n.
 ferus, a, um
 fessus, a, um
 fidēlis, e
 fidēs, eī, f.
 fidō, ere, fīsus sum
 fidus, a, um
 filia, ae, f.
 filius, iī, m.
 fingō, ere, fīnxī, fīctum
 finis, is, m.
 ▪ fīnēs, ium, m.
 fīnitimus, a, um
 ▪ fīnitimī, ōrum, m.
 fīō, fierī, factus sum
 firmus, a, um
 flamma, ae, f.
 fleō, ēre, flēvī, flētum
 flōreō, ēre, uī, –

lživý, nepravdivý, falešný, neupřímný
 ▪ lež, nepravda, výmysl
 pověst
 hlad
 rodina
 rodinný, přátelský, příznivě nakloněný
 ▪ rodinný přítel
 ▪ majetek
 přátelství, blízké vztahy
 božské právo, mravní zákon, to, co je správné, dobré
 ▪ je dovoleno, smí se
 s nechutí, s odporem, s nelibostí
 cítící nechuť, odpor, odporný
 věštba, osud
 horečka
 štěstí
 šťastný
 žena
 divoké zvíře, šelma
 skoro, téměř
 bít, tlouct, zabít
 nést, držet, snést, vydržet, přinášet, oznamovat, vyprávět, získat
 ▪ navrhnout zákon, ustanovit zákon
 ▪ těžce nést
 zuřivý, divoký, zpupný
 železo, meč
 divoký
 unavený, slabý
 věrný, spolehlivý
 víra, důvěra, věrnost, slib
 důvěřovat, mít důvěru, spoléhat
 věrný, spolehlivý
 dcera
 syn
 tvořit, představovat si, vymýšlet si, předstírat
 hranice, konec
 ▪ území, krajina, země, říše
 sousední
 ▪ sousedé
 stát se, stávat se
 pevný, vytrvalý, spolehlivý
 plamen
 plakat
 kvést, být na vrcholu (moci, slávy apod.), vynikat, zářit, být slavný

flōs, flōris, m.	květ, květina
flūmen, inis, n.	řeka
fluvius, iī, m.	řeka, tok, proud
focus, ī, m.	krb, ohniště,
foedus, a, um	ošklivý, hrozný
foedus, eris, n.	smlouva
folium, iī, n.	list
fōns, fontis, m.	pramen, studánka, zdroj, počátek
forās	ven (na otázku „kam?“)
forma, ae, f.	tvář, podoba, krása
forsitan	snad, možná
fortasse	možná, snad, asi
forte	náhodou, snad
fortis, e	silný, statečný
fortuitus, a, um	náhodný, nahodilý
fortūna, ae, f.	osud, štěstěna, náhoda
▪ fortūnae, ārum, f.	▪ majetek, bohatství
forum, ī, n.	náměstí, fórum
fossa, ae, f.	příkop, jáma
fovea, ae, f.	jáma
frangō, ere, frēgī, frāctum	rozbít, zlomit, vysílit
frāter, frātris, m.	bratr
frāternus, a, um	bratrský, bratrův
frēnum, ī, n. (pl. frēnī, ōrum, m.)	uzda
frīgus, oris, n.	zima, chlad
frōns, frontis, f.	čelo
frūmentārius, a, um	obilný
▪ rēs frūmentāria	▪ zásobování
frūmentum, ī, n.	obilí
fugiō, ere, fūgī, -, fugitūrus +ak.	utíkat před někým, něčím
fugō, āre, āvī, ātum	zahnat, obrátit na útěk
fulgur, uris, n.	blesk
fulmen, inis, n.	blesk, úder blesku
fundāmentum, ī, n.	základ
fungor, ī, functus sum +abl.	zastávat, vykonávat (funkci, úřad, úkol apod.)
fūnus, eris, n.	pohřeb, pohřební průvod, pohřební obřad, mrtvola
fūr, fūris, m.	zloděj
furor, ōris, m.	řádění, vztek, zuřivost, nepřičetnost
fustis, is, m.	hůl, klacek
futūrus, a, um	budoucí

G

Gallicus, a, um	galský
-----------------	--------

Gallus, ī, m.
gaudeō, ēre, gavīsus sum
gaudium, iī, n.
gener, erī, m.
gēns, gentis, f.
genus, eris, n.
Germānus, ī, m.
gerō, ere, gessī, gestum
▪ bellum gerere
gignō, ere, genuī, genitum
gladius, ī, m.
glōria, ae, f.
glōrior, ārī, ātus sum
glōriōsus, a, um
gradus, ūs, m.
Graecia, ae, f.
Graecus, a, um
▪ Graecus, ī, m.
grātia, ae, f.
▪ grātiās agere dē / prō +abl.; ob +ak.
grātulor, ārī, ātus sum
grātus, a, um
grātus, a, um
▪ grātum +dat. (alci) facere
gravis, e

H

habeō, ēre, habuī, habitum
(h)arēna, ae, f.
habitō, āre, āvī, ātum
habitus, ūs, m.
Hannibal, alis, m.
herba, ae, f.
hērēditās, ātis, f.
herī
hīc
hiems, hiemis, f.
hinc
historia, ae, f.
hodiē
homō, hominis, m.
honestās, ātis, f.
honestus, a, um
honor, ōris, m.

Gal
radovat se
radost
zeť
rod, kmen, národ
rod, druh
Germán
nést, nosit, dělat, řídit, vést
▪ vést válku
zplodit, zrodit
meč
sláva
chlubit se
slavný, chlubitý
krok, stupeň, schod
Řecko
řecký
▪ Řek
přízeň, vděčnost, náklonnost, díky
▪ děkovat za něco
blahopřát, gratulovat, děkovat
vděčný, milý, vítaný
vděčný, milý
▪ udělat něco někomu vhod
těžký, závažný, vážný, důležitý, významný,
obtížný

mít
písek
obývat něco, bydlet
postava, vzhled
Hanibal (kartaginský vojevůdce)
rostlina, bylina
dědictví
včera
zde
zima
odtud
historie
dnes
člověk
čest, čestnost
čestný, vážený
čest, pocta, úcta

hōra, ae, f.
horribilis, e
hortor, āri, ātus sum
hortus, ī, m.
hospes, itis, m.
hospitium, iī, n.
hostis, is, m.
hūmānus, a, um

I

iaceō, ēre, iacuī, iacitum
iaciō, ere, iēcī, iactum
iam
ibi
idōneus, a, um
igitur
ignāvus, a, um
ignis, is, m.
▪ ferrō ignīque
ignōrantia, ae, f.
ignōrō, āre, āvī, ātum
▪ nōn ignōrō
ignōscō, ere, nōvī, nōtum
ignōtus, a, um
illūc
imāgō, inis, f.

imitor, āri, imitātus sum
immānis, e
immemor, oris +gen.
immineō, ēre, – +dat.
immō
immortālis, e
impediō, īre, īvī, ītum
imperātor, ōris, m.

imperfectus, a, um
imperītus, a, um +gen.
imperium, iī, n.
imperō, āre, āvī, ātum
impetrō, āre, āvī, ātum
impetus, ūs, m.
impius, a, um
impleō, ēre, ēvī, ētum

hodina
hrozný, děsný, strašný
povzbuzovat
zahrada
host
pohostinství, přátelské přijetí
nepřítel
lidský

ležet
hodit
již, už
tam (vyjádření polohy na otázku „kde?“)
vhodný
tedy
líný, zahálčivý, nečinný
oheň
▪ ohněm a mečem
neznalost
nevědět, neznat
▪ dobře vím
odpustit
neznámý
tam, onam (na otázku „kam?“)
obraz, podobizna (malba, socha, busta,...),
představa, přízrak
napodobovat
strašný, hrozný
nepamětlivý, nepamatující na někoho, něco
vyčínvat, blížít se, hrozit
dokonce ještě, spíše, naopak
nesmrtelný
bránit, překážet
vojevůdce, velitel
titul císařů (např. imperātor Augustus)
nedokončený, nedokonalý
nezkušený v něčem
rozkaz, vláda, velení, stát, říše
přikazovat, velet
dosáhnout, získat, dostat
útok
bezbožný
naplnit

importō, āre, āvī, ātum	dovážet
improbus, a, um	neřádný, nepoctivý
imprūdēns, entis	nerozumný, neprozíravý
imprūdentia, ae, f.	nerozumnost, neopatrnost, neznalost
impūne	beztrestně
impūnītus, a, um	beztrestný, bez trestu
in +ak.	do (odpověď na otázku „kam?“)
in +abl.	v, ve, na (odpověď na otázku „kde?“)
incautus, a, um	neopatrný, nic netušící
incendium, iī, n.	požár
incendō, ere, endī, ēnsūm	zapálit, spálit
incertus, a, um	nejistý, neurčitý
incidō, ere, incidī, –	upadnout
▪ in morbum incidere	▪ upadnout do nemoci, onemocnět
incipiō, ere, cēpī, ceptum	začínat
inclūdō, ere, clūsī, clūsūm	uzavřít, vložit
incōgnītus, a, um	neznámý
incola, ae, m.	obyvatel
incolumis, e	neporušený, bez úrazu, nezraněn, v pořádku
incommodus, a, um	nepohodlný, nevhodný, nepříznivý
▪ incommodum, ī, n.	▪ nepohodlí, neštěstí
incrēdibilis, e	neuvěřitelný
inde	odtud, potom, pak, proto
index, icis, m.	udavač, oznamovatel, seznam, nápis, obsah
indiciūm, iī, n.	udání, důkaz, znamení
indicō, āre, āvī, ātum	oznámit, udat někoho, prozradit
indīcō, ere, dīxī, dictum	oznámit, vyhlásit
indignus, a, um +abl.	nehoden někoho, něčeho
indoctus, a, um	nevzdělaný
industria, ae, f.	píle
industrius, a, um	pilný
ineō, inīre, iniī, initum	vcházet
inermis, e	bez zbraně, neozbrojený, bezbranný
īnfāns, antis, m.	malé dítě, nemluvně
īnfantia, ae, f.	dětství
īnfēlīcitās, ātis, f.	neštěstí
īnfēlīx, īcis	nešťastný
īnferior, ius	nižší, níže postavený, horší
īnferō, ferre, tulī, lātum	vnést, způsobit něco
▪ bellum īnferre +dat.	▪ zaútočit na někoho, napadnout někoho
īnfīmus, a, um	nejnižší, nejspodnější, nejhorší
īnfīnītus, a, um	nekonečný, neomezený, ve velkém počtu
ingenium, iī, n.	povaha, nadání, talent, duševní síla
ingēns, entis	ohromný, velmi velký, nesmírný
īngrātus, a, um	nevděčný
īniciō, ere, iēcī, iectum	vhodit, způsobit, vyvolat

▪ metum +dat. (alci) inicere	▪ vyvolat strach, nahnat strach někomu
inimīcītia, ae, f.	nepřítelství
inimīcus, ī, m.	nepřítel
inīquus, a, um	nerovný, nestejný, nespravedlivý
initium, īī, n.	začátek
iniūria, ae, f.	křivda, bezprávi
▪ iniūriā	▪ proti právu, neprávem
iniussū	bez rozkazu, proti rozkazu
▪ iniussū cōnsulis	▪ bez rozkazu konzula
iniūstus, a, um	nespravedlivý
inm- viz imm-	
innocēns, entis	nevinný, poctivý, řádný
inopia, ae, f.	chudoba, nouze, nedostatek
inquīrō, ere, sīvī, sītum	pátrat, vyzvídat, vyšetřovat (soudně)
inquit	říká, řekl (používá se k uvození přímé řeči)
inr- viz irr-	
īnsānia, ae, f.	šílenství, nerozumnost
īnsānus, a, um	šílený, bláznivý
īnsidiae, ārum, f.	léčka, úklady, nástrahy
īnstituō, ere, uī, ūtum	ustanovit, začít
īnstruō, ere, strūxī, structum	postavit, uspořádat, vyzbrojit, vybavit, poučit
īnsula, ae, f.	ostrov
īnsum, īnesse, īnfuī, –	být v něčem
īntelligō, ere, lēxī, lēctum	chápat, pochopit
īnter +ak.	mezi
īntereō, īnterīre, īnterīī, īnteritum	hynout
īnterficiō, ere, fēcī, fectum	zabít
īntermittō, ere, mīsī, missum	přerušit, přestávat
īnterrogō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) dē +abl. (alqa re)	ptát se někoho na něco
īntersum, esse, fuī, – +dat.	být mezi něčím, účastnit se něčeho
▪ īnterest	▪ záleží na něčem, je rozdíl
īntervallum, ī, n.	vzdálenost, interval
īntrā +ak.	uvnitř, během (nějaké doby), za (nějakou dobu)
īntrō, āre, āvī, ātum	vejít, vstoupit
īnvādō, ere, vāsī, vāsum	vejít, vtrhnout, napadnout
īnveniō, īre, vēnī, ventum	najít
īnvictus, a, um	neporažený
īnvideō, ēre, vīdī, vīsum	závidět
īnvīdia, ae, f.	závist, nenávist
īnvidus, a, um	závistivý
īnvītus, a, um	nerad, proti vůli, nedobrovolný
īra, ae, f.	hněv
īrācundus, a, um	popudlivý, náchylný ke zlosti, prchlivý
īrāscor, ī, īrātus sum +dat.	zlobit se, být rozzloben na někoho
īrātus, a, um +dat.	rozzlobený na někoho, rozzuřený na někoho

irrīdeō, ēre, rīsī, rīsum +ak.
 irrumpō (inrumpō), ere, rūpī, ruptum in +ak.
 ita
 Italia, ae, f.
 itaque
 itēm
 iter, itineris, n.
 iterum
 iūcundus, a, um
 iūdex, icis, m.
 iūdicium, iī, n.
 iūdicō, āre, āvī, ātum

 Iūppiter, Iovis, Iovī, Iovem, Iūppiter, Iove
 iūrō, āre, āvī, ātum
 ▪ iūrāre per +ak.
 iūs iūrandum, iūris iūrandī, n.
 iūs, iūris, n.
 ▪ iūre
 ▪ iūs dīcere
 iussū
 ▪ meō iussū
 ▪ iussū cōnsulis
 iūstitia, ae, f.
 iūstus, a, um
 iuvenis, e (komp. iūnior)
 ▪ iuvenis, is, m.
 iuvō, āre, iūvī, iūtum, (iuvātūrus) +ak.

L

lābor, ī, lāpsus sum
 labor, ōris, m.
 labōrō, āre, āvī, ātum
 lācrima, ae, f.
 lacus, ūs, m.
 laedō, ere, laesī, laesum
 laetitia, ae, f.
 laetor, ārī, ātus sum +abl., dē / ex +abl.
 laetus, a, um
 lāmentor, ārī, ātus sum +ak.
 lapis, idis, m.
 largior, īrī, largītus sum
 largītīō, ōnis, f.
 lassus, a, um
 Latīnus, a, um

vysmívat se někomu, něčemu
 vtrhnout, vniknout, vpadnout někam
 tak
 Itálie
 proto
 rovněž
 cesta, pochod
 znova
 příjemný, milý
 soudce
 soud
 soudit, vynášet rozsudek, posuzovat, pronášet
 úsudek
 Jupiter, nejvyšší římský bůh
 přísahat
 ▪ přísahat při někom, něčem
 přísaha
 právo
 ▪ právem
 ▪ soudit
 na rozkaz
 ▪ na můj rozkaz
 ▪ na rozkaz konzula
 spravedlnost
 spravedlivý
 mladý
 ▪ mladík, mladý člověk
 těšit, rozveselit, pomáhat

uklouznout, spadnout, udělat chybu
 práce, námaha
 pracovat
 slza
 jezero, rybník
 poškodit, poranit, urazit
 radost, veselost
 radovat se, mít radost z něčeho
 veselý, radostný
 naříkat nad něčím
 kámen
 rozdávat
 rozdávání, rozdělování, podplácení, úplatky
 unavený
 latinský

latrō, ōnis, m.
 lātus, a, um
 latus, eris, n.
 laudō, āre, āvī, ātum
 laus, laudis, f.
 lavō, āre, lāvī, lavātum/lautum/lōtum
 lēgātiō, ōnis, f.
 lēgātus, ī, m.
 legiō, ōnis, f.
 legō, ere, lēgī, lēctum
 lēnis, e
 lentus, a, um
 lepus, oris, m.
 levis, e
 levitās, ātis, f.

 lēx, lēgis, f.
 lībēns, entis
 ▪ lībenter
 līber, era, erum
 liber, librī, m.
 līberālītās, ātis, f.

 līberī, ōrum, m.
 līberō, āre, āvī, ātum
 lībertās, ātis, f.
 lībertus, ī, m.
 libīdō, inis, f.

 licet, ēre, licuit / licitum est +dat.
 līctor, ōris, m.
 ligneus, a, um
 lingua, ae, f.
 littera, ae, f.
 ▪ litterae, ārum, f.
 locus, ī, m.
 ▪ loca, ōrum, n.
 ▪ locī, ōrum, m.
 longinquus, a, um
 longus, a, um
 loquor, loquī, locūtus sum
 lucrum, ī, n.
 lūdō, ere, sī, sum
 lūdus, ī, m.
 ▪ lūdī, ōrum, m.
 lūna, ae, f

lupič
 široký
 bok, strana
 chválit
 chvála, pochvala, sláva, slavný čin
 umývat, mýt někoho, něco
 poselstvo, poslové
 legát, vyslanec
 legie
 sbírat, číst, vybírat
 mírný, klidný, slabý, vlídný, laskavý
 pomalý, zdlouhavý, váhavý
 zajíc
 lehký, bezvýznamný, povrchní
 lehkost, bezvýznamnost, povrchnost, nestálost,
 lehkomyšlnost
 zákon
 rád (adj.), ochoten
 ▪ rád (adv.), ochotně
 svobodný
 kniha
 ušlechtilost, čestnost, slušnost, ochota, štědrost,
 dobročinnost
 děti
 osvobodovat
 svoboda
 propuštěnec
 záliba, chuť, touha, svévole, drzost,
 opovážlivost, chtíč, prostopášnost, zhýralost
 lze, je dovoleno
 liktor (úřední zřízenec vyšších úředníků)
 dřevěný, ze dřeva
 jazyk
 písmeno
 ▪ dopis, literatura, vzdělání
 místo
 ▪ krajina, kraj, země
 ▪ místa (v knihách)
 vzdálený, daleký
 dlouhý
 mluvit
 zisk, zisknost
 hrát (si)
 hra
 ▪ veřejné hry
 měsíc (nebeské těleso)

lūx, lūcis, f.
luxuria, ae, f. / luxuriēs, ēī, f.

M

maestus, a, um
magis
magister, trī, m.
magistra, ae, f.
magistrātus, ūs, m.
magnitūdō, inis, f.
magnus, a, um
male
maledīcō, ere, dīxī, dictum
malefaciō, ere, fēcī, factum +dat.
mālō, mālle, māluī, –
malus, a, um
▪ malum, ī, n.
mandātum, ī, n.
māne
maneō, ēre, mānsī, mānsum
mānō, āre, āvī, ātum
manus, ūs, f.
mare, is, n.
maritimus, a, um
marītus, ī, m.
marmor, is, m.
māter, mātris, f.
materiēs, ēī, f. / materia, ae, f.
mātrōna, ae, f.
medicus, ī, m.
mediocris, e

medius, a, um
meminī, isse +gen. (alcis, alcis rei) / +ak. (alqd)
memor, oris +gen.
memorābilis, e
memoria, ae, f.
mendācium, īī, n.
mēns, mentis, f.
mēnsa, ae, f.
mēnsis, is, m.
mentior, īrī, mentītus sum
mercātor, ōris, m.
mereor, ērī, meritus sum / mereō, ēre, meruī, –

světlo
přepych, rozmařilost, marnotratnost

smutný
více, spíše
učitel
učitelka
úředník, úřad
velikost
velký
špatně
nadávat, zlořečit
škodit někomu
raději chtít
špatný
▪ zlo
rozkaz, nařizení, vzkaz
ráno
zůstat, trvat, setrvat někde
kapat, stékat, vytékat, pocházet, šířit se
ruka
moře
přímořský, mořský, námořní
manžel
mramor
matka
látka, hmota, dříví, příčina, zárodek
paní (zvl. vznešená, s dobrými mravy), manželka
lékař
prostřední, středně velký, průměrný, špatný
(např. spisovatel)
střední, prostřední
pamatovat si, pamatovat na něco, někoho
pamětlivý, pamatující na někoho, něco
paměťhodný
paměť, památka
lež
mysl
stůl
měsíc (kalendářní)
lhát
obchodník
zasloužit si

merīdiēs, ēī, f.
 meritum, ī, n.
   ▪ meritō
 metallum, ī, n.
   ▪ metalla, ōrum, n.
 metuō, ere, metuī, – +ak.
 metus, ūs, m.
 meus, a, um
 mīles, mīlitis, m.
 mīlitia, ae, f.
   ▪ domī mīlitiaeque
 minae, ārum, f.
 minor, ārī, ātus sum +dat. (alci) +ak. (alqd)
 minuō, ere, minuī, minūtum
 mīrābilis, e
 mīror, ārī, ātus sum +ak.
 mīrus, a, um
 mīser, era, erum
 misereor, ērī, miseritus sum +gen.
 miseria, ae, f.
 mittō, ere, mīsī, missum
 moderātus, a, um
 modestus, a, um
 modo
   ▪ nōn modo..., sed etiam
 modus, ī, m.
   ▪ quem ad modum
 moenia, ium, n.
 molestus, a, um
   ▪ molestus esse
 moneō, ēre, monuī, monitum
 mōns, montis, m.
 mōnstrō, āre, āvī, ātum
 monumentum, ī, n.
 mora, ae, f.
   ▪ sine morā
 morbus, ī, m.
 mordeō, ēre, momordī, morsum
 morior, morī, mortuus sum
 moror, ārī, ātus sum
 mōrs, mortis, f.
 mortālis, e
 mortuus, a, um
 mōs, mōris, m.
   ▪ pl. mōrēs

poledne
 zásluha
   ▪ zaslouženě, právem
 kov
   ▪ doly
 bát se něčeho, někoho
 strach
 můj
 voják
 vojenská služba, vojna
   ▪ ve válce i v míru, doma i na vojně
 hrozby, vyhrůžky
 vyhrožovat někomu něčím
 zmenšovat, omezovat
 podivuhodný, zvláštní, neobyčejný
 divit se něčemu, někomu, obdivovat něco, někoho
 podivuhodný, neobyčejný, divný, zvláštní
 ubohý, bídný, nešťastný, chudý (o věcech)
 smilovat se nad někým
 bída, neštěstí, utrpení
 posílat
 umírněný, rozvážný, klidný, mírný
 skromný, umírněný
 jen, pouze
   ▪ nejen..., ale i
 způsob, míra (rozměr, velikost atd.), správná míra,
 mez, umírněnost
   ▪ jak
 hradby
 obtěžující, jsoucí na obtíž, nepříjemný
   ▪ obtěžovat, být na obtíž
 napomínat
 hora
 ukazovat, poučovat
 památka, pomník, hrobka
 zdržení, odklad, zpoždění
   ▪ bez prodlení, ihned
 nemoc
 kousat
 zemřít
 zdržovat se, být někde, zdržovat někoho, něco
 smrt
 smrtelný
 mrtvý
 zvyk, mrav, způsob
   ▪ mravy, charakter

mōtus, ūs, m.
moveō, ēre, mōvī, mōtum +ak.
▪ castra movēre
mox
mulier, eris, f.
multitūdō, inis, f.
multō, āre, āvī, ātum
multus, a, um
▪ multō
mundus, ī, m.
mūnicipium, ī, n.
mūniō, īre, īvī, ītum
mūnus, eris, n.
mūrus, ī, m.
mūtō, āre, āvī, ātum
mūtus, a, um

N

nam
narrō, āre, āvī, ātum
nāscor, nāscī, nātus sum
nāsus, ī, m.
nātālis, e
▪ diēs natālis / natālis, is, m.
nātiō, ōnis, f.
nātūra, ae, f.
nauta, ae, m.
nāvigātiō, ōnis, f.
nāvigō, āre, āvī, ātum
nāvis, is, f.
▪ nāvis longa
nec / neque
nec / neque ... nec / neque
necessārius, a, um
necessitās, ātis, f.
necō, āre, āvī, ātum
nefās, n. (jen nom. a. ak.)
▪ nefās est
neglegō, ere, neglexī, neglectum
negō, āre, āvī, ātum
negōtium, ī, n.
nepōs, ōtis, m.
neque viz nec
nesciō, īre, nescīvī, nescītum
neuter, neutra, neutrum
nēve / neu

pohyb
hýbat něčím, pohnout, dojmout někoho
▪ pohnout táborem, vytáhnout
brzy
žena
množství, množství lidí, dav
pokutovat, potrestat
mnohý, četný
▪ mnohem
svět
město (zejm. italské, s občanským právem)
opevňovat
povinnost, dar, služba, úřad
zeď
měnit
němý

neboť
vypravovat
narodit se
nos
týkající se narození, rodný
▪ narozeniny
národ, rod
příroda, přirozenost
mořeplavec, námořník
plavba
plavit se, plout
lod'
▪ válečná loď
a ne
ani ... ani
nutný
nutnost, naléhavost, tíseň
zabít
co není dovoleno, zločin, hanebnost, bezbožnost
▪ není dovoleno
zanedbávat
popírat, tvrdit, že ne
úkol, záležitost, veřejná činnost
vnuk, synovec, potomek
nevědět, neznat, neumět
žádny (ze dvou)
a aby ne

niger, gra, grum
 nimius, a, um
 ▪ nimium (adv.)
 nix, nivis, f.
 nōbilis, e
 nōbilitās, ātis, f.
 nocteō, ēre, nocuī, nocitum
 nocturnus, a, um
 nōlō, nōlle, nōluī, –
 nōmen, inis, n.
 nominō, āre, āvī, ātum
 nōn
 ▪ nōn solum... sed etiam
 nōndum
 nōnnūllī, ae, a
 nōscō, ere, nōvī, nōtum
 noster, tra, trum
 nōtus, a, um
 novus, a, um
 nox, noctis, f.
 nūbēs, is, f.
 nūbō, ere, nūpsī, nūptum +dat.
 nūdō, āre, āvī, ātum
 nūllus, a, um
 numerō, āre, āvī, ātum
 ▪ in +abl., inter +ak.
 numerus, ī, m.
 nummus, ī, m.
 (gen. pl. nummōrum nebo nummum)
 nunc
 nuntiō, āre, āvī, ātum
 nuntius, iī, m.
 nuptiae, ārum, f.

O

ob +ak.
 ▪ ob eam causam
 ▪ ob eam rem
 obiciō, ere, iēcī, iectum
 oblīviscor, ī, oblītus sum +gen. (alcis, alcis rei)
 obscēnus, a, um
 obscūrus, a, um
 obsecrō, āre, āvī, ātum
 observō, āre, āvī, ātum
 obses, idis, m.

černý
 přílišný
 ▪ příliš
 sníh
 urozený
 urozenost, šlechta
 škodit
 noční
 nechťit
 jméno
 jmenovat, nazývat
 ne
 ▪ nejen... ale i
 ještě ne
 někteří
 poznat
 náš
 známý
 nový
 noc
 mrak
 vdát se za koho, vzít si koho
 svléct, zbavit, oloupit, prozradit, odhalit
 žádný
 počítat
 ▪ počítat k někomu, pokládat za někoho
 počet
 peníz, stříbrný řím. peníz sestertius, pl. peníze
 nyní, teď
 oznamovat
 posel
 svatba

pro (důvod), kvůli (účel)
 ▪ proto, z toho důvodu
 ▪ proto
 předhodit, vyčítat, vytýkat
 zapomínat na někoho, něco
 prostý
 temný, skrytý, nejasný, neznámý
 zapřísahat, prosit
 pozorovat, zachovávat (např. zákony)
 rukojmí

obsideō, ēre, sēdī, sessum
 obstō, āre, stiī, –
 obsum, obesse, obfuī, –, obfutūrus
 obtemperō, āre, āvī, ātum +dat.
 obtineō, ēre, tinuī, tentum
 obviam
 ▪ obviam venīre +dat.
 obvius, a, um
 occāsiō, ōnis, f. +gen.
 occidēns, entis, m.
 occīdō, ere, cīdī, cīsum
 occultus, a, um
 occupātus, a, um
 occupō, āre, āvī, ātum
 oculus, ī, m.
 ōdī, isse, ōsūrus
 odium, ī, n.
 ▪ in odiō esse
 offendō, ere, offendī, offēsum
 offerō, offerre, obtulī, oblātum
 officium, ī, n.
 oleum, ī, n.
 ōlim
 omittō, ere, mīsī, missum
 omnis, e
 onerō, āre, āvī, ātum
 opera, ae, f.
 ▪ operam dare +dat.
 opēs, um, f.
 opīniō, ōnis, f.
 oportet, ēre, oportuit
 oppidum, ī, n.
 oppōnō, ere, posuī, positum
 opprimō, ere, pressī, pressum
 oppugnō, āre, āvī, ātum
 optō, āre, āvī, ātum
 opulentus, a, um
 opus, operis, n.
 ▪ opus est +abl.
 ōra, ae, f.
 ōrāculum, ī, n.
 ōrātiō, ōnis, f.
 ōrātor, ōris, m.
 orbis, is, m.
 ▪ orbis terrārum
 ordō, inis, m.

oblehnout, obklíčit, tísnit
 překážet, stát v cestě, stavět se na odpor
 škodit, překážet
 poslouchat, být poslušný
 dostat, obdržet, získat, udržet, dokázat
 vstříc, naproti
 ▪ přijít naproti
 vstříc jdoucí, přicházející
 příležitost k něčemu
 západ
 zabít
 skrytý, tajný
 zaměstnaný, zaneprázdněný
 obsadit, zaujmout (místo)
 oko
 nenávidět
 nenávist
 ▪ být v nenávisti
 urážet
 nabízet
 povinnost, služba, úřad
 olej
 kdysi
 opomíjet, nezmiňovat
 každý, všechen
 naložit, obtěžkat, zahrnout něčím
 práce, činnost
 ▪ věnovat se něčemu, zabývat se něčím
 bohatství, prostředky
 názor, domněnka, očekávání, předsudek
 je třeba
 městečko, město
 postavit, položit proti čemu
 potlačit, zotročit
 dobývat, obléhat
 přát si
 bohatý
 dílo
 ▪ je třeba něčeho, někoho
 břeh, pobřeží
 věštírna, věštba
 řeč
 řečník
 kruh, kolo, kruhová dráha, meton. svět, nebe
 ▪ země, okrsek zemský
 řada, pořadí, řád, stav (společenský)

- ordine
- extra ordinem

oriēns, entis, m.
 orīgō, inis, f.
 orior, iī, ortus sum
 ornō, āre, āvī, ātum
 ōrō, āre, āvī, ātum
 ōs, ōris, n.
 ostendō, ere, ostendī, ostentum
 ōstium, iī, n.
 ōtiōsus, a, um
 ōtium, iī, n.
 ōvum, ī, n.

P

pactum, ī, n.
 ▪ quō pactō
 paenitentia, ae, f.
 paenitet, ēre, paenituit, – +ak. (alqm) +gen. (alcis rei)
 ▪ mē paenitet
 palaestra, ae, f.
 pānis, is, m.
 pār, paris
 parātus, a, um
 parcō, ere, pepercī, –, parsūrus +dat.
 parēns, entis, m. f.
 pāreō, ēre, pāruī, – +dat.
 pariō, ere, peperī, partum, paritūrus
 parō, āre, āvī, ātum
 pars, partis, f.
 Parthī, ōrum, m.
 particeps, cipis +gen.
 ▪ particeps, cipis, m.
 parvus, a, um
 passus, ūs, m.
 pāstor, ōris, m.
 patefaciō, ere, fēcī, factum
 pateō, ēre, uī, –
 pater, patris, m.
 ▪ patrēs
 patera, ae, f.
 patientia, ae, f.
 patior, patī, passus sum

- po řadě, po pořádku
- mimořádně

východ
 původ
 vznikat, pocházet, vycházet (např. o slunci)
 zdobit, vyznamenat, oslavovat někoho, něco
 prosit
 ústa
 ukázat, vysvětlit
 ústí, vchod, dveře
 nepracující, mající volno, žijící v ústraní, klidný
 volný čas, nečinnost, neúčast ve veřejném životě, ústraní
 vejce

smlouva, způsob
 ▪ jakým způsobem, jak
 lítost, změna smýšlení
 mrzet někoho něco, litovat, být líto, nelíbit se
 ▪ mrzí mě, lituji, je mi líto, nelíbí se mi
 hřiště, cvičiště
 chléb
 stejný, rovný
 připravený
 ušetřit někoho, něco, neubližovat
 rodič, rodička
 poslouchat, být poslušný
 rodit, plodit, způsobit, získat
 připravovat
 strana, část, díl
 Parthové
 účasten, účastníci se něčeho
 ▪ účastník, společník
 malý
 krok; dvojkrok, krok (délk. míra, asi 1,48m)
 pastýř
 odkrýt, odhalit, ukázat
 být otevřen, přístupný, volný, zjevný
 otec
 ▪ otcové, předkové
 miska
 trpělivost, vytrvalost
 trpět, strpět

patria, ae, f.	vlast
patrimōnium, īī, n.	majetek, dědictví
paucī, ae, a	málokteří
paulō	o málo, o něco, o trochu
▪ paulō post	▪ o něco později, zanedlouho potom
▪ paulō ante	▪ nedávno, před chvílí
paulum	málo
pauper, eris	chudý
paupertās, ātis, f.	chudoba
pāx, pācis, f.	mír
peccō, āre, āvī, ātum	proviňovat se, chybovat, hřešit
pecūnia, ae, f.	peníze
pedēs, itis, m.	pěšák
pellō, ere, pepulī, pulsum	zahánět, zahnat
penetrō, āre, āvī, tum	proniknout
pēnsūm, ī, n.	úkol, úloha, povinnost
per +ak.	přes, skrze, prostřednictvím
percipiō, ere, cēpī, ceptum	přijmout, vnímat, pochopit, učit se
perditus, a, um	ztracený, nešťastný, ubohý, zkažený, špatný
perdō, ere, didī, ditum	zničit, zahubit, ztratit, přijít o něco
▪ oleum et operam perdidī	nadarmo jsem se namáhal, pracoval
peregrīnus, ī, m.	cizinec
pereō, perīre, perīī, –	hynout, zahynout
perfectus, a, um	dokonalý
perferō, perferre, pertulī, perlātum	snášet, trpět
perficiō, ere, perfēcī, perfectum	udělat, vykonat, dokončit
pergō, ere, perrēxī, perrēctum	pokračovat v cestě, postupovat, spěchat, dále něco dělat
perīculōsus, a, um	nebezpečný
perīculum, ī, n.	nebezpečí
perītus, a, um +gen.	zkušený v něčem
permaneō, ēre, mānsī, mānsūm	zůstat, setrvat
permittō, ere, mīsī, missum	dovolit
perniciōsus, a, um	zhoubný, škodlivý, nebezpečný
perpetuus, a, um	věčný, stálý, trvalý, neustálý, souvislý
Persa, ae, m.	Peršan
persequor, ī, secūtus sum	pronásledovat, snažit se o něco, popsat, vylicít
persevērō, āre, āvī, ātum	vytrvat, zůstat, stále (něco dělat), nepřestávat (něco dělat)
persuādeō, ere, suāsī, suāsūm +dat.	přesvědčit někoho
perterreō, ēre, terruī, territum	poděsit, zastrašit, vylekat
perterritus, a, um +abl.	vyděšený něčím
pertineō, ēre, tenuī, – ad +ak.	sahat k nějakému místu, náležet, týkat se někoho, něčeho, mít vliv na někoho, něco
perturbō, āre, āvī, ātum	uvést ve zmatek, pobouřit, vyděsit, rozčílit
pervenīō, īre, vēnī, ventum	dojít, dospět, dorazit, dostat se někam

pēs, pedis, m.
 pestis, is, f.
 petō, ere, īvī, ītum +ak.
 petō, ere, īvī, ītum +ak. (alqd) ab +abl. (alqo)
 philosophia, ae, f.
 philosophus, ī, m.
 Phoebus, ī, m.
 piger, gra, grum
 pīrāta, ae, m.
 piscis, is, m.
 pius, a, um
 placeō, ēre, uī, itum
 ▪ placet +dat. (alci)
 plānē
 plānus, a, um
 plēbs, plēbis, f.
 plēnus, a, um +gen. (alcis rei) nebo +abl. (alqa re)
 plērīque, plēraeque, plērumque
 plōrō, āre, āvī, ātum
 pluit, pluere, pluit, –
 pōculum, ī, n.
 poena, ae, f.
 poēta, ae, m.
 polliceor, ērī, pollicitus sum
 pōnō, ere, posuī, positum +ak. (alqd) in +abl. (alqa re)
 pōns, pontis, m.
 populus, ārī, ātus sum
 pōpulus, ī, f.
 populus, ī, m.
 porta, ae, f.
 portō, āre, āvī, ātum
 portus, ūs, m.
 poscō, ere, poposcī, – +ak.
 possideō, ēre, sēdī, sessum
 possum, posse, potuī, –
 post +ak.
 (adv.)
 posteā
 posterus, a, um
 ▪ in posterum
 ▪ posterī, ōrum, m.
 postquam
 postrīdiē

noha
 nakažlivá nemoc, mor, zkáza, neštěstí, záhuba
 žádat o něco, napadat, utočit, hrozit, jít, mířit,
 spěchat, směřovat, jít někam
 filozofie
 filozof
 Foibos (Apollónovo příjmení), Apollón
 líný
 pirát
 ryba
 zbožný
 líbit se, být příjemný
 ▪ líbí se někomu, zdá se dobré někomu
 jasně, zjevně, přímo, úplně, zcela
 rovný, plochý
 lid
 plný něčeho
 největší část, většina, skoro všichni
 plakát, naříkat
 pršet
 nádoba na pití, číše, pohár
 trest
 básník
 slibovat
 klást, položit něco někam
 most
 pustošit, plenit
 topol
 lid, národ
 brána, dveře
 nosit
 přístav
 prosit, žádat o něco
 vlastnit, mít
 moci
 po, za (předl.)
 poté, potom (adv.)
 potom
 následující, příští
 ▪ do budoucna
 ▪ potomci
 po té, co; když
 druhý den, druhého dne, den poté, dalšího dne,
 nazítří

postulō, āre, āvī, ātum	požadovat
potēns, entis	mocný
potestās, ātis, f.	moc
potior, īrī, potītus sum +abl.	zmocnit se něčeho, získat něco
▪ rērum potīrī	▪ zmocnit se vlády
potius	spíše
prae +abl.	před, vůči, vzhledem k, kvůli
praeceptum, ī, n.	rada, rozkaz, příkaz, návod
praeclārus, a, um	velmi slavný, přeslavný
praecō, ōnis, m.	hlasatel
praeda, ae, f.	kořist, loupení
praefērō, praeferre, praetulī, praelātum	nést před něčím
▪ +ak. (alqm, alqd) +dat. (alci, alci rei)	▪ dávat přednost někomu, něčemu před někým, něčím
praemium, iī, n.	odměna
praesidium, iī, n.	ochrana, záštita
praestō, āre, praestitī, –	předčít, vynikat, vykonávat, poskytovat, dávat
praesum, praesse, praefuī, –, praefutūrus +dat.	být v čele něčeho, někoho
praeter +ak.	kromě, mimo
praetereā	kromě toho, mimo to
praetereō, praeterīre, praeterī, praeteritum	přecházet, pominout, nezmínit
praeteritus, a, um	minulý
praetermittō, ere, mīsī, missum	opomenout, zanedbat, nezmínit, zamlčet
praetor, ōris, m.	praetor
prāvus, a, um	křivý, zvrácený, nerozumný, neslušný, špatný
premō, ere, pressī, pressum	tisknout, tlačit, tísnit, utlačovat
pretiōsus, a, um	cenný, vzácný, drahocenný
pretium, iī, n.	cena, peníze, mzda
prīmus, a, um	první
▪ prīmā aestāte	▪ na počátku léta
prīnceps, prīncipis, m.	vládce, hlavní osoba, předák, náčelník, první muž
prīncipātus, ūs, m.	vrchní moc, vláda, nejvyšší postavení
prior, prius	přední, předcházející, bývalý, starší, vynikající
▪ priōrēs, um, m.	▪ předchůdci, předkové
prīvātus, a, um	soukromý
prō +abl.	před něčím
	pro někoho
	místo někoho
probābilis, e	pravděpodobný, hodnověrný, hodný chvály
probō, āre, āvī, ātum	zkoušet, zkoumat, schvalovat, uznat (za dobré, prospěšné), potvrdit
probus, a, um	poctivý, řádný
prōcēdō, ere, cessī, cessum	postoupit, předstoupit
prōcūrō, āre, āvī, ātum	starat se, mít na starost
prōdō, ere, prōdidī, prōditum	zradit, vydat
prōferō, prōferre, prōtulī, prōlātum	uvádět, citovat, ukazovat, nést dopředu

proficīscor, ī, profectus sum	vydat se na cestu, odcestovat, vytáhnout odněkud, táhnout někam
prōgredior, ī, gressus sum	jít dopředu / vpředu, postupovat, dělat pokroky
prōgressus, ūs, m.	postupování, postup, pokrok
prohibeō, ēre, prohibuī, prohibitum	bránit, odvracet, odrážet, nedovolovat
prōmissum, ī, n.	slib
▪ prōmissum facere, servāre	▪ splnit slib
prōmittō, ere, mīsi, missum	slibovat
prope	skoro, téměř
▪ prope +ak.	▪ blízko
properō, āre, āvī, ātum	spěchat, pospíchat
propinquus, a, um	blízký, příbuzný
prōpōnō, ere, posuī, positum	předložit, ukázat, navrhnout
prōpositum, ī, n.	záměr, úmysl, předsevzetí
proprius, a, um +gen.	vlastní, typický pro co
propter +ak.	kvůli, pro (příčina)
propterea	proto
▪ propterea quod	▪ protože
prōscribō, ere, scripsī, scriptum	vyhlásit, zveřejnit, konfiskovat, proskribovat, dát do klatby, dát na seznam nepohodlných osob
prōsperus, a, um	šťastný, příznivý
prōsum, prōdesse, prōfuī, –, prōfutūrus +dat.	prospívat někomu, něčemu
prōverbium, iī, n.	příslolí
prōvideō, ēre, vīdī, vīsum	předvídat, předejít něčemu, udělat opatření, opatřit, obstarat
prōvincia, ae, f.	provincie
proximus, a, um	následující, příští, nejbližší, minulý, předešlý
prūdēns, entis	rozumný
prūdentia, ae, f.	znalost, zkušenost, opatrnost, rozumnost, rozvaha
pūblicus, a, um	veřejný
▪ pūblicum, ī, n.	▪ obecní / státní majetek, pokladna
puella, ae, f.	dívka
puer, erī, m.	chlapec
puerīlis, e	dětský
pueritia, ae, f.	dětství, dětský věk, mládí
pugna, ae, f.	bitva
pugnō, āre, āvī, ātum	bojovat
pulcher, chra, chrum	krásný
pulchritūdō, inis, f.	krása
Pūnicus, a, um	punský
▪ bellum Pūnicum	▪ válka s Puny
pūniō, īre, īvī, ītum	trestat
pūrus, a, um	čistý
putō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm/alqd) +ak. (alqm/alqd)	myslet si, domnívat se, pokládat někoho za nějakého/někoho, něco za nějaké/něco

Q

quā	kudy (táz., vzt.)
quaerō, ere, quaesīvī, quaesītum	hledat
▪ quaerere ex / dē / ab +abl. (alqo)	▪ ptát se někoho
quaestor, ōris, m.	kvestor
quālis, e	jaký
quam	než (srovnání po komparativu)
	co (se superlativem)
	jako (srovnání s pozitivem)
	jak (tázací a zvolací)
	dokud, po tu dobu, co
	ačkoliv
	kdy
	jak veliký, jaký
	proč, proto
	jakoby, jako
	a (přidává se za druhé připojované slovo)
	jak (táz. i vzt.)
	stížnost, nářek
	naříkat
	▪ naříkat na něco, stěžovat si na něco
	který, jaký (táz. i vzt.)
	protože
	kterýkoli, jakýkoli (vzt.)
	co? cože? proč? (táz.)
	něco (neurč. zájm. po sī, nisi, nē, num, quō, quantō apod.)
	kdosi, cosi
	kterýsi, jakýsi
	zajisté, jistě, totiž, však
	▪ ani
	klid, odpočinek, spánek
	odpočívát
	kdokoli, cokoli
	kterýkoli, jakýkoli
	dokonce, ba dokonce
	římský občan, Říman
	kdo? (táz.)
	někdo (neurč. zájm. po sī, nisi, nē, num, quō, quantō apod.)
	některý, nějaký (neurč. zájm. po sī, nisi, nē, num, quō, quantō apod.)
	někdo, něco (v záp. větách a ve větách v záp. smyslu)
	každý (substantivní)
	každý (adjektivní)
	kdokoli, cokoli
quamdiū	
quamquam	
quandō	
quantus, a, um	
quārē	
quasi	
-que	
quemadmodum (quem ad modum)	
querēla, ae, f.	
queror, ī, questus sum	
▪ +ak. (alqd) / dē +abl. (alqa re)	
quī, quae, quod	
quia	
quīcumque, quaecumque, quodcumque	
quid	
quīdam, quiddam	
quīdam, quaedam, quoddam	
quidem	
▪ nē...quidem	
quiēs, ētis, f.	
quiēscō, ere, quiēvī, quiētum	
quīlibet, quodlibet	
quīlibet, quaelibet, quodlibet	
quīn etiam	
Quirīs, ītis, m.	
quis	
quis, qua, quod	
quisquam, quidquam (quicquam)	
quisque, quidque	
quisque, quaeque, quodque	
quisquis, quidquid	

quīvīs, quīdvīs
quīvīs, quaevīs, quodvīs
quō
quod
quōmodo
quondam
quōniam
quoque
quot
quotannīs

R

rapiō, ere, rapuī, raptum

- rapī

rārō

rārus, a, um

ratio, ōnis, f.

recipiō, ere, cēpī, ceptum

- sē recipere

recitō, āre, āvī, ātum

recordor, āri, ātus sum +ak. (alqd)

rēctus, a, um

recuperō, āre, āvī, ātum

reddō, ere, reddidī, redditum

- reddere +ak. (alqm, alqd) +ak. (alqm, alqd)

redeō, redīre, rediī, reditum

redimō, ere, ēmī, emptum

reditus, ūs, m.

redūcō, ere, dūxī, ductum

referō, referre, rettulī, relātum

rēfert, ferre, tulit, – +gen.

- meā rēfert

regiō, ōnis, f.

rēgius, a, um

rēgnō, āre, āvī, ātum

rēgnum, ī, n.

regō, ere, rēxī, rēctum

regredior, ī, gressus sum

religiō, ōnis, f.

relinquō, ere, reliquī, relictum

reliquus, a, um

remedium, iī, n.

kdokoli, cokoli

kterýkoli, jakýkoli

kam (vyjádření směru; taz., vzt.)

protože

jak, jakým způsobem (taz.); jak (vzt.)

kdysi

protože

také, rovněž

kolik

každoročně

vyrvat, uchvátit, zbavit

- být uchvácen, být uchvácen smrtí, zemřít

zřídka, málokdy

vzácný, ne častý, řídký

rozum, způsob, důvod, důkaz, počet, účet, záležitost

zpět dostat, přijmout

- stáhnout se, ustoupit, uchýlit se, zotavit se

předčítat (zprávy, listiny, literární díla)

vzpomínat si na něco

rovný, přímý, správný, dobrý

znovu získat, dostat nazpět

vrátit něco, zaplatit (dluh), dát, darovat, prokazovat, odevzdat

- udělat někoho někým, nějakým; něco něčím

vracet se

vykoupit, koupit, zpět odkoupit, napravit

návrat

vést zpět, zavést zpět

nést zpět, podávat zprávu

záleží na něčem

- mně záleží

krajina, kraj

královský

panovat, vládnout

vláda, království

řídít

vrátit se, ustoupit

náboženství, uctívání božstva, náboženské obřady, bohoslužba

opustit

zbývající

lék, léčivý prostředek, prostředek

remittō, ere, mīsī, missum
reperiō, ĩre, repperī, repertum
repetō, ere, ĩvī, ĩtum
reprehendō, ere, prehendī, prehensum
reprimō, ere, pressī, pressum
rēs gestae
rēs, reī, f.
▪ rēs adversae
▪ rēs secundae
▪ rēs pūblica
resīdō, ere, sēdī, –
resistō, ere, stitī, –
respiciō, ere, spexī, spectum
respondeō, ěre, respondī, respōnsum
respōnsum, ĩ, n.
restituō, ere, uī, ūtum

retineō, ěre, uī, retentum
reus, ĩ, m.
revertor, revertī, revertī, reversus
revocō, āre, āvī, ātum
rēx, rēgis, m.
Rhēnus, ĩ, m.
Rhodus, ĩ, f.
rīdeō, ěre, rīsī, rīsum
rogō, āre, āvī, ātum
Rōma, ae, f.
▪ Rōmae
Rōmānus, a, um
▪ Rōmānus, ĩ, m.
rūmor, ōris, m.

rumpō, ere, rūpī, ruptum
rūrsus (rūrsus)

S

sacer, cra, crum
▪ sacrum, ĩ, n.
sacerdōs, ōtis, m. f.
sacrificium, ĩī, n.
sacrificō, āre, āvī, ātum
sacrōsānctus, a, um
saeculum, ĩ, n.
saepe
sagitta, ae, f.

poslat zpět, povolit, uvolnit
najít, objevit, vymyslet, dozvědět se
opakovat, požadovat zpět
kárát
potlačit, zastavit
činy, dějiny, historie,
věc, záležitost, podstata, stav, poměry
▪ neštěstí
▪ štěstí
▪ stát
posadit se
odporovat, klást odpor
ohlížet se, dívat se zpět, dbát na něco
odpovídat
odpověď
znovu postavit, obnovit, uvést v bývalý stav,
opět získat, nahradit
zadržet, udržet, mít
obviněný, obžalovaný
vrátit se
zavolat zpět
král
Rýn
Rhodos
smát se
prosit, žádat
Řím
▪ v Římě
římský
▪ Říman
hukot, hluk, nezaručená zpráva, řeč, drb, veřejné
mínění
zlomit, protrhnout, prasknout
znova, opět

svatý, posvátný
▪ posvátná věc, svatyně, bohoslužba, oběť
kněz, kněžka
oběť
obětovat
nedotknutelný
století, doba, generace
často
šíp, střela

salūs, ūtis, f.
 salūtō, āre, āvī, ātum
 salvus, a, um
 sānctitās, ātis, f.
 sānctus, a, um
 sānus, a, um
 sapiēns, entis
 sapiēns, entis, m.
 sapientia, ae, f.
 sapiō, ere, sapiī, -
 satis
 satisfaciō, ere, fēcī, factum
 saxum, ī, n.
 scelerātus, a, um
 scelus, eris, n.
 scientia, ae, f.
 sciō, ĩre, scīvī, scītum
 scrībō, ere, scrīpsī, scrīptum
 scrīptor, ōris, m.
 scrīptum, ī, n.
 scūtum, ī, n.
 secundum +ak.
 secundus, a, um
 sēcūrus, a, um
 sed
 sedeō, ēre, sēdī, sessum
 sēditiō, ōnis, f.
 semel
 ▪ semel atque iterum
 semper
 sempiternus, a, um
 senātor, ōris, m.
 senātus, ūs, m.
 senectūs, ūtis, f.
 senex, senis (komp. senior)
 ▪ senex, senis, m.
 senex, senis, m.
 sēnsus, ūs, m.
 ▪ sēnsus commūnis
 sententia, ae, f.
 sentiō, ĩre, sēnsī, sēnsūm
 sepeliō, ĩre, sepelīvī, sepultum
 sequor, sequī, secūtus sum
 sermō, ōnis, m.
 sērō

blaho, spása, záchrana
 zdravít
 zdravý, na živu, nepoškozený
 svatost, nedotknutelnost
 zasvěcený, svatý, nedotknutelný, ctihodný
 zdravý
 moudrý
 moudrý člověk, mudrc
 moudrost
 chutnat, být rozumný, rozumět, mít rozum
 dost, dostatečně, dobře
 uspokojit, vyhovět, zadost učinit, omluvit se
 skála, balvan
 zločinný
 zločin
 vědění, znalost
 vědět, znát, umět
 psát
 spisovatel
 spis, kniha
 štít
 podle (mínění někoho apod.)
 druhý
 bezpečný, klidný, bez nebezpečí
 ale
 sedět
 povstání, nepokoj, spor, vzpoura, odboj
 jednou
 ▪ opět a opět, opětovně
 vždy
 věčný, trvalý, stálý
 senátor
 senát
 stáří
 starý, vysokého věku
 ▪ starý člověk, stařec
 stařec, starý člověk
 vnímání, smysl, cit, mínění, smysl něčeho
 ▪ zdravý rozum
 mínění, myšlenka, názor
 vnímat, cítit, poznat, myslet
 pohřbít
 následovat někoho, něco
 řeč, rozhovor, proslov, próza
 pozdě

serpēns, entis, m.	had
serva, ae, f.	otrokyně, služka
serviō, īre, īvī, ītum	sloužit
servitūs, ūtis, f.	otroctví
servō, āre, āvī, ātum	zachovávat, zachraňovat
servus, ī, m.	otrok
sevērītās, ātis, f.	přísnost
sevērus, a, um	přísný
schōla, ae, f.	škola
sīc	tak
siccus, a, um	suchý, vysušený
sicut	tak jako, jak
signum, ī, n.	znamení, znak, socha, obraz, povel
silentium, īī, n.	ticho, mlčení
silva, ae, f.	les
similis, e +gen. / dat.	podobný někomu, něčemu
simul	zároveň, současně
simulācrum, ī, n.	obraz, socha, přelud
sincērus, a, um	upřímný, poctivý
singulāris, e	jednotlivý, obzvláštní, vynikající
sinister, tra, trum	levý
sistō, ere, stitī / stetī, statum +ak.	postavit, zastavit
▪ intrans.	▪ zastavit se, postavit se
sitiō, īre, īvī (īī), –	mít žízeň, žíznit
sitis, is, f.	žízeň
societās, ātis, f.	společnost, společenství, spolek, spolenectví
socius, īī, m.	spojenec
sōl, sōlis, m.	slunce
soleō, ēre, solitus sum +inf.	mít ve zvyku něco dělat
sōlus, a, um	sám (osamocen), jediný
solvō, ere, solvī, solūtum	uvolnit, osvobodit, zbavit, zaplatit
▪ nāvēs solvere	▪ vyplout
somnium, ī, n.	sen
somnus, ī, m.	spánek, sen
▪ somnum capere	▪ usnout
sonus, ī, m.	zvuk
sordidus, a, um	špinavý
soror, ōris, f.	sestra
sors, sortis, f.	los, osud, úděl, věštba
spatium, īī, n.	úsek, vzdálenost, prostor (místní i časový), délka, doba (trvání)
speculor, ārī, ātus sum	pátrat, zkoumat, vyzvídat, dělat výzvědnou činnost
speculum, ī, n.	zrcadlo
spērō, āre, āvī, ātum	doufat
spēs, spēī, f. +gen. (alcis, alcis rei)	naděje někoho, na něco

- spēs victōriae
- spīritus, ūs, m.
- sponte
- statim
- statua, ae, f.
- statuō, ere, statuī, statūtum
- status, ūs, m.
- stipendium, iī, n.
  - stipendium merēre
- stō, āre, stetī, –, statūrus
- studeō, ēre, studuī, – +inf.
  - +dat.
- studium, iī, n.
- stultītia, ae, f.
- stultus, a, um
- suādeō, ēre, suāsī, suāsūm +dat.
- sub +ak.
- sub +abl.
- subeō, subīre, subīī, subitum
- subigō, ere, ēgī, āctum
- subitō
- succēdō, ere, cessī, cessum +dat. (alci)
- sūdor, ōris, m.
- sufferō, sufferre, —, —
- suffrāgium, iī, n.
- sum, esse, fuī, –, futūrus
- summus, a, um
- sūmō, ere, sūmpsī, sūmptum
- superbia, ae, f.
- superbus, a, um
- superior, ius
- superō, āre, āvī, ātum
- superstitiō, ōnis, f.
- supersum, superesse, superfuī, – +dat.
- supplicium, iī, n.
- surdus, a, um
- surgō, ere, surrēxī, surrēctum
- suscipiō, ere, cēpī, ceptum
- suspiciō, ere, spexī, spectum
- suspīciō, ōnis, f.
- suspīcor, ārī, ātus sum
- sustineō, ēre, tinuī, tentum

- naděje na vítězství
- dech, duch
- dobrovolně, z vlastní vůle, úmyslně
- ihned
- socha
- postavit, ustanovit, rozhodnout
- stav, poměry, okolnosti
- plat, mzda, žold, vojenská služba
  - konat vojenskou službu
- stát
- snažit se, usilovat
  - zabývat se něčím
- snaha, úsilí
- hloupost
- hloupý
- radit, doporučovat někomu
- pod (na otázku „kam?“)
- pod (na otázku „kde?“)
- podstupovat
- podrobit, donutit
- náhle
- nastoupit po někom, vystřídat
- pot, námaha, práce
- snášet, trpět
- hlasování, hlas, hlasovací právo
- být
- nejvyšší
- vzít, brát, sníst, nabýt, osvojit si
- pýcha, zpupnost
- pyšný, zpupný
- hořejší, horní, dřívější
- přemáhat, porážet
- pověra, pověřčivost
- zbývat, přežít
- trest, pokuta
- hluchý
- vstát, zvednout se, objevit se
- přijmout, podstoupit, převzít
- dívat se nahoru, podezírat, mít v podezření
- podezření, tušení, domněnka
- podezřívát, mít podezření, tušit, domnívat se
- podpírat, vydržet, snést, podstoupit

T

tabella, ae, f.

- tabellae, ārum, f.

tabellārius, iī, m.

taberna, ae, f.

taceō, ēre, tacuī, tacitum

- +ak.

taedet, ēre, pertaesum est +ak. (alqm) +gen. (alcis rei)

tālis, e

tam

- tam... quam

tamen

tandem

tangō, ere, tetigī, tāctum +ak.

tantus, a, um

- tantum

tardus, a, um

taurus, ī, m.

tēctum, ī, n.

tegō, ere, tēxī, tēctum

tēlum, ī, n.

temere

tempestās, ātis, f.

templum, ī, n.

tempus, oris, n.

- ad tempus

teneō, ēre, tenuī, (tentum)

- memoriā tenēre

terra, ae, f.

terribilis, e

terror, ōris, m.

testa, ae, f.

testimōnium, iī, n.

testis, is, m., f.

timeō, ēre, timuī, –

- +ak. (alqm, alqd)
- +dat. (alci, alci rei)

timidus, a, um

timor, ōris, m.

tolerābilis, e

tolerō, āre, āvī, ātum

tollō, ere, sustulī, sublātum

tōtus, a, um

trādō, ere, didī, ditum

tabulka, destička na psaní, hlasovací destička

- dopis, spis, listina, zápis, protokol

listonoš, posel

obchod, hospoda

mlčet

- zamlčet něco

hnusí se někomu něco

takový

tak

- tak... jako

přece, přesto

konečně, konečně jednou

dotknout se čeho

tak veliký

- pouze

zdlouhavý, dlouho trvající, dlouhý, pomalý, líný

býk, vůl

střecha, dům, byt

krýt, zakrývat, chránit

oštěp, kopí

nerozvážně, nerozumně, bez příčiny, lehkomylně

bouře, počasí

chrám

čas, doba, poměry, okolnosti

- včas

držet

- pamatovat si něco

země, půda, krajina

hrozný, strašný

strach, hrůza

nádoba, střep

svědectví

svědek, svědkyně

bát se

- někoho, něčeho
- o někoho, o něco

bojácný, plachý, opatrný, úzkostlivý

strach

snesitelný

snášet

zvednout, vzít, odstraňovat, odebrat

celý

předat, odevzdat, svěřit

trādūcō, ere, dūxī, ductum +ak. (alqm) +ak. (alqd)
 ▪ exercitum flūmen trādūcere
 trahō, ere, trāxī, trāctum
 trāns +ak.
 trānscedō, ere, scendī, scēnsum +ak. (alqd)
 trānseō, trānsire, trānsiī, trānsitum
 trānsferō, trānsferre, trānstulī, trānslātum
 trānsgridior, ī, gressus sum
 trānsitus, ūs, m.
 tribūnus, ī, m.
 tribuō, ere, tribuī, tribūtum
 trīstis, e
 trīstitia, ae, f.
 triumphō, āre, āvī, ātum
 triumphus, ī, m.
 tueor, ērī, tutātus / tuitus sum
 tum
 tunc
 turba, ae, f.
 turpis, e
 turris, si, f.
 tūtus, a, um
 tuus, a, um
 tyrannus, ī, m.

převést někoho přes něco
 ▪ převést vojsko přes řeku
 táhnout
 přes, za
 překročit, přejít něco, přes něco
 přecházet, přejít
 přenášet, přenést
 překročit, přejít
 přechod, průchod
 tribun
 udělit
 smutný
 smutek
 triumfovat, slavit triumf, zvítězit nad někým
 triumf
 pozorovat, dívat se, bránit, hlídat, chránit
 tehdy, potom, tak zvláště
 tehdy
 dav, lidé, tlačenice, zmatek, nepokoj
 hanebný
 věž
 bezpečný, jistý, bez nebezpečí
 tvůj
 samovládce, tyran

U

ubi
 ulcīscor, ī, ultus sum +ak. (alqd., alqm)
 ūllus, a, um
 ulterior, ius
 ultimus, a, um
 ūnā
 ▪ ūnā cum +abl.
 unde
 ūniversus, a, um
 ▪ ūniversum, ī, n.
 urbs, urbis, f.
 urgeō, ēre, ursī, –
 usque
 ▪ usque ad +ak.
 usque
 ▪ quō usque
 ut
 uter, utra, utrum
 uterque, utraque, utrumque

kde
 pomstít něco, pomstít se někomu
 žádný (po záporu)
 vzdálenější, zadní
 poslední
 spolu, zároveň, společně,
 ▪ společně s někým
 odkud (o místě i o původu)
 všechen, celý, celkový
 ▪ celek, svět
 město
 tísnit, tlačit, dotírat, nutit
 stále, pořád
 ▪ až do, až k
 stále, až tam, tak dlouho
 ▪ jak dlouho ještě
 aby (věty účelové, žádací), jako (vyjádření srovnání)
 který (ze dvou) (táz.)
 jeden i druhý, oba

ūtilis, e
ūtilitās, ātis, f.
ūtor, ī, ūsus sum +abl.
uxor, ōris, f.

užitečný
užitečnost, prospěch
používat něco
manželka, žena

V

vacō, āre, āvī, ātum
▪ +abl.
▪ +dat.
vādō, ere, vāsī, –
valdē
valeō, ēre, valuī, –
valetūdō, inis, f.
validus, a, um
varius, a, um
vās, vāsīs, n. (pl. vāsa, ōrum)
vastō, āre, āvī, ātum
vātēs, is, m.
vehemēns, entis
▪ vehementer
vel
vellō, ere, vellī, vulsum
velō, āre, āvī, ātum
vendō, ere, vendidī, venditum
venēnum, ī, n.
vēneō, vēnīre, veniī, —
venia, ae, f.
veniō, īre, vēnī, ventum
ventus, ī, m.
vēr, vēris, n.
verberō, āre, āvī, ātum
verbum, ī, n.
vērē
verēcundia, ae, f.
vereor, ērī, veritus sum +ak. (alqm, alqd)
veritās, ātis, f.
vērō
versor, ārī, ātus sum
versus, ūs, m.
vertō, ere, vertī, versum
▪ vertī
vērum
vērus, a, um
▪ vērum, ī, n.
▪ vērum dīcere

být prázdný, mít volno
▪ nemít něco
▪ věnovat se čemu, zabývat se čím
jít, kráčet
velmi
být zdrav, silný, mocný, mít vliv, vážnost
zdraví
silný
různý, různorodý
nádoba, pl. nádobí, nářadí
pustošit, plenit
věštec
silný, prudký
▪ silně, velmi, rozhodně
nebo
škubat, trhat, rvát
zahalit, zakrýt, pokrýt, obléct
prodat
jed
být prodáván, jít na prodej
milost, dovolení, odpuštění
přijít
vítr
jaro
bít, bičovat, tlouct
slovo, sloveso
pravdivě, podle pravdy, správně
skromnost, slušnost, úcta
bát se někoho, něčeho
pravda
avšak, však
pobývat, žít, být někde
verš
otočit, obracet, měnit
▪ obracet se, zdržovat se někde, proměňovat se
avšak, však, ale
pravdivý
▪ pravda
▪ říkat, mluvit pravdu

vesper, erī, m.	večer
▪ vesperī / vespere	večer (na otázku „kdy?“)
Vestālis, e	Vestin
▪ Vestālis, is, f.	▪ Vestálka
vester, tra, trum	váš
vestīgium, iī, n.	stopa
veterānus, a, um	starý
▪ veterānī, ōrum, m.	▪ vysloužilí vojáci, veteráni
vetus, eris	starý
via, ae, f.	cesta
vīcīnus, a, um	sousední
▪ vīcīnus, ī, m.	▪ soused
▪ vīcīna, ae, f.	▪ sousedka
victor, ōris, m.	vítěz
victōria, ae, f.	vítězství
vīcus, ī, m.	vesnice
videō, ēre, vīdī, vīsum	vidět
vigeō, ēre, uī, -	být svěží, zdrav, být při síle, vyznamenat se, vyniknout
vigilia, ae, f.	bdění, hlídka
vigilō, āre, āvī, ātum	bdít, být bdělý, ostrážitý, hlídat
villa, ae, f.	statek
vinciō, īre, vīnxī, vīnctum	spoutat, svázat
vincō, ere, vīcī, victum	zvítězit, porazit, přemáhat
vinculum, ī, n.	provaz, pouto
vindicō, āre, āvī, ātum	osvobodit, chránit někoho, mstít se (tj. chránit mstou), přivlastňovat si, požadovat pro sebe
vīnum, ī, n.	víno
violō, āre, āvī, ātum	týrat, znásilnit, zneuctít, porušit
vir, virī, m.	muž, člověk
virga, ae, f.	prut, větev, hůl, metla
virgō, inis, f.	panna, dívka
viridis, e	zelený, svěží, zdravý, silný
virtūs, ūtis, f.	ctnost, statečnost
vīs (nom.), vim (ak.), vī (abl.)	síla, moc, vliv, násilí
vīrēs (nom., ak. pl.), vīrium (gen. pl.), vīribus (dat., ab., pl.)	
vīta, ae, f.	život
vitium, iī, n.	chyba, vada, nedostatek
vītō, āre, āvī, ātum +ak.	vyhýbat se něčemu, někomu
vituperō, āre, āvī, ātum +ak. in +abl. (alqa re)	vytýkat někomu něco, kárat, nadávat někomu
vīvō, ere, vīxī, -, victūrus	žít
vīvus, a, um	živý
vix	sotva, stěží, skoro ne
volō, āre, āvī, ātum	letět, létat
volō, velle, voluī, -	chtít
voluntās, ātis, f.	vůle

voluptās ātis, f.

vōx vōcis, f.

vulnerō, āre, āvī, ātum

vulnus, eris, n.

vultur, uris, m.

vultus, ūs, m.

rozkoš, potěšení, požitek

hlas

poranit

rána, poranění

sup

obličej, tvář, pohled, výraz obličeje

Česko-latinský slovníček

Česko latinský slovníček obsahuje především výrazy, které se objevují v překladových cvičeních z češtiny do latiny. Výběrově jsou do něj zařazeny také některé další běžné výrazy. V případě potřeby je v závorce za slovem blíže popsán jeho význam nebo uvedeny další možné významy. Jedná se však o omezený výčet, který nemůže nahradit slovníkové heslo. U důležitých sloves je dokonavé a nedokonavé sloveso uvedeno jako samostatná položka. Používané zkratky jsou stejné jako v Latinsko českém slovníčku.

A

a	et; atque; ac; -que (přidává se za druhé připojované slovo)
a ne	nec / neque
Afrika	Africa, ae, f.
ani	nec / neque
▪ ani... ani	▪ nec / neque... nec / neque
Antonius	Antonius, iī, m.
Apollón	Apollō, inis / ōnis, m.
Athéňané	Athēniensēs, ium, m.
Athény	Athēnae, ārum, f.
autorita	auctōritās, ātis, f.
avšak	autem; vērum; vērō
až	usque (až tam, tak dlouho, stále); usque ad +ak. (až do, až k)

B

barbar	barbarus, ī, m.
báseň	carmen, inis, n.
básník	poēta, ae, m.
bát se	timeō, ēre, timuī, – +ak. (někoho, něčeho), +dat. (o někoho, o něco) metuō, ere, metuī, – +ak. (někoho, něčeho), +dat. (o někoho, o něco) vereor, ērī, veritus sum +ak. (někoho, něčeho), +dat. (o někoho, o něco)
běh	cursus, ūs, m. (běh, dráha)
běhat	currō, ere, cucurrī, cursum
během (předl.)	intrā +ak. (během nějaké doby, za nějakou dobu)
bez	sine +abl.
bezpečný	tūtus, a, um (jistý, bez nebezpečí); sēcūrus, a, um (bez nebezpečí, klidný)
bezprávi	iniūria, ae, f.
beztrestně	impūne
běžet	currō, ere, cucurrī, cursum
bída	miseria, ae, f. (bída, neštěstí, utrpení)
bít	caedō, ere, cecīdī, caesum (tlouct, zabít, pokáčet); feriō, ĩre, – , –
bitva	pugna, ae, f.; proelium, iī, n.
blízko (předl.)	prope +ak.
bohatství	dīvitiae, ārum, f.; fortūnae, ārum, f.; opēs, um, f.
bohatý	opulentus, a, um; dīvēs, itis (komp. dītior, ius; superl. dītissimus)

bohyně	dea, ae, f.
bojácny	timidus, a, um
bojovat	pugnō, āre, āvī, ātum; dīmicō, āre, āvī, ātum
bolest	dolor, ōris, m.
bolet (cítit bolest, trápit se)	doleō, ēre, uī, –, dolitūrus
brána	porta, ae, f.
bránit	dēfendō, ere, dēfendī, dēfēnsūm (někoho, něco; klást odpor, hájit; chránit); resistō, ere, stitī, – (klást odpor); prohibeō, ēre, prohibuī, prohibītum (zabraňovat, nedovolovat)
brát	capīō, ere, cēpī, captum (vzít, dobýt, zajmout, získat); sūmō, ere, sūmpsī, sūmptum (nabýt, osvojit, získat, sníst); adimō, ere, ēmī, emptum (odejmout); dēmō, ere, dēmpsī, dēmptum (odejmout, odstranit); tollō, ere, sustulī, sublātum (zvednout, odstranit); accipiō, ere, cēpī, ceptum (přijmout, vzít si)
bratr	frāter, frātris, m.
brzy	mox
břeh	ōra, ae, f. (břeh, pobřeží)
bud'... nebo	aut... aut
budoucí	futūrus, a, um
budova	aedificium, iī, n.
bůh	deus, ī, m.
bydlet	habitō, āre, āvī, ātum
bystrý	ācer, ācris, ācre (bystrý, ostrý, prudký)
být	sum, esse, fuī, –, futūrus
▪ být nepřítomen	▪ absum, abesse, āfuī, –, āfutūrus
▪ být přítomen	▪ adsum, adesse, affuī, –, affutūrus
▪ být v čele	▪ praesum, praesesse, praefuī, –, praefutūrus +dat.
▪ být při něčem, účastnit se	▪ intersum, interesse, interfuī, – +dat.

C

Caesar	Caesar, aris, m.
Cato	Catō, ōnis, m.
celý	omnis, e (všechn); tōtus, a, um; ūniversus, a, um
cena	pretium, iī, n.
cenný	pretiōsus, a, um (drahocenný)
cesta	via, ae, f. (cesta, cestička, ulice; i přeneseně pochod, způsob, postup); iter, itineris, n. (pochod)
cestovat	iter facere
Cicero	Cicero, ōnis, m.
cítit	sentiō, ĩre, sēnsī, sēnsūm
cizí	aliēnus, a, um (ne vlastní)
co	quid (táz.); quod (vzt.); quam (se superl.)
cokoli, viz kdokoli	
cosi, viz kdosi	
ctít	colō, ere, coluī, cultum (uctívat, obdělávat)
▪ deum colere	▪ deum colere
▪ agrum colere	▪ agrum colere

ctnost virtūs, ūtis, f. (statečnost, dobré vlastnosti, charakter)
cvičit exerceō, ēre, exercuī, exercitum

Č

čas tempus, oris, n. (v pl. doba, okolnosti, poměry)
část pars, partis, f.
často saepe
čelo frōns, frontis, f.
▪ stát/být v čele ▪ praesum, praesesse, praefuī, –, praefutūrus +dat.
černý niger, gra, grum; āter, ātra, ātrum (neblahý, temný)
čest honestās, ātis, f. (čestnost); dignitās, ātis, f. (důstojnost); honor, ōris, m. (pocta)
čestný honestus, a, um
čin factum, ī, n.; facinus, oris, n. (čin, zločin, provinění)
▪ činy ▪ rēs gestae, rērum gestārum, f. (historie, dějiny)
číst legō, ere, lēgī, lēctum
člověk homō, hominis, m.; vir, virī, m. (člověk, muž)

D

dar dōnum, ī, n.
dát dō, dare, dedī, datum
dav turba, ae, f. (lidé, tlačence, zmatek, nepokoj); multitūdō, inis, f. (množství, množství lidí)
dávat dō, dare, dedī, datum; dōnō, āre, āvī, ātum (darovat)
dávat přednost něčemu/někomu antepōnō, ere, posuī, positum +ak. (alqm, alqd) +dat. (alci);
před něčím/někým praefērō, ferre, tulī, lātum +ak. (alqm, alqd) +dat. (alci)
dávný antiquus, a, um
dcera fīlia, ae, f.
dědeček avus, ī, m.
dělat faciō, ere, fēcī, factum; agō, ere, ēgī, āctum; gerō, ere, gessī, gestum
▪ dělat někoho někým, nějakým; něco něčím ▪ facere +ak. (alqm, alqd) +ak. (alqm, alqd)
▪ informovat někoho o něčem ▪ facere certiōrem +ak. (alqm) dē +abl. (alqa re)
Délos Dēlus, ī, f.
den diēs, ēī, m.
▪ den poté, dalšího dne, druhého dne ▪ postrīdiē, posterō diē
děti līberī, ōrum, m., puerī, ōrum, m.
dětství pueritia, ae, f.; infāntia, ae, f. (rané dětství)
▪ za našeho dětství ▪ nōbīs puerīs
Diana Diana, ae, f.
díky grātia, ae, f. (díky, vděčnost, přízeň)
▪ děkovat ▪ grātiās agō, ere, ēgī, āctum dē / prō +abl.; ob +ak.
dítě infāns, antis, m. (nemluvně); puer, erī, m. (chlapec); puella, ae, f. (dívka)
▪ děti ▪ līberī, ōrum, m.; puerī, ōrum, m.

dívat se	cōnspiciō, ere, spexī, spectum (spatřit, uvidět); aspiciō, ere, spexī, spectum (podívat se, pozorovat); videō, ēre, vīdī, vīsum (vidět)
divít se něčemu	mīror, ārī, ātus sum +ak.
dívka	puella, ae, f.; virgō, inis, f.
divoký	ferus, a, um; ferōx, ōcis
▪ divoké zvíře	▪ fera, ae, f.
dlouho	diū (časově, komp. diūtius, superl. diūtissimē)
dlouhý	longus, a, um
dluh	aes aliēnum, aeris aliēnī, n.
dlužít	dēbeō, ēre, dēbuī, dēbitum
dnes	hodiē
do	ad +ak. (směrem k); in +ak. (až do daného místa)
doba	tempus, oris, n. (období, poměry); aetās, ātis, f. (doba života)
dobrodíní	beneficium, iī, n.
dobrý	bonus, a, um
dobře	bene; satis (dost, dostatečně)
dobýt	capiō, ere, cēpī, captum; oppugnō, āre, āvī, ātum (dobývat, obléhat)
dobývat	capiō, ere, cēpī, captum; oppugnō, āre, āvī, ātum (dobývat, obléhat)
dodržet	servō, āre, āvī, ātum (dodržet slib apod.)
▪ dodržet slib	▪ prōmissum, ī, n. servāre
dojímat	moveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (alqm)
dojmout	moveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (alqm); commoveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (alqm)
dokonalý	perfectus, a, um
dokončit	exigō, ere, ēgī, āctum (provést, skončit (o čase), vyhnat); perficiō, ere, perfēcī, perfectum (udělat, vykonat)
dokud	dum; dōnec; quoad; quamdiū
▪ dokud ne	▪ dum, dōnec, quoad
doma	domī
▪ doma i na vojně, ve válce i v míru	▪ domī mīlitiaequē
domnívat se	putō, āre, āvī, ātum; arbitror, ārī, ātus sum; cēnseō, ēre, suī, sum; existimō, āre, āvī, ātum
donést zpět	referō, ferre, rettulī, relātum
donutit	cōgō, ere, coēgī, coāctum
dopadat na někoho, něco	cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus in +ak.
dopadnout	cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus (spadnout); cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus in +ak. (alqm) (dopadnout na někoho); ēveniō, īre, vēnī, ventum (dobře, špatně apod.)
dopis	epistula, ae, f.; litterae, ārum, f.
dopouštět se něčeho	committō, ere, mīsī, missum (páchat, dopouštět se zločinu apod.)
dopustit se něčeho	committō, ere, mīsī, missum +ak. (spáchat, dopustit se zločinu apod.)
dorazit	pervenīō, īre, vēnī, ventum (dojít, dostat se, dospět někam)
dosáhnout (získat)	impetrō, āre, āvī, ātum; adipīscor, ī, adeptus sum; assequor, sequī, secūtus sum
dospět	pervenīō, īre, vēnī, ventum (dorazit, dojít)
dostat	accipiō, ere, accēpī, acceptum

dotknout se něčeho	tangō, ere, tetigī, tāctum +ak.
dotýkat se něčeho	tangō, ere, tetigī, tāctum +ak.
doufat	spērō, āre, āvī, ātum
dovézt	dēportō, āre, āvī, ātum (donést, dopravit); advehō, ere, vēxī, vectum (přivézt); importō, āre, āvī, ātum (dovážet)
dovoleno – je dovoleno (někomu něco dělat)	licet, ēre, licuit / licitum est +dat. (alci) +inf.
dovolit	permittō, ere, mīsī, missum
▪ je dovoleno (někomu něco dělat)	▪ licet, ēre, licuit / licitum est +dat. (alci) +inf.
dozvědět se	cōgnoscō, ere, cōgnōvī, cōgnitum (poznat, zjistit); reperīō, īre, repperī, repertum (zjistit, najít); certior fierī dē alqa rē (dostat informaci o něčem)
drahý	cārus, a, um (milý); pretiōsus, a, um (cenný)
druhý	secundus, a, um
▪ druhého dne	▪ postrīdiē, posterō diē
drzost	audācia, ae, f. (odvaha, drzost)
držet	teneō, ēre, tenuī, (tentum); ferō, ferre, tulī, lātum (nést, snést, vydržet)
dříve	ante (adv.)
duch	animus, ī, m.; spiritus, ūs, m.
důkaz	ratiō, ōnis, f. (důvod, záležitost, rozum); indicium, iī, n. (znamení, udání)
důležitý	gravis, e (významný, závažný)
dům	domus, ūs, f.; aedēs, is, f. (dům, chrám); tēctum, ī, n. (dům, střecha)
důstojnost	dignitās, ātis, f.
duše	anima, ae, f.
důvěřovat	fīdō, ere, fīsus sum; cōnfidō, ere, fīsus sum
důvod	causa, ae, f.; ratiō, ōnis, f.
dveře	porta, ae, f. (dveře, brána); ōstium, iī, n. (ústí, vchod)

E

Egypt	Aegyptus, ī, f.
Evropa	Eurōpa, ae, f.

F

falešný	falsus, a, um (lživý, nepravdivý)
filozof	philosophus, ī, m.
filozofie	philosophia, ae, f.
fórum	forum, ī, n. (náměstí)

G

Gal	Gallus, ī, m.
galský	Gallicus, a, um
Germán	Germānus, ī, m.
gratulovat	grātulor, ārī, ātus sum

H

had	serpēns, entis, m.
hájit	dēfendō, ere, dēfendī, dēfēnsūm (bránit, obhajovat na soudu)
hanebný	turpis, e
Hanibal	Hannibal, alis, m.
hasit	ex(s)tinguō, ere, stinxī, stinctum
házet	iaciō, ere, iēcī, iactum
hezký	pulcher, chra, chrum
historie	historia, ae, f.; rēs gestae, rērum gestārum, f. (historie, dějiny, činy)
hlad	famēs, is, f.
hlas	vōx vōcis, f. (vydáváný zvuk)
hlava	caput, itis, n.
hledat	quaerō, ere, quaesīvī, quaesītum
hlídat	custōdiō, ĩre, ĩvī, ĩtum; vigilō, āre, āvī, ātum; tueor, ērī, tutātus (tuitus) sum
hloupý	stultus, a, um
hluboký	altus, a, um (hluboký, vysoký, širý (o moři))
hněv	īra, ae, f.
hoden někoho, něčeho	dignus, a, um +abl. (alqo, alqa re)
hodina	hōra, ae, f.
hodit	iaciō, ere, iēcī, iactum
Homér	Homērus, ī, m.
hora	mōns, montis, m.
hostina	epulae, ārum, f.; convīvium, iī, n.
hra	lūdus, ī, m.
▪ veřejné hry	▪ lūdī, ōrum, m.
hranice	fīnis, is, m. (hranice, konec, limit); v pl. fīnēs, ium, m. (hranice, území, země, krajina)
hrát (si)	lūdō, ere, sī, sum
hrozit	immineō, ēre, – +dat. (alci, alci rei) (o nebezpečí apod.); minor, ārī, ātus sum +dat. (alci) +ak. (alqd) (vyhrožovat někomu)
hýbat něčím, někým	moveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (alqd, alqm) (hýbat, pohnout, přimět někoho k něčemu)
hynout	pereō, perīre, perī, –

CH

chápat	intellegō, ere, lēxī, lēctum (pochopit)
chlapec	puer, erī, m.
chrám	templum, ī, n.; aedēs, is, f. (chrám, dům)
chránit	custōdiō, ĩre, ĩvī, ĩtum (hlídat); tegō, ere, tēxī, tēctum (zakrývat); dēfendō, ere, dēfendī, dēfēnsūm (bránit); servō, āre, āvī, ātum (zachovávat, zachraňovat)
chtít	volō, velle, voluī, –; cupiō, ere, cupīvī, cupītum (toužit)
chudoba	paupertās, ātis, f.; inopia, ae, f.
chudý	pauper, eris (o osobách); miser, era, erum (o zemích apod.)

chválit	laudō, āre, āvī, ātum
chyba	vītiūm, īī, n. (vada); error, ōris, m. (omyl); lāpsus, ūs, m. (omyl)
chybět	dēsum, dēesse, dēfuī, –, dēfutūrus +dat. (nepomáhat někomu); absūm, abesse, āfuī, –, āfutūrus (být nepřítomen); egeō, ēre, uī +abl. (postrádat, podmětem je postrádající osoba); careō, ēre, caruī, –, caritūrus +abl. (postrádat, nemít, podmětem je postrádající osoba)
chybovat	errō, āre, āvī, ātum; peccō, āre, āvī, ātum
chytit	capiō, ere, cēpī, captum

I

i	et; etiam (také, ještě také)
ihned	statim; sine morā (bez prodlení)
informovat někoho o něčem	alqm certiōrem faciō, ere, fēcī factum dē +abl. (alqa re)
Itálie	Italia, ae, f.
italský	Italiae (gen. sg.)

J

jak	quem ad modum/ quemadmodum (táz., vzt.); quam (táz., zvol.); quōmodo (jakým způsobem, táz., vzt.); ut (srov.)
jako	ut (srov.); quam (srov.)
▪ tak...jako	▪ ita... ut; tam... quam
jaký	quī, quae, quod (jaký, který); quālis, e (jakých vlastností); quantus, a, um (jak velký)
jaro	vēr, vēris, n.
jazyk	lingua, ae, f.
jed	venēnum, ī, n.
jediný	ūnus, a, um
jestliže	sī
▪ jestliže ne	▪ nisi
jezdec	eques, itis, m.
jezero	lacus, ūs, m.
jídlo	cibus, ī, m.
jinak	aliter
jiný	alius, alia, aliud (z více); alter, era, erum (ze dvou)
jíst	edō, ere, ēdī, ēsum; cēnō, āre, āvī, ātum (večeřet)
jistý	tūtus, a, um (bez nebezpečí, bezpečný); certus, a, um (určitý, ustanovený)
jít	eō, īre, īī, itum; petō, ere, īvī, itum +ak. (alqd) (mířit někam, jít někam, směřovat); prōgredior, ī, gressus sum (jít dopředu, postupovat); vādō, ere, vāsī, – (kráčet)
jízda	equitātus, ūs, m. (jezdectvo)
jméno	nōmen, inis, n.
jmenovat	nōminō, āre, āvī, ātum (nazývat); appellō, āre, āvī, ātum (nazývat, volat)
Jupiter	Iūppiter, gen. Iovis, dat. Iovī, ak. Iovem, vok. Iūppiter, abl. Iove

K

k	ad +ak.
kácet	caedō, ere, cecīdī, caesum
kam	quō (táz. i vzt.)
kárat	castīgō, āre, āvī, ātum; reprehendō, ere, prehendi, prehensum; vituperō, āre, āvī, ātum +ak. (nadávat někomu)
Kartaginci	Carthāginiēnsēs, ium, m.
kazit	corrumpō, ere, rūpī, ruptum (kazit, podplácet)
každodenně	cottīdiē
každý	quisque, quidque (substantivní); quisque, quaeque, quodque (adjektivní)
každý den	cottīdiē (každodenně)
kde	ubi
kdo	quis (táz.)
kdokoli, cokoli	quīlibet, quidlibet (substantivní); quīlibet, quaelibet, quodlibet (adjektivní); quīvīs, quodvīs (substantivní); quīvīs, quaevīs, quodvīs (adjektivní)
kdosi, cosi	quīdam, quiddam (substantivní); quīdam, quaedam, quoddam (adjektivní)
kdy	quandō
kdyby	sī
▪ kdyby ne	▪ nisi
kdysi	quondam; ōlim
když	cum
klamat	dēcipiō, ere, cēpī, ceptum (podvádět); fallō, ere, fefellī, falsum (podvádět)
klesat na mysli	animō dēficiō, ere, fēcī, fectum; animum dēmittō, ere, mīsī, missum
klesnout	cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus (padnout, padnout mrtev)
klid	quiēs, ētis, f. (odpočinek, spánek); ōtium, īī, n. (neúčast ve veřejném životě, ústraní, volný čas); cōnstantia, ae, f. (klid, vyrovnanost, vytrvalost)
kmen	gēns, gentis, f. (národ, rod)
kniha	liber, brī, m.
kolem (předl.)	circum +ak. (okolo)
kolik	quot
konec	fīnis, is, m.; eventus, ūs, m. (úspěch, výsledek); exitus, ūs, m. (výsledek, východ)
konzul	cōnsul, is, m.
konzulát	cōnsulātus, ūs, m.
kořist	praeda, ae, f.
koupit	emō, ere, emī, emptum
kraj	regiō, ōnis, f. (krajina, oblast); loca, ōrum, n. (země, krajina); fīnēs, ium, m. (země, říše, území)
král	rēx, rēgis, m.
království	rēgnum, ī, n. (království, vláda)
krása	pulchritūdō, inis, f.; forma, ae, f. (tvar, podoba, krása)

krásný	pulcher, chra, chrum
krátký	brevis, e
kritizovat	reprehendō, ere,prehendī, prehensum
krk	collum, ī, n.
krok	passus, ūs, m. (dvojkrok, délková míra, asi 1,48m); gradus, ūs, m. (krok, stupeň, schod)
kromě	praeter +ak. (kromě, mimo); praetereā (adv.) (kromě toho, mimo to)
kruh	orbis, is, m.
krutý	crūdēlis, e
krýt	tegō, ere, tēxī, tēctum (zakrývat, chránit)
křičet	clāmō, āre, āvī, ātum
křik	clāmor, ōris, m.
křivda	iniūria, ae, f.
který	quī, quae, quod (táz. i vzt.)
který z obou	uter, utra, utrum
kterýsi, viz kdosi	
kudy	quā (táz. i vzt.)
kůň	equus, ī, m.
kupovat	emō, ere, ēmī, emptum
kvůli	propter +ak. (příčina), causā +gen. (účel, stojí za slovem); prae +abl. (příčina, vzhledem k)

L

lakota	avāritia, ae, f.
láska	amor, ōris, m.
latinský	Latīnus, a, um
lázeň	bal(i)neum, ī, n. (koupel)
▪ lázně	▪ bal(i)nea, ōrum, n. / bal(i)neae, ārum, f.
legát	lēgātus, ī, m.
legie	legiō, ōnis, f.
lehký	facilis, e (snadný); levis, e (lehký (hmotností), bezvýznamný, povrchní)
lék	remedium, iī, n.; medicīna, ae, f.
lékař	medicus, ī, m.
lékařství	medicīna, ae, f.
les	silva, ae, f.
léto	aestās, ātis, f.
levý	sinister, tra, trum
lež	mendācium, iī, n.; falsum, ī, n.
ležet	iaceō, ēre, iacuī, iacitum
lhát	mentior, iī, mentītus sum
líbit se	placeō, ēre, uī, itum
▪ líbí se někomu, zdá se dobré někomu	▪ placet, ēre, uit, – +dat. (alci)
lid	populus, ī, m. (národ); plēbs, plēbis, f.
lidský	hūmānus, a, um; hominum (gen. pl.); hominis (gen. sg.)
líný	piger, gra, grum; ignāvus, a, um (nečinný); tardus, a, um (zdlouhavý,

lod'	pomalý)
▪ válečná lod'	nāvis, is, f.
lod'stvo	▪ nāvis longa
los	classis, is, f.
lup	sors, sortis, f. (osud, úděl, věštba)
lupič	praeda, ae, f.
lze	latrō, ōnis, m.
	licet, ēre, licuit / licitum est (je dovoleno); +dat. (je dovoleno někomu)
	tvary slovesa posse (je možné)

M

majetek	fortūnae, ārum, f.; rēs familiāris, reī, familiāris, f.; patrimōnium, iī, n. (majetek, dědictví); facultātēs, um, f. (majetek, peníze, prostředky)
málem	paene (skoro, téměř)
málo	paulum
málokteří	paucī, ae, a
malý	parvus, a, um
manžel	coniūnx, coniugis, m.; marītus, ī, m.
manželka	coniūnx, coniugis, f.; uxor, ōris, f.; mātrōna, ae, f. (paní, zejm. urozená)
maso	carō, carnis, f.
matka	māter, mātris, f.
meč	gladius, ī, m.; ferrum, ī, n. (meč, železo)
medicína	medicīna, ae, f. (lékařství, lék)
měnit	mūtō, āre, āvī, ātum +ak.; vertō, ere, vertī, versum (točit, obracet)
▪ měnit se	▪ mūtārī, vertī (obracet se, proměňovat se)
měsíc	mēnsis, is, m. (kalendářní); lūna, ae, f. (nebeské těleso)
město	oppidum, ī, n. (menší město); urbs, urbis, f.
milovat	amō, āre, āvī, ātum; dīligō, ere, dīlēxī, dīlēc̄tum (mít v oblibě, mít rád)
milý	amābilis, e +dat. (alci) (laskavý k někomu); cārus, a, um (drahý někomu); iūcundus, a, um (příjemný); grātus, a, um (milý, vděčný, vhod)
minulý	praeteritus, a, um
mír	pāx, pācis, f.
místo	locus, ī, m.; prō +abl. (předl., místo někoho)
mít	habēō, ēre, habuī, habitum (ve spojení s konkrétními i abstraktními substantivy); possideō, ēre, sēdī, sessum (vlastnit)
mít povinnost	dēbeō, ēre, dēbuī, dēbitum
mít rád (milovat)	amō, āre, āvī, ātum; dīligō, ere, dīlēxī, dīlēc̄tum (mít v oblibě, mít rád)
mít radost	laetor, ārī, ātus sum +abl., dē/ex +abl.; gaudeō, ēre, gavīsus sum
mít ve zvyku (něco dělat)	soleō, ēre, solitus sum +inf.
mládí	adulēscētia, ae, f.; pueritia, ae, f. (dětský věk, dětství)
mladík	adulēscēns, entis, m.; iuvenis, is, m.
mladší	nātū minor (komparativ adj. parvus)
mlčení, ticho	silentium, iī, n.

mlčet	taceō, ēre, tacuī, tacitum
mluvit	loquor, loquī, locūtus sum
mnohem	multō (adv.)
mnohý	multus, a, um
množství	multitūdō, inis, f. (množství, množství lidí, dav)
moc	potestās, ātis, f.; auctōritās, ātis, f. (vliv, vážnost, autorita); vīs (nom.), vim (ak.), vī (abl.), vīrēs (nom., ak. pl.), vīrium (gen. pl.), vīribus (dat., ab., pl.) (vliv, násilí)
moci	possum, posse, potuī, –
mocný	potēns, entis; validus, a, um (silný)
moře	mare, is, n.
most	pōns, pontis, m.
moudrost	sapientia, ae, f.
moudrý	sapiēns, entis
▪ moudrý člověk	▪ sapiēns, entis, m.
možnost	fācultās, ātis, f. (příležitost, schopnost)
mrav	mōs, mōris, m.
▪ mravy	▪ mōrēs, um, m. (charakter)
mrtvý	mortuus, a, um
mstít se za něco, někomu	ulcīscor, ī, ultus sum +ak. (alqd., alqm)
mudrc	sapiēns, entis, m.
můj	meus, a, um
muset	dēbeō, ēre, dēbuī, dēbitum (mít povinnost)
muž	vir, virī, m. (muž, člověk)
mýlit se	errō, āre, āvī, ātum
myslet si	putō, āre, āvī, ātum; arbitror, ārī, ātus sum; cēnseō, ēre, suī, sum; sentiō, īre, sēnsī, sēnsus; exīstimō, āre, āvī, ātum
myšlenka	sententia, ae, f. (názor, mínění)
mýt	lavō, āre, āvī, lavātum/lautum/lōtum
▪ mýt se	▪ lavārī
N	
na	in +ak. (na otázku „kam?“); in +abl. (na otázku „kde?“)
nabízet	offerō, offerre, obtulī, oblātum
náboženství	relīgiō, ōnis, f. (náboženství, náboženské obřady, bohoslužba)
nadání	ingenium, iī, n. (talent, povaha)
naděje někoho, na něco	spēs, speī, f. +gen. (alcis, alcis rei)
▪ naděje na vítězství	▪ spēs victōriae
náhle	subitō
náhoda	fortūna, ae, f. (osud, štěstěna); cāsus, ūs, m. (případ, osud)
▪ náhodou	▪ cāsū; forte (snad, možná)
najít	inveniō, īre, vēnī, ventum; reperiō, īre, repperī, repertum
námaha	labor, ōris, m.
náměstí	forum, ī, n.
námořník	nauta, ae, m.
napadnout	aggredior, aggredī, aggressus sum; petō, ere, īvī, ītum +ak.; bellum

napít se	īferre +dat. (alci)
naplnit	bibō, ere, bibī, –
napodobovat	impleō, ēre, ēvī, ētum
napomínat	imitor, ārī, imitātus sum
národ	moneō, ēre, monuī, monitum; cohortor, ārī, ātus sum (povzbuzovat)
narodit se	populus, ī, m. (lid); nātiō, ōnis, f. (rod); gēns, gentis, f. (rod, kmen)
narozeniny	nāscor, nāscī, nātus sum
naříkat na něco, nad něčím	diēs natālis, diēi natālis, m. / natālis, is, m.
násilí	queror, ī, questus sum +ak. / dē +abl.; lāmentor, ārī, ātus sum +ak. vīs (nom.), vim (ak.), vī (abl.) vīrēs (nom., ak. pl.), vīrium (gen. pl.), vīribus (dat., ab., pl.)
následovat	sequor, sequī, secūtus sum; cōnsequor, sequī, secūtus sum (dohnat, pronásledovat, získat, dosáhnout)
nastoupit	succēdō, ere, cessī, cessum +dat. (alci) (vystřídát, nastoupit po někom ve vládě apod.)
náš	noster, tra, trum
návrat	reditus, ūs, m.
navrhnout	prōpōnō, ere, posuī, positum
▪ navrhnout zákon	▪ lēgem ferō, ferre, tulī, lātum
názor	opīniō, ōnis, f.; sententia, ae, f.
nazvat	appellō, āre, āvī, ātum; nōminō, āre, āvī, ātum
nazývat	appellō, āre, āvī, ātum; nōminō, āre, āvī, ātum
nebezpečí	perīculum, ī, n.
nebezpečný	perīculōsus, a, um; pernīciōsus, a, um (zhoubný, škodlivý)
nebo	aut; vel
▪ buď... nebo	▪ aut... aut
neboť	enim, nam
něco, viz někdo	
nečestný	inhonestus, a, um
nedokonalý	imperfectus, a, um (nedokonalý, nedokončený)
nedostatek	inopia, ae, f. (chudoba, nouze); vitium, īī, n. (chyba, vada)
nedůvěřovat	diffīdō, ere, fīsus sum
nehoden	indignus, a, um +abl. (alqo, alqa re)
nechtít	nōlō, nōlle, nōluī, –
nejen... ale i	nōn solum... sed etiam; nōn modo... sed etiam
nejistý	incertus, a, um (neurčitý); dubius, a, um (pochybný)
nejvyšší	summus, a, um
někdo, něco	aliquis, aliquid quis, quid (po sī, nisi, nē, num, quō, quantō apod.) quisquam, quidquam / quicquam (v záp. větách nebo ve větách záp. smyslu)
někdy	aliquandō
několik	aliquot; complūrēs, a (nemálo, velmi mnozí; nemá význam komparativu)
některý, nějaký	aliquis, aliqua, aliquod quis, qua, quod (po sī, nisi, nē, num, quō, quantō apod.)
někteří	nōnnūllī, ae, a

nelíbit se někomu	displiceō, ēre, plicuī, displicitum +dat. (alci)
▪ nelíbí se mi to, nejsem s tím spokojen	▪ (id) mihi displicet
nelze	nōn licet, ēre, licuit / licitum est (je dovoleno); +dat. (je dovoleno někomu) tvary slovesa posse se zápornou (není možné, není dovoleno)
nemluvně	īnfāns, antis, m.
nemoc	morbus, ī, m.
nemocný	aegrōtus, a, um; aeger, gra, grum
▪ být nemocný	▪ aegrōtō, āre, āvī, ātum; aegrōtus/aeger esse
nenávidět	ōdī, isse, –, ōsūrus
nenávist	odium, īī, n.
▪ být v nenávisti	▪ in odiō esse
nepamatující na něco, někoho	immemor, oris +gen. (alcis, alcis rei)
nepoctivý	improbus, a, um
nepodobný (někomu, něčemu)	dissimilis, e +gen. / +dat.
nepohodlný,	incommodus, a, um (nepohodlný, nevhodný, nepříznivý)
▪ nepohodlí	▪ incommodum, ī, n. (nepohodlí, neštěstí)
nepokoj	turba, ae, f. (dav, tlačence); sēditiō, ōnis, f. (vzpouza, povstání)
nepomáhat	dēsūm, dēesse, dēfui, –, dēfutūrus +dat. (chybět, scházet)
nepравdivý	falsus, a, um
neprávem	iniūriā
nepřátelský	hostium (gen. sg.)
nepřátelství	inimīcītia, ae, f.
nepřítel	hostis, is, m.; inimīcus, ī, m.
nepřítomen – být nepřítomen	absum, abesse, āfui, –, āfutūrus
nerozumnost	imprūdentia, ae, f.
nerozumný	imprūdēns, entis
nerozvážný	imprūdēns, entis
nesnadný	difficilis, e
nesnáz	difficultās, ātis, f. (obtíž, problém)
nesouhlasit s někým v něčem	dissentīō, īre, sēnsī, sēnsūm ā / cum +abl. (alqo); dē +abl. (alqa re)
nespravedlivý	iniūstus, a, um
nespravedlnost	iniūstitia, ae, f.; iniūria, ae, f. (křivda, nespravedlivý čin)
nést	ferō, ferre, tulī, lātum; gerō, ere, gessī, gestum; portō, āre, āvī, ātum
nesvornost	discordia, ae, f.
nešťastný	īnfēlīx, īcis; miser, era, erum (ubohý, bídný, chudý (o věcech)); adversus, a, um (nepříznivý); perditus, a, um (zkažený, špatný, ztracený)
neštěstí	īnfēlīcītās, ātis, f.; clādēs, is, f. (pohroma, porážka); incommodum, ī, n. (nepohodlí); rēs adversae, rērum adversārum, f.; calamitās, ātis, f. (pohroma, porážka); miseria, ae, f. (utrpení, bída)
neumět	nesciō, īre, nescīvī / nescīī, nescītum
neuvěřitelný	incrēdibilis, e
nevděčný	ingrātus, a, um
nevědět	nesciō, īre, nescīvī / nescīī, nescītum; ignorō, āre, āvī, ātum

nevinný	innocēns, entis
nevzdělaný	indoctus, a, um; barbarus, a, um (barbarský, cizozemský); agrestis, e (venkovský)
nezkušený (v něčem)	imperītus, a, um +gen. (alcis rei)
nezmiňovat	omittō, ere, mīsī, missum; praetermittō, ere, mīsī, missum (opomíjet)
neznámý	ignōtus, a, um; incōgnitus, a, um (nepoznaný); obscūrus, a, um (temný, skrytý, nejasný)
neznat	nesciō, ĩre, nescīvī / nescīī, nescītum; ignōrō, āre, āvī, ātum
▪ dobře vím	▪ nōn ignōrō
než	quam (srovnání po komparativu)
nic	nihil (gen. nūllīus reī, dat. nūllī reī, ak. nihil, abl. nūllā rē)
ničit	dēleō, ēre, ēvī, ētum
nikde	nusquam
nikdo	nēmō (nūllīus, nēminī, nēminem, nūllō)
nikdy	numquam
noc	nox, noctis, f.
noha	pēs, pedis, m.
nos	nāsus, ī, m.
nosit	ferō, ferre, tulī, lātum; gerō, ere, gessī, gestum; portō, āre, āvī, ātum
nový	novus, a, um
nutit	cōgō, ere, cōgēgī, cōactum; urgeō, ēre, ursī, – (tísnit, tlačit)
nutnost	necessitās, ātis, f.
nutný	necessārius, a, um
yní	nunc

O

obávat se	timeō, ēre, timuī, – +ak. (někoho, něčeho), +dat. (o někoho, o něco) metuō, ere, metuī, – +ak. (někoho, něčeho), +dat. (o někoho, o něco) vereor, ērī, veritus sum +ak. (někoho, něčeho), +dat. (o někoho, o něco)
občan	cīvis, is, m.
občanský	cīvīlis, e
▪ občanská válka	▪ bellum cīvīle
obdělávat pole	agrū colō, ere, coluī, cultum
obdivovat	mīror, ārī, ātus sum +ak.; admīror, ārī, ātus sum +ak.
obdivuhodný	admirābilis, e
obdržet	obtineō, ēre, tinuī, tentum (získat, dostat)
obec	cīvitās, ātis, f.
obejít	circumveniō, ĩre, vēnī, ventum (obcházet, obklíčit); circumeō, ĩre, īī, itum
obejmout	amplector, ī, amplexus sum
oběť	sacrificium, īī, n.; sacrum, ī, n. (oběť, posvátná věc)
obětovat	sacrificō, āre, āvī, ātum; cōnsecrō, āre, āvī, ātum (zasvětit, posvětit)
obcházet	circumveniō, ĩre, vēnī, ventum (obcházet, obklíčit); circumeō, ĩre, īī, itum

obchod	taberna, ae, f. (obchod, hospoda)
obchodník	mercātor, ōris, m.
obilí	frūmentum, ī, n.
objevit	reperiō, īre, repperī, repertum (vymyslet, dozvědět se, najít); inveniō, īre, vēnī, ventum (vynalézt)
objevit se	appāreō, ēre, pāruī, – (objevit se, ukázat se)
obklíčit	obsideō, ēre, sēdī, sessum; circumveniō, īre, vēnī, ventum
oblast	regiō, ōnis, f.
obléhat	oppugnō, āre, āvī, ātum; obsideō, ēre, sēdī, sessum
oblehnout	oppugnō, āre, āvī, ātum; obsideō, ēre, sēdī, sessum
obnovit	restituō, ere, uī, ūtum (uvést v bývalý stav, znovu postavit)
obor	disciplīna, ae, f. (nauka, vzdělání)
obracet	vertō, ere, vertī, versum; convertō, ere, vertī, versum (obrátit, změnit)
▪ obracet se	▪ vertī (obracet se, zdržovat se někde, proměňovat se)
▪ obracet na útěk	▪ in fugam fertere; fugō, āre, āvī, ātum (zahnat)
▪ obracet se na někoho	▪ adeō, īre, īī, itum +ak. (např. s prosbou); cōsulō, ere, suluī, sultum +ak. (ptát se na radu)
obrátit	vertō, ere, vertī, versum; convertō, ere, vertī, versum (obrátit, změnit)
▪ obrátit se na někoho	▪ adeō, īre, īī, itum +ak. (např. s prosbou); cōsulō, ere, suluī, sultum +ak. (ptát se na radu)
obraz	effigies, ēī, f. (obraz, podoba, socha); imāgō, inis, f. (obraz, podobizna, přízrak); simulācrum, ī, n. (obraz, socha, přelud); signum, ī, n. (obraz, znamení, socha)
obsadit	occupō, āre, āvī, ātum
obtěžovat	molestus, a, um esse (být na obtíž)
obtěžující	molestus, a, um (jsoucí na obtíž, nepřijemný)
obtíž	difficultās, ātis, f. (nesnáz, problém)
▪ být na obtíž	▪ molestus, a, um esse
obtížný	difficilis, e (nesnadný); asper, era, erum (nebezpečný, přísný, drsný); gravis, e (těžký, závažný, důležitý)
obviněný	reus, ī, m.
obvinít někoho z něčeho	accūsō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) +gen. (alcis rei)
obyvatel	incola, ae, m.
obžalovaný	reus, ī, m.
obžalovat	accūsō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) +gen. (alcis rei)
očekávání	expectātiō, ōnis, f.
očekávat	expectō (expectō), āre, āvī, ātum
odejít	discēdō, ere, cessī, cessum; dēcēdō, ere, cessī, cessum; excēdō, ere, cessī, cessum +abl. / ē +abl.; proficīscor, ī, profectus sum (vydat se na cestu, vytáhnout); abeō, īre, īī, itum
odevzdat	trādō, ere, didī, ditum (svěřit, předat); reddō, ere, reddidī, redditum (vrátit)
odhalit	patefaciō, ere, fēcī, factum (odkrýt, např. spiknutí apod.); nūdō, āre, āvī, ātum (obnažit, svléct)
odcházet	discēdō, ere, cessī, cessum; dēcēdō, ere, cessī, cessum; excēdō, ere, cessī, cessum +abl. / ē +abl.; proficīscor, ī, profectus sum (vydat se na cestu, vytáhnout); abeō, īre, īī, itum

odchod	discessus, ūs, m. (odchod, smrt)
odklad	mora, ae, f. (zpoždění, zdržení)
▪ bez prodlení, ihned	▪ sine morā
odkládat	dēpōnō, ere, posuī, positum (dát pryč); differō, differe, distulī, dilātum (oddalovat)
odkud	unde (táz., vzt., o místě i o původu)
odložit	dēpōnō, ere, posuī, positum (dát pryč); differō, differe, distulī, dilātum (oddalovat)
odměna	praemium, iī, n.
odměnit	praemiō (abl.) afficiō, ere, fēcī, fectum +ak. (alqm); praemium tribuō, ere, tribuī, tribūtum +dat. (alci)
odnášet	dēportō, āre, āvī, ātum; auferō, ferre, abstulī, ablātum
odnést	dēportō, āre, āvī, ātum; auferō, ferre, abstulī, ablātum
odpočinek	quiēs, ētis, f. (odpočinek, spánek, klid)
odpočívát	quiēscō, ere, quiēvī, quiētum
odpor	resistentia, ae, f.
▪ stavět se na odpor	▪ obstō, āre, stitī, – , stātūrus; resistō, ere, stitī, –
odpouštět	ignōscō, ere, nōvī, nōtum
odpověď	respōnsum, ī, n.
odpovědět	respondeō, ēre, respondī, respōnsum
odpovídat	respondeō, ēre, respondī, respōnsum
odpustit	ignōscō, ere, nōvī, nōtum
odpuštění	venia, ae, f. (odpuštění, milost, dovolení)
odsoudit	condemnō, āre, āvī, ātum; damnō, āre, āvī, ātum
odsouzený	damnātus, a, um
odstranit	dēmō, ere, dēmpsī, dēptum (odejmout, vzít); tollō, ere, sustulī, sublātum (zvednout, vzít)
odsuzovat	condemnō, āre, āvī, ātum
odtud	hinc; inde (odtud, proto, pak)
odvádět	abdūcō, ere, dūxī, ductum; dēdūcō, ere, dūxī, ductum (odvést, přivést, přimět k něčemu); āvertō, ere, vertī, versum (odehnat, odvrátit)
odvaha	audācia, ae, f. (odvaha, drzost)
odvážit se	audeō, ēre, ausus sum
odvážný	audāx, ācis (odvážný, drzý)
odvažovat se	audeō, ēre, ausus sum
odvděčit se	grātiam referō, referre, rettulī, relātum +dat (alci)
odvést	abdūcō, ere, dūxī, ductum; dēdūcō, ere, dūxī, ductum (odvést, přivést, přimět k něčemu); āvertō, ere, vertī, versum (odehnat, odvrátit)
odvracet	āvertō, ere, vertī, versum (odhánět, odvádět); prohibeō, ēre, prohibuī, prohibitum (nedovolovat, bránit); impediō, īre, īvī, ītum (bránit); dēterreō, ēre, terruī, territum (odstrašovat, bránit)
odvrátit	āvertō, ere, vertī, versum (odehnat, odvést); prohibeō, ēre, prohibuī, prohibitum (nedovolit, zabránit); impediō, īre, īvī, ītum (zabránit); dēterreō, ēre, terruī, territum (odstrašit, zabránit)
ohně	ignis, is, m.
▪ ohněm a mečem	▪ ferrō ignīque
ohřívát	calefaciō, ere, fēcī, factum

ochrana	praesidium, ī, n. (ochrana, vojenská posádka)
oklamat	dēcipiō, ere, cēpī, ceptum; fallō, ere, fefellī, falsum
oko	oculus, ī, m.
okolnosti	tempus, oris, n. (často v pl.) (čas, doba, poměry); status, ūs, m. (stav, poměry)
okolo	circum (adv.); circum +ak. (předl.); circā (adv.) (kolem, okolo); circā +ak. (předl.) (kolem, okolo, asi, přibližně)
opačný	contrārius, a, um (ležící na opačné straně, protilehlý)
opakovat	repetō, ere, īvī, ītum (opakovat, požadovat zpět)
opevnit	mūniō, īre, īvī, ītum
opevňovat	mūniō, īre, īvī, ītum
opěvovat	cantō, āre, āvī, ātum +ak.
opomenout	omittō, ere, mīsī, missum (nezmiňovat); praetermittō, ere, mīsī, missum (zanedbat, nezmínit, zamlčet); praetereō, praeterīre, praeterī, praeteritum
opomíjet	omittō, ere, mīsī, missum (nezmiňovat); praetermittō, ere, mīsī, missum (zanedbat, nezmínit, zamlčet); praetereō, praeterīre, praeterī, praeteritum
opouštět	relinquō, ere, reliquī, relictum; dēserō, ere, seruī, sertum (zanechat, zradit); dēficiō, ere, fēcī, fectum (odpadnout od někoho, docházet, nedostačovat)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ opouštějí mě síly ▪ opustit Římany 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vīrēs mē dēficiunt ▪ dēficere ā Rōmānīs (odpadnout od Římanů)
opustit	relinquō, ere, reliquī, relictum; dēserō, ere, seruī, sertum (zanechat, zradit); dēficiō, ere, fēcī, fectum (odpadnout od někoho, docházet, nedostačovat)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ opouštějí mě síly ▪ opustit Římany 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vīrēs mē dēficiunt ▪ dēficere ā Rōmānīs (odpadnout od Římanů)
osel	asinus, ī, m.
ostatně	cēterum
ostatní	cēterī, ae, a
ostrov	īnsula, ae, f.
ostrý	ācer, ācris, ācre (ostrý, bystrý, prudký)
osud	fātum, ī, n. (úděl, sudba, věštba); fortūna, ae, f. (náhoda, štěstí); sors, sortis, f. (los, úděl, věštba)
osvobodit	līberō, āre, āvī, ātum; absolvō, ere, solvī, solūtum (zprostit žaloby); solvō, ere, solvī, solūtum (uvolnit)
osvobozovat	līberō, āre, āvī, ātum; absolvō, ere, solvī, solūtum (zprostit žaloby); solvō, ere, solvī, solūtum (uvolnit)
otáčet	vertō, ere, vertī, versum +ak. (otáčet, obracet, měnit)
otec	pater, patris, m.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ otcové ▪ otcové a přísedící 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ patrēs, um, m. (předkové) ▪ patrēs cōnscīptī (oslovení senátorů)
otevřený	apertus, a, um
<ul style="list-style-type: none"> ▪ být otevřený 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pateō, ēre, uī, – (být přístupný, volný)
otočit	vertō, ere, vertī, versum (otočit, obracet, měnit)
otroctví	servitūs, ūtis, f.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dát do otroctví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ in servitūtem dō, dare, dedī, datum
otrok	servus, ī, m.

otrokyně	serva, ae, f.
ovlivnit	moveō, ēre, mōvī, mōtum (pohnout k něčemu)
oznámit	nuntiō, āre, āvī, ātum; indīcō, ere, dīxī, dictum (vyhlásit, ustanovit); referō, referre, rettulī, relātum (podat zprávu)
oznamovat	nuntiō, āre, āvī, ātum; indīcō, ere, dīxī, dictum (vyhlásit, ustanovit); referō, referre, rettulī, relātum (podat zprávu)
oženit se s někým	uxōrem dūcō, ere, dūxī, ductum +ak. (alqm)

P

padnout, ▪ upadat do něčeho	cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus (spadnout, klesnout, padnout mrtev) ▪ cadere in +ak. (dostat se do něčeho, padnout na někoho)
páchat	committō, ere, mīsī, missum (zločin)
památka	memoria, ae, f. (památka, paměť); monumentum, ī, n. (pomník, hrobka)
pamatovat (se) na něco, někoho	meminī, isse +gen. / +ak.
pamatovat si něco	memoriā teneō, ēre, tenuī, tentum +ak.
pamatující na někoho, něco	memor, oris +gen.
paměť	memoria, ae, f.
pamětlivý někoho, něčeho	memor, oris +gen.
pán	dominus, ī, m.
paní	domina, ae, f.; mātrōna, ae, f. (zejména vznešená, s dobrými mravy)
panna	virgō, inis, f. (panna, dívka)
pastýř	pāstor, ōris, m.
péče	cūra, ae, f.
pečlivost	dīligentia, ae, f.
pečlivý	dīligēns, entis
peníz	aes, aeris, n. (peníz, měď, kov, kovová deska); nummus, ī, m. (stříbrný řím. peníz sestertius)
peníze	pecūnia, ae, f.
Peršan	Persa, ae, m
pes	canis, is, m.
pěšák	pedēs, itis, m.
pevnost	arx, arcis, f. (tvrz, hrad); castellum, ī, n. (tvrz)
pevný	fīrmus, a, um (pevný, vytrvalý, spolehlivý)
píle	industria, ae, f.
pilný	industrius, a, um; dīligēns, entis (pečlivý)
pirát	pīrāta, ae, m.
píseň	carmen, inis, n. (píseň, báseň)
písmeno	littera, ae, f.
pít	bibō, ere, bibī, –
plakat	fleō, ēre, flēvī, flētum; plōrō, āre, āvī, ātum
plamen	flamma, ae, f.
platit	valeō, ēre, valuī, –, valitūrus (být platný); validus esse (být platný); solvō, ere, solvī, solūtum (penězi)
platný	validus, a, um
plavit se	nāvigō, āre, āvī, ātum (plavit se, plout)

plnit	vastō, āre, āvī, ātum; popular, ārī, ātus sum
po	post +ak.
po té, co	postquam (po té, co; když)
pocta	honor, ōris, m.
poctivý	probus, a, um (poctivý, řádný); sincērus, a, um (poctivý, upřímný); innocēns, entis (poctivý, nevinný)
počasí	tempestās, ātis, f. (počasí, bouře)
počet	numerus, ī, m.; ratiō, ōnis, f. (účet, záležitost, rozum, způsob, důvod, důkaz)
počítat	numerō, āre, āvī, ātum
▪ počítat k někomu, pokládat za	▪ numerāre in +abl., inter +ak.
pod	sub +ak. (na otázku „kam?“) sub +abl. (na otázku „kde?“)
podat zprávu	referō, referre, rettulī, relātum
podezírat	suspiciō, ere, spexī, spectrum; suspicor, ārī, ātus sum
podezření	suspīciō, ōnis, f. (podezření, tušení, domněnka)
podezřívát	suspiciō, ere, spexī, spectrum; suspicor, ārī, ātus sum
podivuhodný	mīrus, a, um; admirābilis, e; mīrābilis, e
podle	secundum +ak. (podle něčího názoru apod.)
podmínka	condiciō, ōnis, f.
podoba	forma, ae, f. (podoba, krása, tvar); imāgō, inis, f. (podobizna, obraz); effigiēs, ēī, f. (socha, obraz)
podobat se někomu, něčemu	similis, e esse +dat. / +gen.
podobný někomu, něčemu	similis, e +gen. / +dat.
podobný někomu, něčemu	similis, e +dat. / +gen.
podplácet	corrumpō, ere, rūpī, ruptum
podplatit	corrumpō, ere, rūpī, ruptum
podporovat	adiuvō, āre, adiūvī, adiūtum +ak. (pomáhat); augeō, ēre, auxī, auctum (zvětšovat, zesilovat)
podpořit	adiuvō, āre, adiūvī, adiūtum +ak. (pomáhat); augeō, ēre, auxī, auctum (zvětšovat, zesilovat)
podrobit	subigō, ere, ēgī, āctum
podstoupit	sustineō, ēre, tinuī, tentum (podpírat, vydržet, snést); suscipiō, ere, cēpī, ceptum (převzít, přijmout)
podvádět	fallō, ere, fefellī, falsum; dēcipiō, ere, cēpī, ceptum
podvést	fallō, ere, fefellī, falsum; dēcipiō, ere, cēpī, ceptum
pohádka	fābula, ae, f. (příběh, bajka, pověst)
pohnout	moveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (dojmout někoho, hýbat něčím); commoveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (dojmout, přimět)
▪ pohnout tábořem, vytáhnout	▪ castra moveō, ēre, mōvī, mōtum
pohrdat někým, něčím	dēspiciō, ere, spexī, spectrum +ak.; contemnō, ere, contemptī, contemptum +ak.; aspernor, ārī, ātus sum +ak.
pohřbít	sepeliō, ire, sepelīvī, sepultum
pohřeb	fūnus, eris, n.
pohyb	mōtus, ūs, m.
pocházet,	orior, īrī, ortus sum (vycházet (o slunci), vznikat);
pochod	īter, itineris, n.

▪ dát se na pochod	proficīscor, ī, profectus sum (vytáhnout, odcestovat); castra moveō, ēre, mōvī, mōtum (ve vojenství)
pochopit	intellegō, ere, lēxī, lēctum; percipiō, ere, cēpī, ceptum; arripiō, ere, ripuī, reptum (uchvátit, s horlivostí se do něčeho pustit, osvojit si)
pochvala	laus, laudis, f.
pochybnost	dubium, ī, n.
pochybný	dubius, a, um (pochybný, nejistý)
pochybování	dubitātiō, ōnis, f.
▪ bez váhání, ihned	▪ sine ūllā dubitātiōne
pochybovat	dubitō, āre, āvī, ātum (pochybovat, váhat)
pokládat	pōnō, ere, posuī, positum +ak. (alqd) in +abl. (alqa re) (položít, klást, dát něco někam)
pokládat někoho za nějakého/někoho, něco za nějaké/něco	putō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm/alqd) +ak. (alqm/alqd); aestimō, āre, āvī, ātum; habeō, ēre, habuī, habitum +ak. (alqm/alqd) +ak. (alqm/alqd);
pokladna	arca, ae, f.; pūblicum, ī, n. (pokladna, obecní majetek)
pokousat	mordeō, ēre, momordī, morsum
pokoušet se	cōnor, ārī, ātus sum (snažit se)
pokusit se	cōnor, ārī, ātus sum (snažit se)
pole	ager, agrī, m.
poledne	merīdiēs, ēī, f.
polovina	dīmidium, ī, n.
▪ o polovinu menší	▪ dīmidiō minor
položít	pōnō, ere, posuī, positum +ak. (alqd) in +abl. (alqa re); oppōnō, ere, posuī, positum (postavit, položít proti něčemu)
pomáhat někomu	adiuvō, āre, adiūvī, adiūtum +ak.; adsum, adesse, affuī, –, affutūrus +dat.; iuvō, āre, iūvī, iūtum, (iuvātūrus) +ak.; adsideō (assideō), ēre, sēdī, sessum +dat.
pomalý	lentus, a, um (zdlouhavý, váhavý); tardus, a, um (líný, zdlouhavý)
pomoc	auxilium, ī, n.
pomstít něco, pomstít se někomu	ulcīscor, ī, ultus sum +ak. (alqd., alqm)
popírat	negō, āre, āvī, ātum
popisovat	dēscrībō, ere, scrīpsī, scrīptum (popsat, vysvětlit, nakreslit)
popřít	negō, āre, āvī, ātum
popsat	dēscrībō, ere, scrīpsī, scrīptum (popsat, vysvětlit, nakreslit)
poraněný	vulnerātus, a, um
poranit	vulnerō, āre, āvī, ātum; laedō, ere, laesī, laesum (poranit, urazit, poškodit)
porazit	superō, āre, āvī, ātum; vincō, ere, vīcī, victum; dēvincō, ere, vīcī, victum (zcela porazit)
porážet	superō, āre, āvī, ātum; vincō, ere, vīcī, victum
porážka	clādēs, is, f.; calamitās, ātis, f. (porážka, pohroma, neštěstí); caedēs, is, f. (zabití, vražda)
pořádek	ordō, inis, m. (řád)
▪ po řadě, po pořádku	▪ ordine
▪ mimořádně	▪ extra ordinem
v pořádku	salvus, a, um (bez úhony)
posadit se	cōnsīdō, ere, sēdī, –, resīdō, ere, sēdī, –

posel	nuntius, iī, m.; lēgātus, ī, m. (vyslanec, legát); tabellārius, iī, m. (listonoš)
poselstvo	lēgātiō, ōnis, f.
posílat	mittō, ere, mīsī, missum
▪ posílat dolů	▪ dēmíttō, ere, mīsī, missum (spouštět)
▪ posílat zpět	▪ remíttō, ere, mīsī, missum (uvolnit)
poskytnout	praestō, āre, praestítī, – (předčít, vynikat)
poskytovat	praestō, āre, praestítī, – (předčít, vynikat)
poslat	mittō, ere, mīsī, missum
▪ poslat dolů	▪ dēmíttō, ere, mīsī, missum (spouštět)
▪ poslat zpět	▪ remíttō, ere, mīsī, missum (uvolnit)
poslední	ultimus, a, um; extrēmus, a, um (krajní, nejvzdálenější)
poslechnout někoho	pāreō, ēre, pārūī, – +dat.; obtemperō, āre, āvī, ātum +dat.
poslouchat	pāreō, ēre, pārūī, – +dat.; obtemperō, āre, āvī, ātum +dat. (být poslušný); audiō, ĩre, ĩvī, ĩtum (slyšet, vnímat sluchem)
posmívát se někomu, něčemu	írrīdeō, ēre, rīsī, rīsum +ak.
pospíchat	properō, āre, āvī, ātum
postavit	aedificō, āre, āvī, ātum (budovu, loď apod.); cōnstruō, ere, strūxī, structum (budovu, loď apod.); sistō, ere, stítī / steťī, statum +ak. (postavit, zastavit)
▪ postavit se	▪ sistō, ere, stítī / steťī, statum intrans. (postavit se, zastavit se)
postrádat	careō, ēre, carūī, –, caritūrus +abl.; egeō, ēre, uī +abl.
postup	prōgressus, ūs, m. (pokrok, postupování)
postupovat	prōgredior, ī, gressus sum (dělat pokroky, jít dopředu/vpředu); pergō, ere, perrēxī, perrēctum (spěchat, dále něco dělat)
posvátný, svatý	sacer, cra, crum
▪ posvátná věc	▪ sacrum, ī, n. (svatyně, bohoslužba, oběť)
pošetilý	stultus, a, um
potlačít	dēprimō, ere, pressī, pressum (stlačit); reprimō, ere, pressī, pressum (zastavit); opprimō, ere, pressī, pressum
potlačovat	dēprimō, ere, pressī, pressum (stlačit); reprimō, ere, pressī, pressum (zastavit); opprimō, ere, pressī, pressum
potom	post (adv.); postea; deinde (dále, za druhé)
potomci	posterī, ōrum, m.
potrestat	pūniō, ĩre, ĩvī, ĩtum; animadvertō, ere, vertī, versum in +ak. (alqm); alqm poenā afficiō, ere, fēcī, fectum; multō, āre, āvī, ātum (pokutovat)
potřebný	necessārius, a, um (nutný)
pouto	vinculum, ī, n.
▪ v poutech	▪ vīnctus, a, um (spoutaný); in vinculis
pouze	tantum; modo (pouze, jen)
používat	adhibeō, ēre, adhibuī, adhibitum; ūtor, ī, ūsus sum +abl.
povinnost	officium, iī, n.
mít povinnost	dēbeō, ēre, dēbuī, dēbitum (muset, mít)
povzbudit	hortor, ārī, ātus sum; cohortor, ārī, ātus sum; moneō, ēre, monuī, monitum (pobízet k něčemu)
povzbuzovat	hortor, ārī, ātus sum; cohortor, ārī, ātus sum; moneō, ēre, monuī, monitum (pobízet k něčemu)

pozdě	sērō
poznat	cōgnoscō, ere, cōgnōvī, cōgnitum; nōscō, ere, nōvī, nōtum; sentiō, īre, sēnsī, sēnsūm; reperiō, īre, repperī, repertum (dozvědět se); intellegō, ere, lēxī, lēctum (pochopit)
pozor – dát si pozor na někoho, něco	caveō, ēre, cāvī, cautum +ak. (alqm, alqd)
pozorovat	observō, āre, āvī, ātum; aspiciō, ere, spexī, spectum +ak. (dívat se na něco); cernō, ere, crēvī, crētum (rozeznat, vidět); tueor, ērī, tutātus (tuitus) sum (dívat se, hlídat); cōnsīderō, āre, āvī, ātum (uvažovat o něčem)
požadovat	postulō, āre, āvī, ātum; petō, ere, īvī, ītum +ak. (alqd) ab +abl. (alqo)
požadovat zpět	repetō, ere, īvī, ītum
požár	incendium, īī, n.
práce	labor, ōris, m. (práce, námaha, utrpení)
pracovat	labōrō, āre, āvī, ātum (pracovat, trpět)
praetor	praetor, ōris, m.
pramen	fōns, fontis, m. (studánka, zdroj, počátek)
pravda	veritās, ātis, f.; vērum, ī, n.
▪ říkat pravdu	▪ vērum dīcō, ere, dīxī, dictum
pravdivý	vērus, a, um
právo	iūs, iūris, n.
▪ právem	▪ iūre; meritō (zaslouženě, po zásluze)
▪ soudit	▪ iūs dīcere
pravý	dexter, (e)ra, (e)rum
pro	prō +abl. (v něčí prospěch, místo někoho); ob +ak. (kvůli, vyj. důvod i účel); propter +ak. (kvůli, vyj. důvod); causā +gen. (za nějakým účelem, stojí za slovem)
problém	difficultās, ātis, f. (obtíž, nesnáz)
proč	cūr; quāre; quid (cože)
prodat	vendō, ere, vendidī, venditum
prodávat	vendō, ere, vendidī, venditum
prodlení	mora, ae, f.
▪ bez prodlení	▪ sine morā
procházet se	ambulō, āre, āvī, ātum
pronásledovat	persequor, ī, secūtus sum; cōnsequor, sequī, secūtus sum (dohnat, pronásledovat, získat)
prosit	ōrō, āre, āvī, ātum; rogō, āre, āvī, ātum; poscō, ere, poposcī, – +ak.; obsecrō, āre, āvī, ātum (zapřísahat); petō, ere, īvī, ītum +ak. (žádat něco)
prospěch	ūtilitās, ātis, f. (užitečnost); commodum, ī, n. (výhoda, užitek, výsada)
prospěť	prōsum, prōdesse, prōfuī, –, prōfutūrus +dat.
prospívat	prōsum, prōdesse, prōfuī, –, prōfutūrus +dat.
prostřední	medius, a, um; mediocris, e (prostřední, průměrný, špatný)
prostřednictvím	per +ak.
proti	contrā +ak.; adversus +ak.; in +ak.
proto	itaque (a proto); ob eam rem; ob eam causam; inde (a odtud, a proto)
protože	quod; quia; quōniam; propterea quod

provincie	prōvincia, ae, f.
průměrný	mediocris, e
průvodce	comes, itis, m.
první	prīmus, a, um; prior, prius
▪ na počátku léta	▪ prīmā aestāte
pryč – být pryč	absūm, abesse, āfuī, –, āfutūrus
přát si	optō, āre, āvī, ātum
přátelský	amīcus, a, um; familiāris, e (přátelský, rodinný)
přátelství	amīcītia, ae, f.
přátelství	amīcītia, ae, f.; familiāritās, ātis, f. (blízké vztahy)
přece	tamen
před	ante +ak.; prae +abl. (před, vůči, vzhledem k) prae +abl. (častěji „vůči, vzhledem k, kvůli“)
předák	prīnceps, prīncipis, m. (první muž, vládce, hlavní osoba)
předat	trādō, ere, didī, ditum
předkové	maiōrēs, um, m.; patrēs, um, m.; priōrēs, um, m.
předmět	rēs, reī, f. (věc); disciplīna, ae, f. (nauka, obor)
přední muž	prīnceps, prīncipis, m.
přednost – dávat přednost	antepōnō, ere, posuī, positum +ak. (alqm, alqd) +dat. (alci); praefērō, praeferre, praetulī, praelātum +ak. (alqm, alqd) +dat. (alci)
předtím	ante (adv.)
přejít	trānscedō, ere, scendī, scēsum +ak. (prejít něco, přes něco, překročit); trānsgridior, ī, gressus sum (překročit); trānseō, īre, īī, itum (prejít, překročit); violō, re, āvī, ātum (porušit, překročit zákon apod.)
překážet	impediō, īre, īvī, itum (zabráňovat); obstō, āre, stitī, – (stát v cestě, klást odpor); obsum, obesse, obfuī, –, obfutūrus (škodit)
překonat	superō, āre, āvī, ātum; vincō, ere, vīcī, victum (porazit); trānscedō, ere, scendī, scēsum +ak. (prejít přes něco, např. přes řeku); trānseō, trānsīre, trānsīī, trānsitum +ak. (prejít přes něco, např. přes řeku)
překračovat	trānscedō, ere, scendī, scēsum +ak. (prejít něco, přes něco, překročit); trānsgridior, ī, gressus sum (překročit); trānseō, īre, īī, itum (prejít, překročit); violō, re, āvī, ātum (porušit, překročit zákon apod.)
přemáhat	superō, āre, āvī, ātum; vincō, ere, vīcī, victum (porazit)
přemýšlet	cogitō, āre, āvī, ātum
přes	trāns +ak.; per +ak. (prostřednictvím, skrze)
přestat	dēsistō, ere, dēstitī, –; dēsīnō, ere, dēsīī, dēsītum; dēcēdō, ere, cessī, cessum (zemřít, odejít, ustoupit)
přestávat	dēsistō, ere, dēstitī, –; dēsīnō, ere, dēsīī, dēsītum; dēcēdō, ere, cessī, cessum (zemřít, odejít, ustoupit)
přesto	tamen
přesvědčit	persuādeō, ere, suāsī, suāsūm +dat.
přesvědčovat	persuādeō, ere, suāsī, suāsūm +dat.
přetvářovat se	dissimulō, āre, āvī, ātum (zatajovat, skrývat, předstírat)
převádět někoho přes něco	trādūcō, ere, dūxī, ductum +ak. (alqm) +ak. (alqd)
převést někoho přes něco	trādūcō, ere, dūxī, ductum +ak. (alqm) +ak. (alqd)
▪ převést vojsko přes řeku	▪ exercitum flūmen trādūcere

příběh	fābula, ae, f.
přiblížit se k někomu, něčemu	appropinquō, āre, āvī, ātum +dat. / ad +ak.
přibližovat se k někomu, něčemu	appropinquō, āre, āvī, ātum +dat. / ad +ak.
příčina	causa, ae, f.
přidat	addō, ere, addidī, additum (připojit); adiciō, ere, iēcī, iectum (připojit, přihodit)
přicházet	veniō, ĩre, vēnī, ventum; adveniō, ĩre, vēnī, ventum; adeō, adĳre, adī, aditum
příchod	adventus, ūs, m.
přijemný	iūcundus, a, um
přijímat	accipiō, ere, accēpī, acceptum (dostat, přijmout); recipiō, ere, cēpī, ceptum (dostat zpět, ujmout se někoho); suscipiō, ere, cēpī, ceptum (podstoupit, vzít na sebe)
přijít	veniō, ĩre, vēnī, ventum; adveniō, ĩre, vēnī, ventum; adeō, adĳre, adī, aditum
▪ přijít o něco	▪ āmittō, ere, mīsī, missum (přijít o něco, ztratit)
příjmení	cōgnōmen, inis, n.
přijmout	accipiō, ere, accēpī, acceptum (dostat, přijmout); recipiō, ere, cēpī, ceptum (dostat zpět, ujmout se někoho); suscipiō, ere, cēpī, ceptum (podstoupit, vzít na sebe)
příkaz	imperium, iī, n.; praeceptum, ī, n.
příkázat	imperō, āre, āvī, ātum; iubeō, ěre, iussī, iussum
příkazovat	imperō, āre, āvī, ātum; iubeō, ěre, iussī, iussum
příklad	exemplum, ī, n.; exemplar, āris, n.
příležitost k něčemu	occāsiō, ōnis, f. +gen.; facultās, ātis, f. (schopnost, možnost)
příliš	nimum
přinášet	adportō (apportō), āre, āvī, ātum; ferō, ferre, tulī, lātum; afferō (adferō), afferre, attulī, allātum
přinést	adportō (apportō), āre, āvī, ātum; ferō, ferre, tulī, lātum; afferō (adferō), afferre, attulī, allātum
přinutit	cōgō, ere, coēgī, coāctum
připomínat	moneō, ěre, monuī, monitum (napomínat, pobízet, upomínat na něco)
připravený	parātus, a, um
připravit	parō, āre, āvī, ātum; comparō, āre, āvī, ātum
připravovat	parō, āre, āvī, ātum; comparō, āre, āvī, ātum
připravovat	parō, āre, āvī, ātum; comparō, āre, āvī, ātum
příroda	nātūra, ae, f.
přirozenost	nātūra, ae, f.; ingenium, iī, n. (nadání, talent, povaha)
přísahat	iūrō, āre, āvī, ātum
▪ přísahat při někom, něčem	▪ iūrāre per +ak.
přísný	sevērus, a, um
přístav	portus, ūs, m.
příští	posterus, a, um (následující); proximus, a, um (nejbližší, následující, předchozí)
přítel	amīcus, ī, m.
přítelkyně	amīca, ae, f.
přítomen – být přítomen	adsum, adesse, affuī, –, affutūrus

přivádět	addūcō, ere, dūxī, ductum
přivážet	advehō, ere, vēxī, vectum (dovézt); adportō / apportō, āre, āvī, ātum; importō, āre, āvī, ātum (dovážet)
přivést	addūcō, ere, dūxī, ductum; dēdūcō, ere, dūxī, ductum (přivést k něčemu, pohnout)
přivézt	advehō, ere, vēxī, vectum (dovézt); adportō / apportō, āre, āvī, ātum; importō, āre, āvī, ātum (dovézt)
přiznat, přiznat se	cōnfiteor, ērī, fessus sum
příznivý	prōsperus, a, um
▪ s dobrým výsledkem	▪ prōsperō eventū
psát	scrībō, ere, scrīpsī, scrīptum
pták	avis, is, f.
ptát se	interrogō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) dē +abl. (alqa re); quaerō, ere, quaesīvī, quaesītum ex / dē / ab +abl. (alqo); cōnsulō, ere, suluī, sultum +ak. (ptát se někoho na radu); cōnsultō, āre, āvī, ātum +ak. (ptát se někoho na radu)
punský	Pūnicus, a, um
původ	orīgō, inis, f.
pýcha	superbia, ae, f.
pyšný	superbus, a, um

R

rád	libēns, entis (adj.); libenter (adv.)
▪ mít rád	▪ dīligō, ere, dīlēxī, dīlēctum
rada	cōnsilium, iī, n.; praeceptum, ī, n.
raději chtít	mālō, mālī, mālūī, –
radit	suādeō, ēre, suāsī, suāsum +dat. (doporučovat někomu)
radit se	cōnsulō, ere, suluī, sultum; cōnsultō, āre, āvī, ātum
▪ ptát se na radu někoho	▪ +ak. (alqm)
radnice	cūria, ae, f. (místo pro jednání senátu, kurie)
radost	gaudium, iī, n.; laetitia, ae, f.
radostný	laetus, a, um
radovat se	gaudeō, ēre, gavīsus sum; laetor, ārī, ātus sum +abl., dē/ex +abl.
rána	vulnus, eris, n. (poranění)
ráno	māne (adv.)
Remus	Remus, ī, m.
republika	rēs pūblica lībera, reī pūblīcae līberae, f.
Rhodos	Rhodus, ī, f.
rod	genus, eris, n. (druh); gēns, gentis, f. (kmen, národ); nātiō, ōnis, f. (národ)
rodič	parēns, entis, m.
▪ rodiče	▪ parentēs, um, m.
rodička	parēns, entis, f.
rodina	familia, ae, f.
rodinný	familiāris, e; domesticus, a, um (domáci)
▪ rodinný přítel	▪ familiāris, is, m.
rodit	pariō, ere, peperī, partum, paritūrus (rodit, získat, způsobit)

rodit se	nāscor, nāscī, nātus sum (narodit se, vznikat); orior, īrī, ortus sum (vznikat)
roh	cornū, ūs, n. (paroh, křídlo (ve vojenství))
rok	annus, ī, m.
rolník	agricola, ae, m.
Romulus	Rōmulus, ī, m.
rostlina	herba, ae, f. (bylina)
rovina	campus, ī, m.
rovněž	item; quoque
rovný	aequus, a, um (klidný, stejný, spravedlivý); plānus, a, um (plochý); rēctus, a, um (přímý, správný, dobrý)
rozbít	frangō, ere, frēgī, frāctum (zlomit)
rozdat	largior, īrī, largītus sum
rozdávat	largior, īrī, largītus sum
rozdělit	distribuō, ere, tribuī, tribūtum; dīvidō, ere, dīvīsī, dīvīsum; largior, īrī, largītus sum (rozdávat); discrībō, ere, scrīpsī, scrīptum (seřadit, uspořádat)
rozdělovat	distribuō, ere, tribuī, tribūtum; dīvidō, ere, dīvīsī, dīvīsum; largior, īrī, largītus sum (rozdávat); discrībō, ere, scrīpsī, scrīptum (seřadit, uspořádat)
rozeznat	distinguō, ere, stīnxī, stīnctum (určit, rozlišit)
rozeznávat	distinguō, ere, stīnxī, stīnctum (určit, rozlišit); cernō, ere, crēvī, crētum (pozorovat)
rozhodnout	dēcernō, ere, dēcrēvī, dēcrētum; statuō, ere, statuī, statūtum; cōstituō, ere, stituī, stitūtum (ustanovit)
rozhodnout se	cōnsilium, īī, n. capiō, ere, cēpī, captum
rozhodovat se	cōnsilium, īī, n. capiō, ere, cēpī, captum
rozhovor	colloquium, īī, n.; sermō, ōnis, m. (proslov, próza)
rozkaz	imperium, īī, n.; praeceptum, ī, n.; mandātum, ī, n.
▪ na rozkaz konzula	▪ iussū cōnsulis (gen.)
▪ na můj rozkaz	▪ meō iussū
▪ bez rozkazu	▪ iniussū
rozkoš	voluptās ātis, f.
rozmařilost	luxuria, ae, f. / luxuriēs, ēī, f.
rozum	ratiō, ōnis, f.
▪ zdravý rozum	▪ sēnsus, ūs, m. commūnis
rozvážnost	prūdentia, ae, f. (zkušenost, rozumnost)
rozzlobený na někoho	īrātus, a, um +dat. (alci)
ruka	manus, ūs, f.
rukojmí	obses, idis, m.
růst	crēscō, ere, crēvī, crētum; augērī (augeō, ēre, xī, ctum) (zvětšovat se, nabývat moci)
různý	varius, a, um (různosrodý); dīversus, a, um (rozdílný)
ryba	piscis, is, m.
rychlost	celeritās, ātis, f.
rychlý	celer, eris, e
Rýn	Rhēnus, ī, m.

Ř

Řecko	Graecia, ae, f.
řecký	Graecus, a, um
řeč	ōrātiō, ōnis, f.; sermō, ōnis, m.; rŭmor, ōris, m. (drb, nezaručená zpráva)
řečník	ōrātor, ōris, m.
Řek	Graecus, ī, m.
řeka	flūmen, inis, n.; fluvius, iī, m.
řict	dīcō, ere, dīxī, dictum
řidit	regō, ere, rēxī, rēctum; administrō, āre, āvī, ātum (spravovat); gerō, ere, gessī, gestum (vést nějakou záležitost, válku)
řikat	dīcō, ere, dīxī, dictum
Řím	Rōma, ae, f.
Říman	Rōmānus, ī, m.; Quirīs, ītis, m. (římský občan)
římský	Rōmānus, a, um

S

s	cum +abl.
sám	sōlus, a, um (osamocen, jediný); ipse, ipsa, ipsum (osobně, on sám, sám sebe)
sbírat	legō, ere, lēgī, lēctum; cōnferō, conferre, contulī, collātum
sebrat (vzít někomu)	ēripiō, ere, ripuī, reptum (vyrvat, násilím vzít někomu); dēmō, ere, dēmpsī, dēmptum (odejmout, vzít někomu); legō, ere, lēgī, lēctum (sbírat); colligō, ere, lēgī, lēctum (sbírat, shromáždit); cōnscrībō, ere, scrīpsī, scrīptum (sebrat, odvést vojenské jednotky)
sedět	sedeō, ēre, sēdī, sessum; adsideō (assideō), ēre, sēdī, sessum (sedět, ošetřovat, pomáhat)
sejít	dēscendō, ere, ndī, nsum (sejít dolů, sestoupit)
▪ sejít se s někým	conveniō, īre, vēnī, ventum +ak. (alqm)
sen	somnium, ī, n.; somnus, ī, m. (sen, spánek)
senát	senātus, ūs, m.
senátor	senātor, ōris, m.
sestoupit	dēscendō, ere, ndī, nsum
sestra	soror, ōris, f.
setkat se	conveniō, īre, vēnī, ventum +ak. (alqm) (sejít se s někým, navštívit koho); congregior, ī, gressus sum (střetnout se v boji)
scházet	dēsum, dēesse, dēfuī, –, dēfutūrus (nepomáhat, chybět); dēficiō, ere, fēcī, fectum (ubývat, odpadnout od někoho)
schopnost	facultās, ātis, f. (možnost, příležitost)
schvalovat	probō, āre, āvī, ātum
Sicílie	Sicilia, ae, f.
síla	vīs (nom.), vim (ak.), vī (abl.), vīrēs (nom., ak. pl.), vīrium (gen. pl.), vīribus (dat., ab., pl.) (síla, moc, vliv, násilí); fortitūdō, inis, f. (statečnost, síla); virtūs, ūtis, f. (síla ducha, ctnost)
silný	fortis, e (silný, statečný); validus, a, um; vehemēns, entis
skládat	compōnō, ere, posuī, positum (sestavovat, skládat um. dílo)

skoro	ferē (téměř); prope (téměř)
skromný	modestus, a, um
skrytý	occultus, a, um (tajný); obscūrus, a, um (nejasný, neznámý, temný)
skrže	per +ak.
sladký	dulcis, e
sláva	glōria, ae, f.; laus, laudis, f. (slavný čin, pochvala)
slavný	clārus, a, um
slepice	gallīna, ae, f.
slib	prōmissum, ī, n.; fidēs, eī, f. (slib, víra, důvěra)
▪ splnit slib	▪ prōmissum servō, āre, āvī, ātum
slovo	verbum, ī, n. (slovo, sloveso); vōx vōcis, f. (hlas, slovo)
složit	compōnō, ere, posuī, positum (sestavovat, skládat um. dílo)
slunce	sōl, sōlis, m.
slyšet	audiō, īre, īvī, ītum (vnímat sluchem)
slza	lacrima, ae, f.
smát se	rīdeō, ēre, rīsī, rīsum
smlouva	foedus, eris, n.; pactum, ī, n.
smrt	mōrs, mortis, f.; discessus, ūs, m. (odchod); exitus, ūs, m. (odchod)
smrtný	mortālis, e
smutek	trīstītia, ae, f.
smutný	maestus, a, um; trīstis, e
smysl	sēnsus, ūs, m. (cit, vnímání, smysl něčeho)
snad	fōrtasse (asi, možná); forsitan (možná); forte (náhodou)
snadný	fācilis, e (lehký)
snaha	studium, iī, n.
snášet	congerō, ere, gessī, gestum (nahromadit); coniciō, ere, iēcī, ectum (naházet na hromadu, usuzovat); cōnferō, conferre, contulī, collātum (snášet, sbírat); tolerō, āre, āvī, ātum (námahu, bolest apod.); patior, patī, passus sum (námahu, bolest apod.; trpět; strpět, aby se něco dělo); perferō, perferre, pertulī, perlātum (snášet, trpět); sustineō, ēre, tinuī, tentum (podstoupit, vydržet)
snažit se něco dělat	studeō, ēre, studuī, – +inf.
sněm	concilium, iī, n.
snést	congerō, ere, gessī, gestum (nahromadit); coniciō, ere, iēcī, ectum (naházet na hromadu, usuzovat); cōnferō, conferre, contulī, collātum (snášet, sbírat); tolerō, āre, āvī, ātum (námahu, bolest apod.); patior, patī, passus sum (námahu, bolest apod.; trpět; strpět, aby se něco dělo); perferō, perferre, pertulī, perlātum (snášet, trpět); sustineō, ēre, tinuī, tentum (podstoupit, vydržet)
sníh	nix, nivis, f.
sníst	comedō, ere, comēdī, comēsum; cōnsūmō, ere, sūmpsī, sumptum (spotřebovat, zničit)
socha	statua, ae, f.; signum, ī, n. (socha, znak, znamení); simulācrum, ī, n. (socha, obraz); effigiēs, eī, f. (socha, obraz, podoba)
soud	iūdicium, iī, n.
soudce	iūdex, icis, m.
soudit	iūs dīcō, ere, dīxī, dictum; iūdicō, āre, āvī, ātum; cēnseō, ēre, uī,

	cēnsūm (myslet si)
souhlasit	cōnsentiō, īre, sēnsī, sēnsūm
soukromý	privātus, a, um
soused	vīcīnus, ī, m.
▪ sousedé	▪ vīcīnī, ōrum, m.; fīnitīmī, ōrum, m. (v sousední zemi)
sousedka	vīcīna, ae, f.
sousední	fīnitīmus, a, um; vīcīnus, a, um
spadnout	lābor, ī, lāpsus sum (udělat chybu, uklouznout); cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus
spáchat	committō, ere, mīsī, missum (zločin)
spánek	quiēs, ētis, f. (klid, odpočinek); somnus, ī, m. (spánek, sen)
spát	dormiō, īre, īvī, ītum
spěchat	properō, āre, āvī, ātum; pergō, ere, perrēxī, perrēctum (pokračovat, postupovat v cestě)
spiklenec	cōniūrātus, ī, m.
spiknout se	cōnsentiō, īre, sēnsī, sēnsūm
spiknutí	coniūrātiō, ōnis, f.
spis	scrīptum, ī, n. (kniha); tabellae, ārum, f. (listina, zápis, protokol)
spisovatel	scrīptor, ōris, m.
spíše	potius (komp.); magis (komp., více)
splnit	expleō, ēre, ēvī, ētum (rozkaz, naplnit očekávání apod.); servō, āre, āvī, ātum (dodržet slib apod.)
▪ splnit slib	▪ prōmissum servō, āre, āvī, ātum
spojenec	socius, ī, m.
spojenectví	societās, ātis, f.
spokojený s něčím	contentus, a, um +abl.
společnost	societās, ātis, f.
společný	commūnis, e
spoléhat	fīdō, ere, fīsus sum (důvěřovat, mít důvěru); cōnfīdō, ere, fīsus sum
spolehlivý	fīrmus, a, um (pevný, vytrvalý); fīdēlis, e (věrný); fīdus, a, um (věrný)
spolu s	ūnā cum +abl.
spor	cōntroversia, ae, f.
spotřebovat	cōnsūmō, ere, sūmpsī, sumptum (spotřebovat, sníst, zničit)
spoutat	vinciō, īre, vīnxī, vīnctum
spravedlivý	iūstus, a, um; aequus, a, um (rovný, stejný)
spravedlnost	iūstitia, ae, f.
správný	rēctus, a, um
srdce	cor, cordis, n.
stále	semper (vždy); usque (pořád);
▪ stále něco dělat	▪ persevērō, āre, āvī, ātum +inf. (nepřestávat)
starat se o někoho	cūrō, āre, āvī, ātum +ak.; cōnsulō, ere, suluī, sultum +dat.
starobylý	antīquus, a, um
starost	cūra, ae, f.
starší	maior nātū (věkem, komparativ adj. magnus)
starý	antīquus, a, um (starobylý); vetus, eris; senex, senis (komp. senior; starý, vysokého věku); senex, senis, m. (starý člověk, stařec);

	veterānus, a, um (starý, vysloužilý voják)
stát	rēs publica, reī pūblicaē, f.
stát	stō, āre, stetī, –, statūrus (na místě)
stát se	accidit, ere, accidit, – (přihodit se); contingit, ere, contigit (přihodit se); ēvenit, īre, ēvēnit (přihodit se); fīō, fierī, factus sum (přihodit se, stát se nějakým)
stát v čele něčeho	praesum, praeesse, praefuī, –, praefutūrus +dat.
statečný	fortis, e
statek	vīlla, ae, f.
stav	status, ūs, m. (stav, poměry, okolnosti); rēs, reī, f. (stav, poměry, věc, záležitost); ordō, inis, m. (společenský stav, řád)
stavět	aedificō, āre, āvī, ātum (budovat); cōnstruō, ere, strūxī, structum (budovat); obstō, āre, stitī, – (stavět se na odpor, překážet)
stejný	pār, paris (stejný, rovný); aequus, a, um (rovný, spravedlivý)
stěžít	vix (skoro ne, sotva)
stěžovat si na něco	queror, ī, questus sum +ak. (alqd) / dē +abl. (alqa re)
století	saeculum, ī, n.
stopa	vestīgium, iī, n.
strach	timor, ōris, m.; metus, ūs, m.; terror, ōris, m. (hrůza)
strana	latus, eris, n. (bok); pars, partis, f. (část, díl)
strážce	custōs, ōdis, m.;
strom	arbor, oris, f.
střední	medius, a, um (střední, prostřední)
střežit	vigilō, āre, āvī, ātum; tueor, ērī, tutātus (tuitus) sum; custōdiō, īre, īvī, ītum
stůl	mēnsa, ae, f.
svatba	nuptiae, ārum, f.
svatý	sānctus, a, um; sacer, cra, crum
svázat	vinciō, īre, vīnxī, vīnctum (spoutat)
svědectví	testimōnium, iī, n.
svědek	testis, is, m.
svěřit	trādō, ere, didī, ditum (předat, odevzdat); commendō, āre, āvī, ātum (svěřit něčí ochraně, doporučit); committō, ere, mīsī, missum (svěřit, přenechat)
svěřit se někomu s něčím	commūnicō, āre, āvī, ātum (alqd cum alqo)
svět	mundus, ī, m.; orbis, is, m. terrārum (země, okresek zemský, svět)
světlo	lūx, lūcis, f.
svoboda	lībertās, ātis, f.
svobodný	līber, era, erum
svolat	convocō, āre, āvī, ātum
svůj	suus, a, um (pro 3. os. sg. i pl.)
syn	fīlius, iī, m.
Š	
šelma	fera, ae, f.
šetřit	parcō, ere, pepercī, –, parsūrus +dat. (ušetřit někoho, neublížit)

šik	aciēs, ēī, f.; īnsānia, ae, f.
šilenství	āmentia, ae, f.; īnsānia, ae, f.
šilený	īnsānus, a, um
široký	lātus, a, um
škodit	noceō, ēre, nocuī, nocitum; obsum, obesse, obfuī, –, obfutūrus; malefaciō, ere, fēcī, factum +dat.
škola	schola, ae, f.
šlechta	nōbilitās, ātis, f. (šlechta, urozenost)
špatně	male
špatný	malus, a, um; mediocris, e (průměrný); prāvus, a, um (zvrácený); perditus, a, um (ztracený, zkažený)
špinavý	sordidus, a, um
šťastný	fēlīx, īcis; beātus, a, um; prōsperus, a, um (příznivý)
štěstí	fortūna, ae, f. (štrěstěna, osud, náhoda); rēs secundae, rērum secundārum f.; fēlīcītās, ātis, f.

T

tábor	castra, ōrum, n. (vojenský tábor)
táhnout	trahō, ere, trāxī, trāctum; proficīscor, ī, profectus sum (táhnout někam, vydat se na cestu)
tajně	clam
tajný	occultus, a, um (skrytý)
tak	sīc; ita; tam
▪ tak... jako	▪ ita/sīc... ut; tam... quam
také	etiam; quoque
takový	tālis, e (takových vlastností); tantus, a, um (tak velký)
tam	eō (vyj. směr na otázku „kam?“); illūc (onam, vyj. směr na otázku „kam?“); ibi (vyj. polohu na otázku „kde?“)
ted'	nunc
tedy	igitur
tehdy	tunc; tum
tělo	corpus, oris, n.
téměř	ferē; prope
těšit	iuvō, āre, iūvī, iūtum, (iuvātūrus) +ak. (potěšit někoho, rozveselit někoho); dēlectō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) +abl. (alqa re) (působit potěšením, bavit někoho)
těšit se	dēlectārī +abl. (alqa re) (mít potěšení, zálibu, požitky z něčeho)
těžký	diffīcilis, e (nesnadný); gravis, e (závažný, významný, vážný, důležitý, obtížný)
ticho	silentium, īī, n.
tisknout	premō, ere, pressī, pressum
tísnit	premō, ere, pressī, pressum (tlačit, utlačovat); urgeō, ēre, ursī, – (nutit); obsideō, ēre, sēdī, sessum (oblehnout, obklíčit)
topol	pōpulus, ī, f.
touha po něčem	cupiditās, ātis, f. +gen.
toužící po něčem	cupidus, a, um +gen.
toužit po něčem	cupiō, ere, cupīvī, cupītum; concupīscō, ere, cupīvī, cupītum +ak.

trápit se	(zatoužit); dēsīderō, āre, āvī, ātum (přát si, požadovat)
trestat	doleō, ēre, uī, –, dolitūrus
tribun	pūniō, īre, īvī, ītum; animadvertō, ere, vertī, versum in +ak. (alqm); alqm poenā afficiō, ere, fēcī, fectum
trpělivost	tribūnus, ī, m.
trpět	patientia, ae, f.
třeba – je třeba	patior, patī, passus sum; tolerō, āre, āvī, ātum; perferō, perferre, pertulī, perlātum
tvrdit	opus est +abl.; oportet, ēre, oportuit +inf.
tvrdit, že ne	affirmō, āre, āvī, ātum; dīcō, ere, dīxī, dictum
tvrdý	negō, āre, āvī, ātum
tvůj	dūrus, a, um
týkat se někoho, něčeho	tuus, a, um
typický pro něco, někoho	pertineō, ēre, tenuī, – ad +ak.
tyran	proprius, a, um +gen.
	tyrannus, ī, m. (samovládce)

U

u	apud +ak.; ad +ak.
ubohý	miser, era, erum (nešťastný); perditus, a, um (zkažený, ztracený, nešťastný)
ubývat	dēficiō, ere, fēcī, fectum; dēcrēscō, ere, crēvī, crētum (zmenšovat se)
úcta	honor, ōris, m. (čest, pocta)
uctívat	colō, ere, coluī, cultum
účastnit se něčeho	intersum, esse, fuī, – +dat.
učení	disciplīna, ae, f. (nauka, vzdělání, obor)
učený	doctus, a, um
učit někoho	doceō, ēre, docuī, doctum +ak.; as(ad)suēfaciō, ere, fēcī, factum +ak. (přivykat, navykat)
učit se něco, něčemu	discō, ere, didicī, – +ak.
učitel	magister, trī, m.
učitelka	magistra, ae, f.
udělat	faciō, ere, fēcī, factum; agō, ere, ēgī, āctum; gerō, ere, gessī, gestum; perficiō, ere, perfēcī, perfectum (dokončit); reddō, ere, reddidī, redditum +ak. (alqm, alqd) +ak. (alqm, alqd)
udělat někoho někým, nějakým; něco něčím	faciō, ere, fēcī, factum +ak. (alqm, alqd) +ak. (alqm, alqd)
udělit	tribuō, ere, tribuī, tribūtum
udělovat	tribuō, ere, tribuī, tribūtum
udržet	retineō, ēre, uī, retentum (mít, zadržet, podržet)
▪ udržet si v paměti	▪ memoriā teneō, ēre, tenuī, tentum
uhasit	ex(s)tinguō, ere, stinxī, stinctum
ucho	auris, is, f.
ukázat	ostendō, ere, ostendī, ostentum (ukázat, vysvětlit); prōpōnō, ere, posuī, positum (navrhnout, předložit); patefaciō, ere, fēcī, factum (odkrýt, odhalit); mōnstrō, āre, āvī, ātum
ukazovat	ostendō, ere, ostendī, ostentum (ukázat, vysvětlit); prōpōnō, ere,

	posuī, positum (navrhnout, předložit); patefaciō, ere, fēcī, factum (odkrýt, odhalit); mōnstrō, āre, āvī, ātum
úkol	negōtium, īī, n. (záležitost, veřejná činnost); pēnsūm, ī, n. (úloha, povinnost)
umění	ars, artis, f.
umět	sciō, īre, scīvī, scītum
umírat	moriōr, morī, mortuus sum
umírněný	modestus, a, um (skromný); moderātus, a, um (rozvážný, klidný)
úmysl	cōnsilium, īī, n. (záměr, plán); prōpositum, ī, n. (záměr, plán, předsevzetí)
umýt	lavō, āre, lāvī, lautum/lōtum/lavātum +ak. (alqm, alqd)
▪ umýt se	▪ lavārī
umývat	lavō, āre, lāvī, lautum/lōtum/lavātum +ak. (alqm, alqd)
▪ umývat se	▪ lavārī
unavený	lassus, a, um; fessus, a, um
upadnout	cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus; lābor, ī, lāpsus sum (spadnout)
upadnout do něčeho	cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus in +ak.; incidō, ere, incidī, – in +ak.
▪ upadnout do nemoci, onemocnět	▪ in morbum incidere
uprchnout	effugiō, ere, fūgī, – +ak. (alqd); ē +abl. (alqa re)
upřímný	sincērus, a, um
urazit	offendō, ere, offendī, offēnsūm (způsobit urážku); laedō, ere, laesī, laesum (způsobit urážku, poranit)
urážet	offendō, ere, offendī, offēnsūm (způsobit urážku); laedō, ere, laesī, laesum (způsobit urážku, poranit)
určitý	certus, a, um (ustanovený, jistý)
úřad	magistrātus, ūs, m.; officium, īī, n. (povinnost, služba); mūnus, eris, n. (povinnost, dar, služba)
úředník	magistrātus, ūs, m.
úsilí	studium, īī, n.
usnout	somnum (somnus, ī, m.) capiō, ere, cēpī, captum
ústa	ōs, ōris, n.
ustanovit	statuō, ere, statuī, statūtum (rozhodnout); cōnstituō, ere, stituī, stitūtum (rozhodnout); īnstituō, ere, uī, ūtum (ustanovit, začít)
ústí	ōstium, īī, n. (ústí, vchod, dveře)
ustoupit	cēdō, ere, cessī, cessum (někomu, odcházet); sē recipiō, ere, cēpī, ceptum (stáhnout se, uchýlit se někam, ustoupit); regredior, ī, gressus sum (vrátit se); dēcēdō, ere, cessī, cessum (odejít, přestat)
ústraní	ōtium, īī, n. (volný čas, nečinnost, neúčast ve veřejném životě)
ustupovat	cēdō, ere, cessī, cessum (někomu, odcházet); sē recipiō, ere, cēpī, ceptum (stáhnout se, uchýlit se někam, ustoupit); regredior, ī, gressus sum (vrátit se); dēcēdō, ere, cessī, cessum (odejít, přestat)
usvědčit	convincō, ere, vīcī, victum (dokázat, vyvrátit)
ušetřit někoho, něco	parcō, ere, pepercī, –, parsūrus +dat. (neublížit)
uškodit	noceō, ēre, nocuī, nocitum; obsum, obesse, obfūī, –, obfutūrus; malefaciō, ere, fēcī, factum +dat.
utéct něčemu, někomu, před něčím, někým	effugiō, ere, fūgī, – +ak.

útěk	fuga, ae, f.
utíkat	currō, ere, cucurrī, cursum (běžet); fugiō, ere, fūgī, –, fugitūrus +ak. (utíkat před něčím); vītō, āre, āvī, ātum +ak. (vyhnout se něčemu)
útočit	aggredior, aggredī, aggressus sum; petō, ere, īvī, ītum +ak.; bellum īferre +dat. (alci)
útok	impetus, ūs, m.
útrapa	labor, ōris, m.
utrpení	miseria, ae, f. (bída, neštěstí)
uvažovat o něčem	cōnsīderō, āre, āvī, ātum (zvažovat, pozorovat); cōnsultō, āre, āvī, ātum +ak. (radit se s někým); dělīberō, āre, āvī, ātum (rozvažovat, ptát se na radu)
uvnitř	īnrā +ak. (uvnitř, během nějaké doby)
uzavřít	īnclūdō, ere, clūsī, clūsum
území	fīnēs, ium, m.
už	iam
užitečnost	ūtilitās, ātis, f.
užitečný	ūtilis, e
užívat	ūtor, ī, ūsus sum +abl. (používat)

V

vada	vitium, īī, n.
v, ve	īn +abl. (na otázku „kde?“)
váhat	cūnctor, ārī, ātus sum; dubitō, āre, āvī, ātum
válka	bellum, ī, n.
váš	vester, tra, trum
vážný	gravis, e (těžký, závažný)
včas	ad tempus
včera	herī
vdát se za někoho	nūbō, ere, nūpsī, nūptum +dat.
vděčnost	grātia, ae, f.
vděčný	grātus, a, um (vděčný, milý, vítaný)
věc	rēs, reī, f.
večer	vesper, erī, m.
▪ večer (na otázku „kdy?“)	▪ vesperī / vespere
večeře	cēna, ae, f.
večeřet	cēnō, āre, āvī, ātum
věčný	aeternus, a, um; perpetuus, a, um; sempiternus, a, um
vědět	sciō, īre, scīvī, scītum; nōn ignōrō, āre, āvī, ātum (dobře vědět)
vědy a umění	artēs et litterae, artium et litterārum, f.
vejce	ōvum, ī, n.
vejít	īnrō, āre, āvī, ātum (vstoupit); invādō, ere, vāsī, vāsum (vtrhnout, napadnout)
věk	aetās, ātis, f. (doba života, období)
velet	īmperō, āre, āvī, ātum
velikost	magnitūdō, inis, f.
velitel	īmperātor, ōris, m.; dux, ducis, m.

velký	magnus, a, um; amplius, a, um (prostorný, rozsáhlý)
velmi	valdē
ven (na otázku „kam?“)	forās
venkov	rūs, rūris, n.
věnovat se něčemu	operam (opera, ae, f.) dō, dare, dedī, datum +dat. (zabývat se něčím); studeō, ēre, studuī, – +dat.; vacō, āre, āvī, ātum +dat.
Vergilius	Vergilius, iī/i, m.
věrnost	fidēs, eī, f.
věrný	fidēlis, e; fīdus, a, um
Verres	Verrēs, is, m.
verš	versus, ūs, m.
veřejný	pūblicus, a, um
věřit	crēdō, ere, didī, ditum +dat. (věřit někomu, něčemu); cōnfidō, ere, fīsus sum +dat. (důvěřovat, spoléhat na někoho)
▪ věřit v boha	▪ crēdere in deum
vesnice	vīcus, ī, m.
vést	dūcō, ere, dūxī, ductum; gerō, ere, gessī, gestum; praesum, praeesse, praefuī, –, praefutūrus +dat. (stát v čele); redūcō, ere, dūxī, ductum (vést zpět)
▪ vést válku	▪ bellum gerere
věštba	sors, sortis, f. (los, osud, úděl); ōrāculum, ī, n. (věštírna, věštba); fātum, ī, n. (věštba, osud)
věštec	vātēs, is, m.
věštírna	ōrāculum, ī, n.
většina	plērīque, plēraeque, plērumque (největší část, skoro všichni)
věž	turris, si, f.
vhodný	idōneus, a, um; aptus, a, um; commodus, a, um (prospěšný)
více	magis (více, spíše)
vidět	videō, ēre, vīdī, vīsum; cernō, ere, crēvī, crētum (pozorovat, rozeznávat)
víno	vīnum, ī, n.
víra	fidēs, eī, f.
vítěz	victor, ōris, m.
vítězit	vincō, ere, vīcī, victum
vítězství	victōria, ae, f.
vítr	ventus, ī, m.
vláda	rēgnum, ī, n. (království); prīncipātus, ūs, m. (nejvyšší postavení, vrchní moc); imperium, iī, n. (velení, rozkaz); dominātus, ūs, m. (absolutistická vláda)
vládce	prīnceps, prīncipis, m.; rēx, rēgis, m. (král); tyrannus, ī, m. (samovládce)
vládnout	regnō, āre, āvī, ātum (kralovat, panovat)
vlast	patria, ae, f.
vlastní	proprius, a, um +gen. (typický pro někoho, něco)
vlastnit	possideō, ēre, sēdī, sessum; habeō, ēre, habuī, habitum (mít)
vliv	auctōritās, ātis, f. (moc, autorita); vīs (nom.), vim (ak.), vī (abl.) vīrēs (nom., ak. pl.), vīrium (gen. pl.), vīribus (dat., ab., pl.) (síla, násilí,

	moc)
vnášet	īnferō, inferre, intulī, illātum
vnést	īnferō, inferre, intulī, illātum
vnímat	sentiō, īre, sēnsī, sēnsūm (cítit, poznat, myslet); percipiō, ere, cēpī, ceptum (pochopit)
vnuk	nepōs, ōtis, m.
voda	aqua, ae, f.
voják	mīles, mīlitis, m.
vojevůdce	imperātor, ōris, m.; dux, ducis, m.
vojsko	exercitus, ūs, m.; cōpiae, ārum, f. (vojenské jednotky)
volat	vocō, āre, āvī, ātum; appellō, āre, āvī, ātum (jmenovat, nazývat)
volby	comitia, ōrum, n. (volební sněm)
volit	creō, āre, āvī, ātum; eligō, ere, ēlēgī, ēlēctum
▪ volit někoho někým	▪ +ak. (alqm) +ak. (alqm)
vracet něco	reddō, ere, reddidī, redditum
vracet se	redeō, īre, īī, itum; regredior, ī, gressus sum; revertor, ī, revertī, reversus
vrátit něco	reddō, ere, reddidī, redditum
vrátit se	redeō, īre, īī, itum; regredior, ī, gressus sum; revertor, ī, revertī, reversus
vražda	caedēs, is, f.
vraždit	caedō, ere, cecīdī, caesum
vstát	surgō, ere, surrēxī, surrēctum (zvednout se)
vstříc	obviam (naproti)
▪ přijít naproti někomu	▪ obviam venīre +dat. (alci)
však	autem; vērum; vērō
všechn	omnis, e (všechn, každý); ūniversus, a, um (celý, celkový)
všimat si	animadvertō, ere, vertī, versum
všimnout si	animadvertō, ere, vertī, versum
vtrhnout	invādō, ere, vāsī, vāsum (napadnout); irrumpō (inrumpō), ere, rūpī, ruptum in +ak. (vniknout, vpadnout)
vůle	voluntās, ātis, f.
▪ proti vůli	▪ contrā voluntātem; invītus, a, um (nedobrovolný, nerad)
vůz	currus, ūs, m.
výborný	excellēns, entis; eximius, a, um; ēgregius, a, um
vybrat	dēligō, ere, lēgī, lēctum; eligō, ere, ēlēgī, ēlēctum
vyčerpat	exhauriō, īre, hausī, haustum (odstranit, vypít); cōnficiō, ere, fēcī, factum (dokončit, unavit)
vyčistit	expūrgō, āre, āvī, ātum (vyčistit, omluvit, ospravedlnit)
vyčítat	obiciō, ere, iēcī, iectum (předhazovat)
vyděsit	perterreō, ēre, terruī, territorum; perturbō, āre, āvī, ātum (uvést ve zmatek, pobouřit)
vyděšený něčím	perterritus, a, um +abl. (alqa re)
vydržet	sustineō, ēre, tinuī, tentum (snést); ferō, ferre, tulī, lātum (snést); perferō, perferre, pertulī, perlātum (snést)
vyhánět	exigō, ere, ēgī, āctum; expellō, ere, expulī, expulsūm; ēiciō, ere, iēcī, iectum (vyhodit, vyloučit)

vyhnanství	ex(s)ilium, īī, n.
vyhnat	exigō, ere, ēgī, āctum; expellō, ere, expulī, expulsūm; ēiciō, ere, iēcī, iectum (vyhodit, vyloučit)
vyhovět	satisfaciō, ere, fēcī, factum
vyhrožovat někomu něčím	minor, ārī, ātus sum +dat. (alci) +ak. (alqd)
vyhrůžky	minae, ārum, f.
vyhýbat se někomu, něčemu	vītō, āre, āvī, ātum +ak.; fugiō, ere, fūgī, –, fugitūrus +ak.; caveō, ēre, cāvī, cautum +ak. (dát si pozor na něco, vystříhat se něčeho)
vycházet	orior, īrī, ortus sum (o slunci); proficiō, ī, profectus sum (vydat se na cestu, vytáhnout); discēdō, ere, cessī, cessum (odejít)
východ	oriēns, entis, m. (svět. strana); exitus, ūs, m. (konec, výsledek)
vychovávat	ēducō, āre, āvī, ātum
vyjít	orior, īrī, ortus sum (o slunci); proficiō, ī, profectus sum (vydat se na cestu, vytáhnout); discēdō, ere, cessī, cessum (odejít); exeō, īre, īī, itum; excēdō, ere, cessī, cessum; ēveniō, īre, vēnī, ventum (dobře/špatně dopadnout)
vykonávat	fūgor, ī, functus sum +abl. (funkci, úřad, úkol apod.)
vymýšlet si	fīngō, ere, fīnxī, fictum
vynikající	eximius, a, um; excellēns, entis; ēgregius, a, um; singulāris, e (jedinečný); prior, prius (přední)
vypít	exhauriō, īre, hausī, haustum
vyplout	navēs solvō, ere, solvī, solūtum
vyprávět	narrō, āre, āvī, ātum (příběh apod.)
vypravovat	narrō, āre, āvī, ātum (příběh apod.)
vyrvat	ēripiō, ere, ripuī, reptum (vzít násilím); rapiō, ere, rapuī, raptum
výsledek	eventus, ūs, m.; exitus, ūs, m.
vysmívat se někomu, něčemu	irrideō, ēre, rīsī, rīsum +ak.
vysvětlit	explicō, āre, āvī, ātum; ostendō, ere, ostendī, ostentum (ukázat); dēscribō, ere, scrīpsī, scrīptum (popsat)
vysvětlovat	explicō, āre, āvī, ātum; ostendō, ere, ostendī, ostentum (ukázat); dēscribō, ere, scrīpsī, scrīptum (popsat)
vytáhnout	proficiō, ī, profectus sum (vydat se na cestu); castra moveō, ēre, mōvī, mōtum (ve vojenství)
vyzvat	moneō, ēre, monuī, monitum; cohortor, ārī, ātus sum
vyzvídat	inquīrō, ere, sīvī, sītum (soudně vyšetřovat, pátrat); speculor, ārī, ātus sum (dělat výzvědnou činnost)
vyzývat	moneō, ēre, monuī, monitum; cohortor, ārī, ātus sum
vzácný	pretiōsus, a, um (drahocenný, cenný); rārus, a, um (ne častý)
vzdálený	longinquus, a, um
vzdělání	litterae, ārum, f.; disciplīna, ae, f.
vzdělaný	doctus, a, um
vzdělávat někoho	doceō, ēre, docuī, doctum; ērudiō, īre, īvī, itum
vzít	sūmō, ere, sūmpsī, sūmptum (vzít, nabýt, získat); adimō, ere, ēmī, emptum (odejmout); dēmō, ere, dēmpsī, dēmptum (odejmout, odstranit); tollō, ere, sustulī, sublātum (zvednout, odstranit); accipiō, ere, cēpī, ceptum (přijmout, vzít si)
▪ vzít si za ženu	▪ alqm uxōrem dūcere
▪ vzít si za muže	▪ nūbō, ere, nūpsī, nūptum +dat. (alci)

vzniknout
vzpomínat si na něco
vždycky

orior, īrī, ortus sum
recordor, ārī, ātus sum +ak.
semper

Z

z	ē / ex +abl. (odněkud ven); dē +abl. (shora dolů)
zabíjet	interficiō, ere, fēcī, fectum; necō, āre, āvī, ātum; occīdō, ere, cīdī, cīsum; caedō, ere, cecīdī, caesum (vraždit, pobíjet)
zabít	interficiō, ere, fēcī, fectum; necō, āre, āvī, ātum; occīdō, ere, cīdī, cīsum; caedō, ere, cecīdī, caesum (vraždit, pobíjet)
zabývat se něčím	operam dare +dat. (alci rei); vacō, āre, āvī, ātum +dat. (alci rei); studeō, ēre, studuī, – +dat.
začátek	initium, īī, n.
začínat	incipiō, ere, cēpī, ceptum
začít	coepī, coepisse, coeptum (má jen tvary perf. systému)
zadní	ulterior, ius (vzdálenější)
zahánět	pellō, ere, pepulī, pulsum; fugō, āre, āvī, ātum (zahnat na útěk); in fugam vertō, ere, vertī, versum (zahnat na útěk)
zahnat	pellō, ere, pepulī, pulsum; fugō, āre, āvī, ātum (zahnat na útěk); in fugam vertō, ere, vertī, versum (zahnat na útěk)
zahrada	hortus, ī, m.
zahřívát	calefaciō, ere, fēcī, factum
zahynout	pereō, perīre, perīī, –
zachovávat	servō, āre, āvī, ātum; observō, āre, āvī, ātum (zákony, pravidla apod.)
záchrana	salūs, ūtis, f.
zachránit	servō, āre, āvī, ātum
zajatec	captīvus, ī, m.
zajatkyně	captīva, ae, f.
zajíc	lepus, oris, m.
zajímat	capiō, ere, cēpī, captum (chytat, brát); arripiō, ere, ripuī, reptum
zajmout	capiō, ere, cēpī, captum; arripiō, ere, ripuī, reptum
zakázat	vetō, āre, vetuī, vetitum; prohibeō, ēre, prohibuī, prohibitum (zabránit)
zakazovat	vetō, āre, vetuī, vetitum; prohibeō, ēre, prohibuī, prohibitum (zabránit)
základ	fundāmentum, ī, n.
zakládat	condō, ere, didī, ditum (město apod.)
zákon	lēx, lēgis, f.
záleží někomu na něčem	interest (záleží na něčem, je rozdíl) +gen. (alcis); rēfert, ferre, tulit, – +gen. (alcis) ▪ meā interest; meā rēfert
▪ mně záleží	
záležitost	rēs, reī, f.; ratiō, ōnis, f.; negōtium, īī, n. (úkol, veřejná činnost)
založit	condō, ere, didī, ditum (město apod.)
záměr	cōnsilium, īī, n.; prōpositum, ī, n.
zaměstnaný	occupātus, a, um (zanepřázdňný)
zamlčet něco	taceō, ēre, tacuī, tacitum+ak.; praetermittō, ere, mīsi, missum

	(nezmínit, opomenout); praetereō, praeterīre, praeteriī, praeteritum (nezmínit, opomenout)
zanedbávat	neglegō, ere, neglexī, neglectum; praetermittō, ere, mīsī, missum (nezmínit, opomenout)
zanechat	dēserō, ere, seruī, sertum (opustit)
západ	occidēns, entis, m. (svět. strana); occāsus, ūs, m. (západ slunce)
zapálit	incendō, ere, endī, ēsum
zaplátit	solvō, ere, solvī, solūtum; reddō, ere, reddidī, redditum (zaplátit dluh, vrátit)
zapomenout na něco, někoho	oblīviscor, ī, oblītus sum +gen.
zapomínat na něco, někoho	oblīviscor, ī, oblītus sum +gen.
zároveň	simul (současně); ūnā cum +abl. (společně s)
zaslechnout	audiō, īre, īvī, ītum
zasloužit si	mereor, ērī, meritus sum / mereō, ēre, meruī, –
zásluha	meritum, ī, n.
zásoba	cōpia, ae, f.
zastavit se	cōnsistō, ere, constitī, –; sistō, ere, stitī / stetī, statum
zaútočit	aggredior, aggredī, aggressus sum; petō, ere, īvī, ītum +ak.; bellum īferō, inferre, intulī, illātum +dat. (alci)
závažný	gravis, e
závidět	invidēō, ēre, vīdī, vīsum
závist	invīdia, ae, f. (závist, nenávist)
zažít	experior, īrī, pertus sum (zakusit; získat zkušenost s něčím)
zbožný	pius, a, um
zbývající	reliquus, a, um
zdat se	videor, ērī, vīsus sum (být nějakým; zdat se, že)
zde	hīc
zdlouhavý	longus, a, um; lentus, a, um; tardus, a, um
zdraví	valetūdō, inis, f.
zdravit	salūtō, āre, āvī, ātum
zdravý	sānus, a, um; salvus, a, um
▪ být zdrav	▪ sānus/salvus esse; valeō, ēre, valuī, –, valitūrus
zed'	mūrus, ī, m.
země	terra, ae, f. (půda, krajina); orbis, is, m. terrārum (svět, země jako celek); loca, ōrum, n. (krajina, kraj); fīnēs, ium, m. (území); regiō, ōnis, f. (oblast)
zemědělec	agricola, ae, m.
zemřít	morior, morī, mortuus sum; dēcēdō, ere, cessī, cessum; animam efflō, āre, āvī, ātum
zeptat se	īterrogō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) dē +abl. (alqa re); quaerō, ere, quaesīvī, quaesītum ex / dē / ab +abl. (alqo); cōnsulō, ere, suluī, sultum +ak. (ptát se někoho na radu); cōnsultō, āre, āvī, ātum +ak. (ptát se někoho na radu)
zeť	gener, erī, m.
zhoubný	perniciōsus, a, um
zima	hiems, hiemis, f. (roční obsobí); frīgus, oris, n. (chlad)
zisk	lucrum, ī, n.

získat	assequor, sequī, secūtus sum (dosáhnout něčeho); adipīscor, ī, adeptus sum (dosáhnout něčeho); impetrō, āre, āvī, ātum (dosáhnout něčeho); cōnsequor, sequī, secūtus sum (dosáhnout něčeho); obtineō, ēre, tenuī, tentum (obdržet); pariō, ere, peperī, partum, paritūrus; acquīrō (adquīrō), ere, acquisīvī, acquisītum; potior, īrī, potītus sum +abl. (zmocnit se něčeho)
zítra	crās
zjistit	cōgnoscō, ere, cōgnōvī, cōgnitum (dozvědět se); reperiō, īre, repperī, repertum (dozvědět se); animadvertō, ere, vertī, versum (všimnout si); certior fierī dē alqā rē (dostat informaci o něčem)
zkušenosť	prūdentia, ae, f.
zkušený v něčem	perītus, a, um +gen.
zlato	aurum, ī, n.
zlo	malum, ī, n.
zločin	scelus, eris, n.; crīmen, inis, n.; facinus, oris, n.
zloděj	fūr, fūris, m.
zlomit	rumpō, ere, rūpī, ruptum; frangō, ere, frēgī, frāctum
zlý	malus, a, um
zmatek	turba, ae, f.
▪ uvést ve zmatek.	▪ perturbō, āre, āvī, ātum
změnit	mūtō, āre, āvī, ātum; convertō, ere, vertī, versum (obrátit)
zmenšovat	minuō, ere, minuī, minūtum
▪ zmenšovat se	▪ dēcrēscō, ere, crēvī, crētum
zmocnit se něčeho	potior, īrī, potītus sum +abl. (zmocnit se něčeho, získat něco)
▪ zmocnit se vlády	▪ rērum potīrī
známý	nōtus, a, um
▪ je známo	▪ nōtum est; cōnstat
znát	cōgnoscō, ere, cōgnōvī, cōgnitum; sciō, īre, scīvī, scītum (vědět, umět)
zneužívat	abūtor, ī, ūsus sum +abl.
zničit	dēleō, ēre, ēvī, ētum; cōnsūmō, ere, sūmpsī, sumptum (spotřebovat); perdō, ere, didī, ditum (zničit, zahubit, ztratit); ex(s)tinguō, ere, stīnxī, stīnctum (uhasit)
znova	īterum; rūrsus (rūrsum)
zoufalství	dēspērātiō, ōnis, f.
zpívat	cantō, āre, āvī, ātum
zpozorovat	animadvertō, ere, vertī, versum; sentiō, īre, sēnsī, sēnsūm
způsob	modus, ī, m. (míra, správná míra); ratiō, ōnis, f.; mōs, mōris, m. (mrav, zvyk)
způsobit	efficiō, ere, fēcī, fectum
zradit	prōdō, ere, prōdidī, prōditum
zřejmý – je zřejmé	appāret, ēre, appāruit, – (neosobní)
ztrácet	āmittō, ere, mīsī, missum (přijít o něco); perdō, ere, didī, ditum (přijít o něco, zničit)
ztratit	āmittō, ere, mīsī, missum (přijít o něco); perdō, ere, didī, ditum (přijít o něco, zničit)
zub	dēns, dentis, m.
zúčastnit se	intersum, esse, fuī, – +dat.

zuřivost	furor, ōris, m.
zůstat	maneō, ēre, mānsī, mānsūm (zůstat někde); permaneō, ēre, mānsī, mānsūm (zůstat někde, setrvat); persevērō, āre, āvī, ātum +inf. (stále něco dělat, nepřestávat); supersum, superesse, superfuī, – +dat. (zbývat, přežit něco, zůstat na živu); relinquo, relinquī, relictus sum (pas. od relinquere; být zanechán)
zvíře	bēstia, ae, f.; animal, ālis, n.
zvolit	creō, āre, āvī, ātum; eligō, ere, ēlēgī, ēlēctum
▪ zvolit někoho někým	▪ +ak. (alqm) +ak. (alqm)
zvyk	mōs, mōris, m. (mrav, způsob); cōnsuetūdō, inis, f. (obvyklý způsob života)
▪ podle zvyku předků	▪ mōre maiōrum
▪ podle našeho zvyku	▪ mōre nostrō
▪ mít ve zvyku (něco dělat)	▪ soleō, ēre, solitus sum +inf.
zvykat někoho	assuefaciō, ere, fēcī, factum
▪ zvykat si	▪ adsuēscō (assuēscō), ere, adsuēvī, adsuētum; assuefīō, fierī, factus sum
zvyknout si	adsuēscō (assuēscō), ere, adsuēvī, adsuētum; assuefīō, fierī, factus sum

Ž

žádat	petō, ere, īvī, ītum +ak. (alqd) ab +abl. (alqo); poscō, ere, poposcī, – +ak.; rogō, āre, āvī, ātum; postulō, āre, āvī, ātum; cōnsulō, ere, suluī, sultum +ak. (alqm) (žádat o radu)
žádný	nūllus, a, um ūllus, a, um (po záporu)
žák	discipulus, ī, m.
železo	ferrum, ī, n.
žena	fēmina, ae, f.; mulier, eris, f. (vdaná žena); uxor, ōris, f. (manželka)
žít	vīvō, ere, vīxī, –, victūrus; versor, ārī, ātus sum (pobývat někde)
život	vīta, ae, f.
živý	vīvus, a, um
žízeň	sitis, is, f.
žold	stipendium, īī, n.